PHARMACOPOEIÆ

MEDICO-CHYMICÆ,

LIBER V.

DE ZOOLOGIA.

ZOologia eſt pars Pharmacopœiæ, quæ Medicamenta ex Animalibus deſumpta recenſet.

N. *Animalia puta, tam viva, quàm interempta, (liceat hæc animalia appellare.) De utriſque commonere hic expedit, eligenda eſſe quæ extra diſpoſitionem morboſam & hinc detrimentoſam conſtituta. Itaq; ſi ex vivis expetis, provideas, ſana ea ſint: ſin ex interemptis, interempta illa adhibeas morte violenta extrinſecus accedente. Etenim expetitur medicamentalis cujusq; rei ſubſtantia, eaq; ad medicationem apta, adeoque facultatibus morboſis deſtituta, ſalubribus è contra tincturis delibuta. Hæc inprimis pars rei ſpirituoſa eſt, in naturali ſcil. diſpoſitione conſtituta, facultatibusq; peregrinis orba. Nimirum hæc ut morte naturali paulatim ſeneſcens conſumitur, curriculoq; ſuo deſtinato perfuncta, in principia ſua reſolvitur: ita eadem ipſa, ſi flamma vitalis violenter extinguatur, ſuperſtes aliquandiu manet, nec à corpore ſeparatur, donec hujus diſſolutione & ipſa diſſolvatur. Et quidem talis ferè illa ſuperſtes ſuppetit, qualis erat, dum flamma illa extinguebatur, i. e. ſalubribus, inſalubribusvé tincturis imbuta. Hinc itaque non raro miræ cadaverum facultates elucent, veluti præ reliquis eſt vis illa formatrix non modo è cineribus vegetabilium ſuſcitabilis,* (teſte Sennerto, ex Quercetano & Polono, ut & ex Libavio, teſte Cl. *Horſtio* epiſtola ea dere ad memiſſa teſte itidem Vigenario Gallo, in tractatu Gallico, de Igne & Sale, pag. 262.) *ſed & in animalium quorundam cineribus demonſtrabilis. Hujus rei hiſtoriam,* cum Pariſiis *degerem, ceu veriſſimam mihi retulit* Doctor Medicinæ Pariſienſis, nomine Certain, vir vel ætatis ratione fide dignus, *videlicet ſibi in maceratione cineris cancrorum inſperatò apparuiſſe figuras cancrorum, tàm perfectorum, quàm imperfectorum, in liquore natantium. Simili ratione in ▽ ſtillat. ſpermatis ranarum, ſibi ranarum imagines*

nes quondam fuiſſe repræſentatas, *teſtis eſt* Vir Excellentiſſimus Joan-Daniel Horſtius, in Academia Marpurgenſi, Medicinæ Profeſſor publicus, Amicus meus integerrimus. *Non minus & in perfectiorum animalium oſſibus idem accidere*, *præter alios refert* Robertus Flud, de Fluctibus, Medicus Anglus, Scrutator naturæ ſagaciſſimus. *Et quæſo quid cauſæ ſubeſſet*, *quod ſolum animalia mactata culinis expetantur*, *poſthabitis quæ ſecus obierunt*, *niſi ſit*, *quod illa balſamica ſeu ſpirituali prædita ſunt ſubſtantia*, *ad nutritionem requiſita*, *hæc vel eadem deſtituta ſint*, *vel inquinatam & inſalubrem poſſideant? In Medicis difficultatibus non poſtrema eſt*, *quæ etiam doctiſſimos macerat*, *unde ſcil. facultates occultiores Medicamentorum fluant. Nimirum*, *alii Formæ mixti eas acceptas referunt*, *alii Formæ ſeparatæ relicto veſtigio: ne dicam de peculiari qualitatum primarum mixtione*, *quam alii ponunt. Verum anne ſatius ſit difficultates has & ſimiles hoc ipſo*, *quod poſui*, *fundamento dirimere*, *quam Entia citra neceſſitatem multiplicare*, *cuilibet pro arbitrio do judicandum*, *nec enim quenquam cogo*, *ſed ſaltem Philoſophica libertate nixus modum ſuggero è difficultatibus emergendi*, *& quidem ejuſmodi*, *quem* (*ne novitatis accuſes*) *tota ſtoicorum ſchola olim docuit.* Vide ſis Quercetan. libr. de Veritate Hermetic. medicin. cap. 10. *Nec eſt quod hinc metuas ſimplicitati formarum hac ratione derogari. Simplices quidem ſunt formæ*, *id fateor*, *ſed & materiales*, *non ut communiter fingitur ſimpliciter ſpirituales. Caveas autem huc ſpiritum divinum hominis retrahas: hic enim ut ſublimioris eſt originis*, *ita & altioris indaginis.*

Quia Epiſtolæ Horſtianæ mentionem feci, *ejus verba ſubjungere placet*, *quæ ſunt*: Quod attinet ſuſcitabilem vim formatricem, certè ſæpeque D. Georgius Moltherus Med, Wezflar. retulit non ſemel ſe urticam vidiſſe in ▽ congelata. Mihi eſt ſal Abſynthii, cujus ope vera loquor totum Abſynthium tibi ponam ob oculos. *Hæc Horſtius*; quibus & hoc ſubjicere volui, quod certa quadam operatione ⊖ Abſynthii volatile elevatum Alembici lateribus adhærendo plantam ſuam dilucide repręſentet.

Claſſes Zoologiæ ſunt quatuor.

1. Animalia terreſtria exhibet eaq; perfectiora.
2. Aves recenſet.
3. Piſces deſcribit.
4. Inſecta ſubjungit.

CLASSIS I.

De Animalibus Terreſtribus perfectioribus.

I. Agnus.

Ἀμνὸς, ἀρνὸς, ein Lamb/Schaaf.

OFFICIN.

1. *Pulmones*, (cùm recentes, tùm ſic-

ſiccati.) 2. *Fel.* 3. *Lana.* 4. *Oſſa incinerata.* 5. *Coagulum.*

Vires.

1. *Pulmo* attritus à calceamentis contractos, ab inflamationibus tuetur (*impoſitus.*) *vide Ovis.*

2. *Fel*, ad morbum comitialem exhibetur.

3. *Lana* (*cum corio*) anginæ, aliisque colli tumoribus leniendis ac molliendis confert. (*impoſita.*)

4. *Oſſa incinerata*, conſolidationem vulnerum, etiam eorum, quæ difficilioris ſunt conſolidationis, conſolidant.

5. *Coagulum* valet ad venena, ad Lac coagulatum, ad morſus venenatos (*cum* + *potum.*)

II. *Alces.*

Ἄλκη, Alces, magna beſtia, *Ceſari*, *Albert. Magn.* (cui & Equicervus) *Olao magno.* *Mizald. Lev. Lemnio.* Elendt.

Animal eſt gregarium biſulcum ad cervi figuram accedens, quo tamen majus eſt; natura timidum, comitiali morbo obnoxium.

OFFICIN. NAT.

1. *Ungula* ac 2. *Nervi.*

Vires.

1. *Ungula* ſpecifica virtute celebratur adverſus Epilepſiam, tùm præcavendo, túm curando, idque uſu tàm interno, quam externo.

Internè propinantur ſcobs, & præparata ſubjuncta.

Externè includitur particula annulo geſtaturque digito, qui minimo proximus eſt, ut palmam reſpiciat: Inditur itidem pugno, applicatur pulſui, immittitur in aurem, (ſiniſtram.) ſuſpenditur de collo, ut cutim attingat.

Doſis ℈ß. & ultra ℈j.

N. 1. *Dignoſcitur odore quem gratum ſuffitu exhibet.*

N. 2. *Referunt non quodlibet hujus ſpeciei animal malo Epileptico corripi, nec omnia eadem proprietate prædita eſſe ſed pro ætate, ſexu, tempore, & ipſius etiam unguis ratione, plurimum variare. Fœmina ungulam hac facultate nequaquam pollere, ſed maris ſolum; nec pulli ſed adulti, idque eo tempore, quo in Venerem ferri incipit, (inter Feſtum aſſumptionis Mariæ & nativitatis ejusdem.) Plus etiam unguibus poſterioribus quàm anterioribus tribuunt, & horum quidam pedi (quod vulgatius) dextro, alii ſiniſtro. Sunt qui velint has ungulas ab animali adhuc vivente, dicto tempore præſcindendas eſſe.* Andr. Bacc. l. de Alce.

2. *Nervi*, circumligantur membris ſpaſmo obnoxiis.

PRÆPARAT. ex Ungulis.

1. *Ungulæ præparatæ*, lege communi.

2. *Magiſterium* fit l. c. aceto, (*alii malunt ſpir.* ⊖*i*,) ac oleo ♀i.

3. Sunt qui *aquam* ex medulla cerebri deſtillatam, pro arcano Epileptico habent. *vide in homine.*

4. Exhibere itidem poterit *Oleum Liquorem, ac Sal volatile*, l. com.

N. *Cum*

N. *Cum in Finlandia degerem Præfectus inſtitutioni* Generoſiſſimi Guſtavi Horn/ Everhardi Filii, *qui jam Chiliarcham in Suedico Exercitu agit celeberrimum, transfoſſam Alcen, Generoſiſſimæ illius Matri Viduæ a ſervis præſentatam vidi* 17. *palmos altam.*

III. Aper.

Aper {
Mas, ἄπρος Verres ſylvaticus, Wildſchwein / Eber.
Fœmina, ſus fera, ſcropha ſylv. wilde Saw.
Porcellus ſylveſtr. Friſchling.

Veſcitur glandib. nucib. faginis, caſtaneis, radicib. filicis, angel. & ſimil. Coit initio Hyemis, parit Vere.

OFFICIN. NAT.

1. *Adeps.* 2. *Dens.* 3. *Genitalia.* 4. *Fel.* 5. *Stercus.* 6. *Urina.*

Vires.

1. *Aper*, ut verri domeſtico cognatus eſt, ita & vires communes obtinet, ſed fortiores. Hinc recipitur adeps ad unguentum armarium, commendatur peculiariter ad laterum dolores leniendos, materiamq; molliẽdam: rejectiones ſanguinis ſiſtit, (*in* 🜊*o vel vino potum*,) ad rupta & convulſa, (*ex* 🜊*o bibitur*,) luxatis (*cum* 🜊*o roſar.*) medetur. *Dioſcorid.*

2. *Dens* ſpecificè in pleuritide exhibetur, cynanchen, (*cum Ol. Lini inunctus vel & exhibitus*) curat.

Doſis ʒj.

3. *Genitalia ac Teſticuli* ad Veneris impotentiam, ac prolificationem faciunt.

4. *Fel* ſtrumas diſcutit.

5. *Stercus* aridum (*potum*) rejectiones ſanguinis ſiſtere creditur.

6. *Urina* comminuit ſpecificè veſicæ calculos, eoſque expellit.

PRÆPARAT.

1. *Dens præparat.* leg. com.

2. Fieri etiam poteſt *Magiſterium* ex dente.

3. Sunt & qui ▽*m ex ſanguine* cum plantis refrigerantibus & humectantib. deſtillatam in Atrophia magnifaciunt. *Hartm. in pract.*

IV. Aſinus.

Ὄνος {
Mas Eſel.
Fœmina Eſelin.
Pullus Füllin.

Animal eſt pigrum, melancholicum, vivax, (*ad annos* 30.) menſe 12° pariens.

OFFICIN. NAT.

1. *Ungula.* 2. *Sanguis.* 3. *Lac.* 4. *Urina.* 5. *Stercus.* 6. *Adeps.* 7. *Pili.*

Vires.

1. *Ungula* in morbo comitiali ungulæ alcis vicaria cenſetur: (*datur per menſem diebus continuis ad* ʒß.

Extrinſecus commendatur cinis ad diſcutiendas ſtrumas & ſanandos perniones (*cum Oleo inunctus*) ad rimas cutis conſolidandas, apoſtemata diſcutienda, pterygium oculorum tollendum, (*cum lacte mulieris inſtillatus*,) ad fœtum mortuum eliminandum, (*in ſuffitu*,) ad Epilepticas & Hyſtericas excitandas (*nidore*.

Iiiii 3 2. *Sangu-*

2. *Sanguinis* ſudorem ciet ; pone aures ſ. ex aure extractus linteo ſuſceptus & interveniente lintei illius infuſione aſſumptus, melancholici humoris ferociam dicitur mitigare, morboſq; incantatione introductos arcere: ſunt & qui eundem ad febrim quotidianam exhibent. Pulli aſini ſanguis icterum curat.

3. *Lac* nutrit, abſtergit fortiter; hinc utile in Phthiſi, in morbis ventriculi, renum abſceſſu, veſicæ lithiaſi, arthriticis dolorib. laxat nimir. alvum, abſtergit vias urinarias, ciet menſes.

Extrinſecus adhibitum, ſtabilit gingivas, compeſcit dolores podagricos, (*cum ſtercore cataplaſmatum*) facieique gratum conciliat pallorem (*illitum*.

Exhibetur ab ℥iv. ad x.

4. *Urina* medetur peculiariter morbis renum, (*Dioſcorides*) tum & ſcabiei, (*canum urina ea imbutum imponitur.*) Verrucis & callis, membrorum atrophiæ & paralyſi, podagriciſque dolorib. &c.

V. gr.

℞. *Urinam pulli aſinorum, ungulam aſinæ incineratam, ſubige addendo axungiam aſin. cum tantillo ſpicæ indicæ ad odorem.* F. Unguentum.

5. *Adeps* Cicatrices concolores reddit.

6. *Stercus*, ſanguinem ſiſtit, (*potum vel uſtum, vel Emplaſtri inſtar impoſitum, naribusvè admotum.*

7. *Pellis*, loco culcitræ impoſita, infantum terrorem arcere dicitur.

V. Bos.

βȢς, Bos { Mas ταῦρος, Taurus Ochſe; Fœmina ἡ βȢς Vacca Kuhe; Vitulus, *vide infra.* }

Animal eſt vulgo notiſſimum, vitam ad annos viginti producere aptum natum. Coit ferè medio Vere vel Autumno.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornu.* 2. *Fel.* 3. *Iecur.* 4. *Splen* 5. *Sanguis.* 6. *Medulla.* 7. *Sevum.* 8. *Axungia.* 9. *Ungulæ.* 10. *Urina.* 11. *Stercus.* 12. *Lapilli.* 13. *Lac & inde* 14. *Butyrum ac* 15. *Caſeus.* 16. *Priapus.*

Vires.

1. *Cornu* rari uſus eſt: vidi tamen ſcobem exhiberi contra Epilepſiam; adhibetur quoque in ſuffitu, ad aërem contagioſum corrigendum.

2. *Fel.* bubulum ſeu taurinum præſtat fere omnium quadrupedum fellibus: ſpecificè aurium medetur ſuſurro, ac dolori. (*mixtum cum lacte muliebri aut caprino, & cum cottone impoſitum,*) alvum movet. (*in Clyſteribus,*

3. *Iecur*, rari uſus eſt, ejuſque loco vituli epar, pro hepate ſcil. corroborando, in decoctis adhiberi ferè ſolet.

4. *Splen*, inſervit potiſſimum decoctioni ac extractioni pro arcenda ſplenis duritie menſiumque ſuppreſſione. Sunt & qui extrinſecus ſpleni illinunt,

5. *Sangu-*

5. *Sanguis*, intrinſecus ſingularem opem fert dyſentericis menſium & internis hæmorrhagiis. Extrinſecus diſcutit & emollit tumores, maculas faciei extergit, (*illitus.*

6. *Medulla*, poſt cervinam & vitulinam proximum bonitatis locum habet: præter vires generales, (*cum vino illita,*) trementia membra reficit, nervis induratis confert.

7. *Sevum ſeu Adeps*, præter vires generales, uſurpatur ſpecialiter ad mordicationem inteſtinorum, & teneſmum, ut & ad ulcera & rimas labiorum, podagricis & Scirrhoſis affectib. medetur.

N. *Præfertur qui à Renib. colligitur.*

8. *Axungia ex ungulis*, Klawen-Schmaltz / uſitata vulgo eſt in molliendis tumorib. leniendis dolorib. luxationeque articulor.

9. *Ungulæ*, in cinerem combuſtæ copiam lactis præbent, (*aſſumptæ,*) adhiberi item ſolent ad arcendum aërem malignum, (*in ſuffumigio.*

N. *Ungularum ſuffitu fugantur mures.*

10. *Urina*, aurium dolores lenit *ſi cum Myrrha inſtilletur.*

11. *Stercus Vaccinum*, refrigerat, ſiccatque moderatè, diſcutit, dolores inſigniter mitigat. Hinc feliciter adhibetur aduſtionib. inflammationib. arthritidi, apum ac veſparum morſib. ſuffitu reprimit uterum prolapſum.

N. *Plebeii febri ardente, vel colico dolore correptis in potu ſuſpendunt, aut ſuccum expreſſum felici cum ſucceſſu propinant.*

12. *Lapillus*, ex ventriculo (Martio Menſe,) vel & Lapillus è fellis veſica (Majo) exutus medetur Icteritiæ, comminuit ac conſumit calculum, *ſi cum vino propinetur*: idem præſtat, ſi vino, quod potui datur, quotidie imponatur, donec penitus conſumptus ſit.

Lapillus fellis in pulverem redactus errhinum exhibet egregium.

13. *Lac Vaccinum*, craſſum eſt, nutrit benè, inflat, Renum & Veſicæ dolori convenit, diarrhϾ, dyſenteriæ, teneſmo, eroſionique inteſtinorum ſuccurrit (*potum.*

N. 1. *Nocet Lac Spleneticis, Epaticis, Comitialibus, Vertiginoſis, Febricitantibus, & Capite dolentibus, quod de lacte in genere notandum.*

N. 2. *Lac coagulatum cum camomilla naſturt. aq. & bac. Iunip. in lacte coctis, ad dolores ſcorbuticos mitigandos maximè prodeſt* (*catapl.*

14. *Butyrum*, calfac. moderate emollit, digerit, lenit, reſolvit, laxat, oculorum hebetudini prodeſt, (*inditum.*) &c.

15. *Caſeus* recens mollis podagricorum dolores lenit, Epatis æſtum mitigat, Exomphalo infantum ſuccurrit (*impoſitus.*

16. *Priapus*-Tauri (*rubri*) dyſentericis prodeſt (*tritus & exhibitus.*

N. *Mulieribus faſtidium Coitus parere creditur.*

PRÆ-

PRÆPARAT.

1. *Aqua omnium florum dicta*, deſtillatur MB, vel ex Cinere, Verno ſeu Majali tempore, ex ſtercore recenti vaccæ herbas depaſcentis, Prodit & hinc oleum.

Vires.

Refrigerat, diſcutit, adhibetur internè in dolore colico, nephritico urina ſuppreſſa, febribus, &c.

Externè imponitur locis dolentibus, *ut ſupra*.

2. *Aqua ſanguinis* fit (Majali tempore) MB.

Vires.

Summe mitigat podagram.

3. *Decoctum Splenis* Bovis, *v. libr.* 2.

4. *Extractum Splenis ut & Epatis*, *vide libr.* 2.

N. Crollius

℞. *Splenem bovis junioris caſtrati, ſcindit in laminas tenues, macerat per aliquot ♂ ♀ in 🜄 cum myrrha eſſentificato, dein exiccat in aëre. Poſtea cum 🜄 ſ. a. Eſſentiam extrahit, abſtrahit, majoris efficaciæ ergo addit aliquot guttulas Olei Angelicæ ſtillat.*

Vires.

Lienis obſtructiones expedit, menſes provocat.

Doſis ℈j. in 🜄 appropriata.

N. *In Clibano commode exiccari poterit.*

5. *Oleum* ex butyro, vide *libr.* 2.

6. *Tinctura fellis* Tauri.

℞. Fella Taurorum ſenſim in ☉ exiccata, extrahe cum 🜄.

Vires.

Coſmeticum eſt inſigne ad miraculum uſq; albedinem gratiſſimam concilians. Illinitur ſcil. linquiturque illita per triduum, quatriduumvè, ita tamen ne aëri libere ſeſe exponant, poſt eluatur aliquoties 🜄 flor. fabarum nenuphar. polygonati & ſimil. *Hartm. in Croll.*

VI. *Bubulus.*

Βȣβαλις, Animal eſt bovi figurâ & naturâ ſimile, majus tamen & crudelius, colore nigrum. Büffel.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornua & Ungulæ.* 2. *Sevum Stercus, &c.*

Vires.

1. *Cornua & Ungulæ* medentur ſpaſmo (*annulus exinde factus geſtatur digitis manus vel pedis.*

2. *Sevi, Stercoris, &c.*

Vires.

Ex deſcriptione bovis addiſcere licet.

PRÆPARAT.

Extractum Epatis bubuli fit eodem modo quo Extractum Splenis bovis.

N. *Præſtantius habetur ſi Sal proprium ex capite mortuo extractum admixtum fuerit.*

Vires.

Uſus ejuſdem eſt cujus extractum ſplenis bovis, ſed promptioris efficaciæ.

Doſis quoque eadem eſt, *Hartm. in Croll. Gluchr. in Beguin.*

VII, Bufo,

VII. *Bufo.*

Μύοξος, Bufo, Krotte/Taaſche eſt { paluſtris, qui minus vulgatus. / terreſtris, qui vulgatior. }

N. *Maxima antipatheia bufoni cum araneis intercedit, adeo ut ſi bufo ſubter araneam ponatur, cum impetu illum interemptum hæc deſcendat.*

OFFICIN. NAT.

1. *Ipſi bufones,* & 2. *Lapis bufonites.*

Bufones ſiccantur in aëre, transfoſſi per caput, collumvè; ſiccati, aſſervantur pro uſu.

Vires.

Etſi animal ſit deterrimum, venenoſum ac abominabile; attamen non effugit uſum Medicum, cumque tùm internum, tùm externum.

Internè pulvere ejus hydropicorum aquas per urinam educi deſperatus quidam expertus eſt hydropicus, qui præter ſpem attentatæ necis ſanitatem illo acquiſivit. *Petræus in Noſolog. p. 1. diſp. de Hydrope, VVierus in obſerv. de Hydrope, ut & de præſtig. dæmon. l. 3.*

Doſis ℈ß.

[N. *Mallem ego minorem.*]

Extrinſecus imponitur bufo parte qua venter eſt anthracib. (*in aceto parum maceratus,*) ad eliciendum ſc. venenum, (*quod adeo feliciter præſtat, ut attracto veneno intumeſcat,*) ingreditur itidem amuleta aëri contagioſo arcendo dicata, hæmorrhagiam narium certo experimento ſiſtit (*ſi vel pone aures per ſe applicetur, vel pugno includatur, ut caleſcat, vel axillis ſubligetur vel & collo appendatur.* Idem & cinis ſ. pulvis præſtare perhibetur *loco affecto inſperſus. Renibus impoſitus* aquam inter cutem per urinam pellere dicitur: *Umbilico alligatus*, fluxus hyſtericos retrahit & inhibet. *Plantis pedum appoſitus* capitis cordisque morbis phrenitidi febribusque ſuccurrere ſtatuitur.

Lapis Bufonites, Chelonites, Batrachites, Borax, Krottenſtein/ Gemma eſt bullæ inſtar, altera parte cava, altera convexa, coloris ex fuſco pallentis aliquantum fuſci, interdum nigri, albi, (*qui melior*) Viridis, Verſicoloris.

N. *Reperiuntur in agris, affirmant tamen alii, eos in annoſiorum, ac qui diu in arundinetis, inter rubos ſentesque delituerint, bufonum capitibus generari.*

Vires. *Commendatur ad peſtem & venena ceu remedium præſtantiſſimum* (exhibitus.) *Imò ſunt qui aſſerant illum geſtantes à venenis tutos eſſe, blandoque attritu inflationes à venenatis beſtiis diſcutere ac virus omne elicere. Caſp. Bauhin. de Lapide Bezo. c. 3.*

N. *Præſente poculo venenato fertur hic lapis colorem mutare ac ſudare.*

PRÆPARAT. ex bufone.

1. *Amuleta* variarum deſcriptionum.

2. *Pulvis* fit ſola tritura, qua bufones optimè exiccati in pulverem rediguntur.

N. *Mallem equidem bufones incineratos.*

3. *Sal* elici poteſt ex calcinatis bufonib. pulverique illi in hydrope ſubſtitui.

Doſ. ad gr. iij.

4. *Oleum.*

℞. Bufon. N°. iij. vel iv. per horam in Ol. Olivar. ℔. ij. Coque colatumque ſerva.

Vires. *Maximè commendant in maculis faciei ac morpheæ abſtergendis, (ſignatura ſua maculata bufo ad maculas prodeſſe judicatur,) ſingulis diebus illinitur ſemel. Harum.*

N. *Præferrem equidem ranas maculatas.*

VIII. Canis.

Κύων eſt { Mas. Hundt.
Fœmina. Hündin.
Catulus. junger Hundt.

OFFICIN. NAT.

1. *Canis integer.* 2. *Caput.* 3. *Axungia.* 4. *Fel.* 5. *Sanguis.* 6. *Stercus.* 7. *Vrina.* 8. *Dens.* 9. *Pellis.* 10. *Pilus.*

Vires. 1. *Integer*, ſcil. vivus catulus, *ventri impoſitus*, dolores colicos mitigat.

2. *Caput ſ. calvaria* incinerata deſiccat ulcera, curat vitia ſedis, rhagades, & teſticulorum tumores.

Intrinſ. Icterum ſanat.

3. *Axungia* canina reliquis calidior eſt, adhibeturq; internè in vulnerib. & exulcerationib. abſtergendis, conſolidandis, adeoque & in Phthiſi, & cruore ex caſu diſſolvẽdo.

Externè in Podagricis, auriumq; dolorib. leniendis, lendibus capitis arcendis, auditu difficili reparando, ſcabie & pruritu corrigendo.

4. *Fel* catuli nigri Epilepſiam mirè curat, (*recens cum* ♁. *potum, vel in pulvere exhibitum.*

Extrinſ. abſtergit maculas faciei, (*cum ſtercore Vitulino inunctum;*) oculorum albugini medetur, (*cum melle illitum.*

5. *Sanguis* contra Veneficarum venenum commendatur. bibiq; cum ſucceſſu dicitur contra morſum rabioſæ Beſtiæ ac Toxicum.

6. *Stercus* (*album Græcum Officinis*) ſiccat, abſtergit, diſcutit aperit, apoſtemata rumpit, exulcerationes abſtergit; hinc utile eſt in Dyſenteria dolore colico & ſimil.

Extrinſecus medetur anginæ, (*gutturi inſufflatum;*) ulcerib. malignis (*inſperſum;*) tumores duros emollit (*emplaſtr.*) aquas trahit hydropicas, (*ventri illitum;*) verrucas abigit, (*cinis per ſe, vel cum Ol. roſar. impoſitus.*

N. *Commendatur præ reliquis quod Iulio fuit collectum ex cane oſſibus nutrito, candidum, purum, minimè fœtens.*

7. *Vrina*, verrucas abigit, ulcera capitis manantia, furfuresque abſtergit.

8. *Dentium cinis*, (*cum melle vel butyro illitus mandibulis,*) infantium dentitionem facilitat: (*gargariſmis inditus,*) odontalgiam ſedat.

9. *Pellis*

9. *Pellis parata*, manuum lenit pruritum, nervoſque emollit contractos (*chirothecæ ſc. indutæ*.

10. *Pilus* morſib. canis medetur (*impoſitus*.

IX. *Caper*, *Capra*.

Eſt { Caper maſculus Τράγος hircꝰ ein Ziegenbock. / Capra fœmina, αἴξ, Capella ein Geiß. }

Animal eſt alacre, velox, ſuperbum, auditu acuto præditum, vorax, &c. obnoxium febrib. peſti, & ſimil.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornu*. 2. *Sanguis*. 3. *Lien*. 4. *Medulla*. 5. *Sevum*. 6. *Lac*. 7. *Lapilli*. 8. *Stercus*. 9. *Vrina*. 10. *Veſica*. 11. *Omentum*. 12. *Pellis*.

Vires. 1. Cornu ut & pilis *utuntur in ſuffumigiis, peſtis tempore, ut & ad Veternoſos & Epilepticos excitandos*.

2. *Sanguis* hircinus habetur alexipharmacꝰ, obſtruit, dyſentericis convenit, ſanguinē concretum reſolvit, (*ſiccatꝰ & exhibitꝰ*,) calculum atterit.

Extrinſecus tumores maturat.

N. *Hircum mediocris ætatis (quadrimum) domi per menſem alunt, nihil aliud dando, præter plantas lithontripticas, hinc Æſtatis principio cum Sol in ♋ ingreſſus eſt, mactant, ſanguinemq; arterioſum, abjectis partibus ichoroſis, concretum in furno ſiccant. vide Diſpenſ. Aug. & Norimb.*

PRÆPARAT.

Ex ſanguine hircino non minus, ac ex aliis ſanguinis generibus fieri poſſunt: *Spiritus, Oleum*, (*quod ſummè in calculo commendatur*,) & *Sal*: Attamen præ aliis famoſus eſt, *Balſamus antipodagricus* ex ſanguine, qui ut modo fiendi, ita & virib. convenit cum balſamo è ſanguine cervino. *vide ſuo loco*.

N. *Sunt qui exinde Tincturam conficiunt, ad calculum, ſanguinemque coagulatum celeberrimam.*

3. *Lien*: Lienem Capræ deligant per diem, ſuper Lienem infirmi, die ſequenti ad furnum, vel ſolem ſuſpendunt, quantum tibi exiccabitur, tantum quoque lienem patientis diminui ajunt. *Theſaur. pauperum Petr. Hiſpan.*

4. *Medulla* hircina acrior eſt ac ſiccior reliquis, ideoq; & efficacior.

5. *Sevum* hircinum validiſſimè diſcutit, podagricis auxiliatur, ſtranguriam tollit. (*umbilico immiſſum*.

6. *Lac* Caprinum nutrit, abſtergit, febri hectica laborantibus & Phthiſicis conſumptisque ac emaciatis optimè convenit.

Serum ejus præſtat reliquis ſeris, aperit, abſtergit, incidit, laxat, hinc frequenti uſu ad infuſiones purgandæ Melancholiæ recipitur.

7. *Lapilli* in ventriculis & felle reperti commendantur, vi diaphoretica & reſolutiva.

8. *Stercus* calfacit, ſiccat, abſter-

git, digerit, aperit, acriſque eſt facultatis.

Hinc *Uſus* præcipui in duris tumorib. Lienis & aliarum partium, in parotidib. ac bubonib. hydrope, (*imponitur ventri*) in coxendicum dolore, vſtum tenuioris eſt ſubſtantiæ, congruitq; ad omnia vitia, quæ extergi volunt, ut ad alopecias, lichenes, &c.

Intrinſecus convenit Spleneticis, exhibetur itidem in Ictero, menſtruis retentis & morbis ſimilibus.

9. *Vrina*(*hirci*) commendatur præ reliquis omnib. urinis ad calculi attritionem urinæq; expulſionem, (*calide ut ex hirco egeritur epota*.

Hinc convenit & in Hydrope. &c. (*destillata*.

10. *Veſica Vrinaria* exiccata ac pulveriſata urinæ incontinentiam peculiariter curare dicitur.

Doſis ℨj. exhibita.

11. *Omentum* mitigat feroces & ebullientes ſpiritus, (*calide impoſitum*) hinc prodeſt in dolorib. Colicis, in Mania. &c. Præterea urinam obſtructam pellit; *ventri impoſitum*.

12. *Pellis* ſedat diarrhæam, (*decoctum ejus bibitum*) ſiſtit Hæmorrhagias, & præcipuè narium, (*Cinis pilorum inſperſus*.

N. *Hœdus eſt pullus caprinus ſeu tenellus caper infra menſes ſex conſtitutus; eapropter ut natura cum capris convenit ita & viribus, quas tamen ratione juventutis teneriores & imbecilliores obtinet*.

X. *Capra alpina, ſ. Rupi-Capra*.

Gembß/ { Mas. / Fœmina.

Caprarum genus ſylveſtre eſt, magnitudine ac figura domeſticis conforme; amans alpes, gaudens herbis alpinis è ſabulo naſcentibus, & præcipuè doronici radice nigra.

OFFICIN.

1. *Sanguis*. 2. *Sevum*. 3. *Iecur*. 4. *Fel*. 5 *Stercus*. 7. *Lapis*.

1. *Sanguis* recens vertiginis medela (*bibitus*.

2. *Sevum* Phthiſi exulcerationique pulmonum ſuccurrit, (*cum lacte aſſumptum*.

3. *Iecur* alvi fluxum ſiſtit, (*pulvis aſſumptus*.

4. *Fel* oculorum nubeculæ, nyctalopiæque auxilio eſt.

5. *Stercus* calculum atterit & expellit.

6. *Lapis* in capſula ſupra ventriculum nonnullarum rupicaprarum reperiri ſolet. (*ut Bezoar reperitur*,) magnitudine variante, & maxima ad juglandis magnitudinem aſcendente, colore nigro, odore dum frangitur gratiſſimo.

Hujus *Vires* experientia docuit inſignes ad febres malignas, venena, peſtem, & ſimil. Unde alii *Bezoar Germanicum* vocant.

Doſis gr. xv. ad xx. ad præcavendum gr. iv. vel v. *Caſp. Bauh. de Lap. Bez*. c. 13.

Capri

XV. CapriCerva Orientalis, è qua Lapis Bezoar. Orientalis.

Eſt animal Perſiæ ac Indiæ Orientalis, partim Cervo ſimile, partim Capræ: hinc fit ut aliis Capra audiat, aliis hircus, aliis Capricerva: V. g. dicitur Capra Indica, *Amato*; Capra Montana, *Monardo.* Capra ſylveſtris, *Lacuna*; Pazon, *Perſis.*

Officin.

Lapis Bezoar Orientalis, qui eſt Lapis in dicto animali repertus (*ac potiſſimum in proventriculo, hinc & in ventriculo aliisque cavitatibus internis,*) figurâ ſcil. variante, ovali, rotunda ſeſſili & intus cava, (*meditullio paleam, pilos vel ſimile continente*) ſuperficie levi & ſplendente: ſubſtantia è laminis inſtar cæparum ſeſe invicem incumbentib. compacta: Variante item colore (plerunque atrovirente, hinc dilutius virente, palleſcēte, cineritio, fulveſcente, melleo, &c.) odore nullo: variante magnitudine & pondere (pleriſque ſcil. infra juglandis magnitudinem conſtitutis, nonnunquam & paulo majoribus.

N. *Dantur & adulterati ſeu falſi, confecti ſcil. ex lapidum fragmentis & pice artificioſe coagmentatis: Item ex creta, cineribus teſtarum, ſanguine ſicco & lapidibus Bezoar minoribus pulveriſatis & cum liquore incorporatis: Item ex ♁ ♉ ☿ ignis artificio compactis, tinctis, &c. Quin ſane non modo citra utilitatem ſed & cum detrimēto in uſum accerſuntur.*

Notæ ergo bonitatis ab Authoribus paſſim notatæ ſunt.

1. *Forma à forma renum aut ovi columbini exterius levigati diverſa, utpote quæ ſignum lapidis adulterati.*

2. *Structura laminis multis inſtar cæparum ſeſe invicem incumbentibus iisque ſingulis glabris, levibus, ſplendore coruſcantibus: quod tamen alii reprobant.*

3. *Cavitas (meditullium) expers rei heterogeneæ præter pulverem, (quidam malunt incluſam paleam, feſtucam, granum, & ſimil.*

4. *Pondus aliis levius, nonnullis gravius.*

5. *Commiſtio cum calce, i. e. ſi lapis humectatus, & calci vel muro affrictus, calcem colore viridi tingat: ſi lapis calce viva (cui admiſta aqua) inunctus, paulo poſt flaveſcat: ſi lapis chartæ creta oblitæ affrictus viridem inducat lineam: ſi pulvis cum calce viva mixtus colorem ex pallido virentem referat, (quod tamen non de omnibus verum eſſe poteſt.*

6. *Friabilitas & diſſolutio in ▽. quæ tamen itidem & falſi lap. propria eſſe non nequit.*

7. *Liquatio, i. e. ſi acus candens intrudi poſſit.*

8. *Diſparitas fragmentorum cum gypſo aut terra cocta (in duritie ſcil.*

9. *Experimentum.*

Verum enimvero ſumma in dijudicatione lapidis cautio adhibenda eſt, neque abſque notarum ſyndrome de bonitate,

quid certi ſtatuere expedit. Præſtantiſſimus tamen inter cæteros habetur Perſicus.

Vires. *Corroborat, ſudores ciet, alexipharmacus eſt, ideoque utilis in vertigine, Epilepſia, Lipothymia Palpitatione cordis, Ictero, Colica, Dyſenteria, Vermicatione, Calculo Menſib. obſtructis, partu difficili, Melancholia. Præcipuè autem in peſte, febribusq; malignis, venenis aſſumptis. Quin & extrinſecus adhiberi poterit in ſcrophulis apertis, cancro ulcerato & ſimil.*

Doſis à gr. iij. ad xij.

XII. Capri Cerva Occidentalis.

Eſt animal Pervanum, Capricervo Orientali ſimile, cornib. tamen orbum, depaſcens herbas ſalutiferas.

Dicitur Vicuniras, ſ. Taraguas Joſ. A Coſta.

OFFICIN.

Lapis Bezoar Occidentalis qui eſt lapis locis iiſdem animalis ut de priori dictum, circa rem heterogeneam in cavitate media contentam, tunicatim concretus, Orientalibus ut plurimum major, ſuperficie ſcabra, colore cinéraceo, albo nigro obſcurevé virente, (qui optimus.

N. *Præſtantiores habentur (uti & Orientales) ex animalibus montanis exempti.*

Vires. *Iiſdem viribus celebris eſt cum Orientali, cujus tamen bonitati non parum cedit. Hinc utilis compertus eſt in affectibus cordis, venenis, febrib. peſtil. quartana, (cujus ſymptomata mitigat) Melancholia morbis diuturnis, Lumbricis, Epilepſia & ſimil. Nec minus & extrinſecus convenit in vulnerib. venenatis* (inſperſus,) Monard.

Doſis major quam Orientalis, ſc. à gr. vj. ad xx.

N. 1. *Peculiare habet quod alvum quoq; nonnihil moveat.*

N. 2. *Affertur & Lapis Bezoar ex nova Hiſpania ſed Pervano aliquantulum vilior & debilior.*

XIII. Capreolus, Capra.

Δορκὰς { Mas, Capreus, Rehebock.
δόρξ. { Fœmina, Caprea, Rehegeiß.

Animal eſt corpore cervum referens, cornua exigua alens, cervinis ferè ſimilia, morib. timidum, lepidũ, alacre, curſu velociſſimum, viſu æque noctu ac interdiu pollens.

OFFICIN.

1. *Caro.* 2. *Coagulum.* 3. *Iecur.* 4. *Fel.* 5. *Lien.* 6. *Stercus.*

Vires. 1. *Caro* in cibo convenit, Diarrhææ & Dyſenteriæ.

2. *Coagulum* iiſdem affectib. convenit (*in vino potum.*

3. *Iecur* oculorum aciem reficere creditur, (*comeſtum, potum, extusque ſuffumigatum inſtillatum, &c.*) ſanguinis hæmorrhagiam & præcipuè narium ſiſtit, (*cinis inſufflatus.*

4. *Fel* maculas faciei abſtergit, (illitum,) oculorum albugines & nubeculas alioſque affectus curat, (*cum melle inditum*) aurium tinnitus reprimit,

mit, (*cum Ol. roſar. inſtillatum*) odontalgiam mitigat (*ſimili modo*,

5. *Stercus* Icteritiam ſolvit (*potum*.

N. *In reliquarum partium viribus cum capris convenit, fortiores tamen easdem obtinet.*

XIV. *Caſtor.*

Κάϛωρ Fiber, animal eſt amphibium, aqua ac terra ambiens, vivens piſcib. & fructib. corticibusque arborum. Biber.

OFFICIN. NAT.

1. *Axungia*, 2. *Teſticuli, qui Caſtorium vocantur*. 3. *Pellis*.

Vires. 1. *Axungia* peculiariter nervoſo generi ac utero convenit, adeoque morbo comitiali, membris reſolutis, convulſis, apoplexiæ, &c.

1. Καϛόριον, Caſtorium, teſticuli Caſtoris. Hi exciſi beneq; purgati in ſeſe exiccantur, ſiccatique in ſicco umbroſo ſuſpenſi aſſervantur. Durant citra corruptionem ad ſeptennium.

N. *Adulteratur* 1. *per Gummi Ammoniacum quod cum Caſtoris ſanguine Caſtorioque ſubactum in veſiculam conjicitur exiccaturque*

2. *Renes Caſtoris Veſicæ induntur ac ſiccantur*: Fraudis autem hujus cognoſcendæ gratia notentur diſtinctionis notæ.

1. Teſticuli genuini ambo ex uno oriuntur principio.

2. Adulterini Teſticuli majores ut plurimum exiſtunt.

3. Genuini ſunt gravis & ingrati odoris, validi, acris, mordacis & amari ſaporis, ſubſtantiæ fragilis. Fugiendum porro nigrum & rancidum caſtorium.

Vires. *Calf. 3. ſic. 2. attenuat, aperit, flatus diſcutit, nervos nervoſasq; partes, adeoque caput roborat, ſpirit. animales torpidos excitat, venenis reſiſtit, ſternutationem ciet, anodynum eſt, menſes promovet. Hinc proficuum eſt in Lethargo, Apoplexia, Epilepſia, Paralyſi, Vertigine, artuum tremore, defluxionib. ad articulos, ſtrangulatu uteri, dolore colico: idque uſu tum externo tum interno. Inſuper tinnitus aurium ac difficultatem audiendi corrigit* (auri inditum) *dentiumque dolori ſuccurrit.*

N. 1. *In ſtrangulatu uteri variis modis adhibetur, admovetur naribus, ſubligatur axillis, inditur umbilico.*

N. 2. *Opii virulentiam corrigit.*

3. *Pellis* opem fert Podagricis & Paralyticis (*parata & induta*.

PRÆPARAT.

1. *Oleum* Caſtorei infuſum, *vide Diſpenſ. Aug. & Norimb.*

2. *Ol. ſtillat.*

℞. Caſtorei q.v. diſſolve in 🜊. aut macera in Vino ejuſvé ſpiritu, hinc deſtilla l. △ per 🝭m vitream.

N. 1. *Rectifica cum aceto.*

N. 2. *Procedi itidem poteſt ut in deſtillatione Olei Philoſophici, lateres ſed ignitos imbibendo & deſtillando.*

3. *Electuarium Diacaſtorium, vide Diſpenſ.*

4. *Extractum* fit l. c. cum 🜈 rectificato.

N. *Alii*

N. *Alii extrahunt cum ※, quo rurſum abſtracto, reiterant cum 🜄. Quercetanus adhibet aquam deſtillatam convenientem, v. gr. Meliſſæ, Calendulæ, Pæoniæ, aut ſimiles Antepilepticas & Cephalicas, maceratque in B. M.* (♂ 4. aut 5.) *Pharmacop. Reſtit. c. 25.*

Doſis à gr. v. ad xij.

XV. Catus domeſticus.

Αἴλουρος, Γαλεότης Felis, Catus,	Domeſticus Kaze / Haußkaze Sylveſtris wilde Kaze.

Animal eſt libidinoſum, viſu acutum.

OFFICIN.

1. *Axungia.* 2. *Sanguis.* 3. *Caput.* 4. *Stercus.* 5. *Pellis.*

1. *Axungia* cati caſtrati, calfac. emoll. diſcut. mirificè articulorum affectib. prodeſt.

N. *Præſtat axungia cati ſylveſtris.*

2. *Sanguis*, gut. 3. (*ex venula ſub cauda aperta cati maris,*) caducum penitus curant (*epotæ*) Schwenckf. Quin & cati ſanguinem, (*ex inciſa aure detractum*) herpeti cum ſucceſſu vidi inunctum.

3. *Caput* cati nigri incineratum ad oculorum vitia, unguem, nebulam, albuginem, &c. remedium præſtantiſſimum eſſe, ſi quotidie ter inſufflетur, ſcribit Mizald.

N. *Venenum quod felibus adſcribitur in ſolo capite ac cerebro ſtabulatur, non in reliquo corpore, utpote quod in cibum nonnullis venit.*

4. *Stercus* (*cum ſinapi ana ex* 🜊. *illitum*) alopecias curat & podagricos juvat.

5. *Pellis* geſtatur ad calfaciendum ventriculum articuloſque contractos.

XVI. Cathus Zibethinus.
Zibeth Kaze.

Animal eſt peregrinum, ad noſtras oras tamen tranſportatum à nonnullis oblectationis ergò ali cœpit.

OFFICIN.

Zibethum, (*Civeta. Zibetta.*) quod eſt ejus excrementum (*ceu ſudor*) inter teſticulos concretum veſica involutum, ex qua inciſa Zibetum depromitur.

Vires. *Calidum, humidum eſt atque anodynum. Uſus crebri in dolore colico,* (*inungitur umbilico,*) *in dolore ventris infantum, in ſtrangulatu uteri,* (*applicatur vulvæ, vel cavernulæ umbilici.*

XVII. Cervus.

Ἔλαφος	Mas, Cervus Hirſch. Fœm. Cerva Hin. Hindin. Hinnulus.

Animal eſt vivaciſſimum (ad annos 100.) curſu velociſſimum, cornua quotannis menſe Aprili deponens, coit menſe Auguſto & Septembri, circa diem Ægidii, parit menſe octavo.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornu.* 2. *Corium.* 3. *Os de corde* 4. *Genitale.* 5. *Teſticuli.* 6. *Sanguis.* 7. *Lachri-*

Lachrymæ. 8. *Medulla.* 9. *Sevum.* 10. *Talus ſ. Aſtragalus.* 11. *Lapis.*

Vires. *I. Cornu* crudum reſiſtit putredini, malignitatem corrigit, ſudorem ciet, balſamum humanum corroborat. Hinc uſus ejus proficuus in variolis, morbillis, febrib. putridis & malignis, aliisq; morbis ubi ſudore opus eſt. *Incoqui poteſt decoctis, macerari in infuſionib9, (quippe in ſubſtantia exhibitum crudum ferè egeritur.*

N. *Commendatur collectum intra feſtivitates Mariæ, i. e. inter 15. Auguſti, & 8. Septembris.*

PRÆPARAT.
ex Cornu.

1. *C. C. uſtum, v. l. 2. c. 43.*

2. *C. C. præparatum,* fit ex uſto, quod cum ▽ cordiali l. a. lævigatur.

Vires. *Vi ſua ſiccante putredini reſiſtit, fluxus alvi ſedat, vermes necat, ſudores ciet, Medicinaque eſt infantib. familiariſſima.*

Doſis à ʒß. ad ʒj. & ultra.

3. *C. C. philoſophice calcinatum, vide l. 2. c. 43.* Sudores ciet, morbis malignis confert.

Doſis ad ʒß.

4. *Magiſterium: Cornua raſpata ſolvuntur in* ✱, *præcipitantur per Ol.* ♀ *edulcoranturq; ablutione cum* ▽. *Hinc ſiccata ſervantur.*

N. 1. *Alii ſolvunt cum ſpir.* ⦶, *quo dein rurſus abſtracto, Magiſterium in fundo relictum edulcorant. In abſtractione a. ſp.* ⦶*i cautione opus eſt, ne ſc. accenſio quæ facile accidere alias poteſt, damnum pariat. Cautius ergo procedunt, qui ſolutionis ℥iv. affundunt* ▽ *fontan. menſur. 1. hac filtrant, filtratumq; ſi opus ſit inſtillando Ol.* ♀ *præcipitant.*

N. 2. *Alii ſolvunt cum* ▽F, *præcipitantq; cum ſp.* ⊕*-i ac edulcorant.*

N. 3. *Magiſterium præcipitatum cum Ol.* ♀ *flaveſcit, è contra cum Ol. aliquo minerali, E. grat.* ⊕*-i, evadit candidum.*

5. *Galreda ſeu Gelatina, vide l. 2. c. 62.*

6. *Liquor ſeu ſpiritus. vide l. 2. c. 70. & 81.*

7. *Oleum v. l. 2. c. 70.*

8. *Sal volatile l. 2. c. 70.*

Sunt qui Sal C. C. fixi ℥ij. cum 🜄 rectificati ℥j. ♂ aliquot (11.) digerunt, atque dein 🜄 ad medietatem abſtrahunt, reſiduumque ſervant, *titulo Tincturæ Salis C. C.*

Doſis à gr. v. ad ℈ß.

9. ▽. *è Typhis cervinis*, Hirſch-Kolben ▽.

℞. *Cornua Cervi novella ſanguine adhuc ſucculenta, in fruſtula concide, deſtillaque in MB aut VB vel per ſe vel cum pauco vino generoſo, donec omnis liquor extillarit.*

Vires. *Utiliſſima eſt in febrib. ardentib. malignis.*

Doſis cochlear ſ. vel per ſe, vel cum appropriata aliqua △ *H. in pr. Se. Inſt.*

II. Corium. Ex corio fit cingulum, quo mulierculæ utuntur ad inguina ſtringenda, uterinaſque affectiones compeſcendas.

III. Os cordis, Hirtz Kreutzlein/ (*eſt arteriarum in baſi cordis concurſus, qui cum ætate & inprimis turgeſcentiæ tempore durior fit & in Os degenerat*,) peculiariter cordi convenit, idq; à malignitate tuetur, cuſtodit partum & prægnantib. mirè conducit.

IV. Genitale (*Priapus*) diureticum eſt, Venerem ſtimulat, dyſentericis colique dolore correptis auxiliatur, Datur tùm tritum, tùm decocto incoctum, vel & aquam qua genitale ablutum eſt, exhibere convenit.

V. Teſticuli ſicci è vino poti, concubitum cum voluptate excitant. SchWenckfeld.

VI. Sanguis inaſſatus ſartagine, dyſenterias & cæliacor-profluvia ſiſtit: eſt & efficax contra toxica; commendatur ad dolores coxendicis & lateris (*cum oleo decoctus*.

PRÆPARAT.

Etſi ex ſanguine cervino & hircino non minus ac ex ſanguine humano elici queant *Spiritus, Oleum, & ſimil.* Inprimis tamen in uſum Medicum acceſitur:

Balſamus Antipodagricus paratus ad modum qui habetur de ſanguine humano.

N. *E dictis animalibus ſi interiora viſcera, videlicet pulmones, cor, atque hepar particulatim diſſecta una cum ſanguine macerentur, nobilior eorum eſſentia ſimul prolectatur.*

Vires. *In podagra maximi eſt ſolaminis, (illitus,) inſignis item ejus uſus eſt in contracturis à quacunq; cauſa ſubortis, quippe vi ſalis magnam reſolvendi vim obtinet, Gluchr. in Begum.*

VII. Lachryma ſ. ſordes quæ in oculorum angulis reperiuntur, velut cera indurata, odoris aliquantulum gravis, tandem fragrantis (*lapis vulgo dicitur*) ſiccant, adſtringunt, corroborant, ſudorem cient, ideoque adverſus venena, morboſque contagioſos quàm ſummè celebrantur, ut vel cum Lapide Bezoar viribus certare dicantur.

Doſis gr. iij. iv. vide Caſp. Bauhin. l. de lap. Bezoar. c. 8. & 9.

N. *Lachrymarum harum aliquot fruſtula colore obſcure fuſca, conſiſtentiæ cerea, pilis immixtis referta, dono liberali mihi impertita eſt Illuſtriſſima Saxoniæ Princeps, Sophia Eleonora, Conjunx Illuſtriſſimi ac Celſiſſimi Principis ac Domini, Dn. Georgii Haſſiæ Landgravii, &c.*

VIII. Medulla ferè omnium laudatiſſima eſt, præſtatque præ reliquis in ulcerib. malignis, ut & in Tibiarum ulcerib. *Plin.*

IX. Sevum commendatur præ aliis in tumorib. molliendis, vulnerib. aſtringendis: perniones perſanat, dolores ſedat.

PRÆPARAT.

Ol. ſtillat. ſevi vel axungiæ fit, *l. c. libr. 2. c. 70.*

Vires. *Emollit, lenit, ſummum mitigativum eſt in podagra, ſemel vel bis de die illitum.*

X. *Talus*

X. Talus ſ. Aſtragalus utilis eſt Dyſentericis.

XI Lapis in corde, ventriculo, vel inteſtinis nonnunquam repertꝰ cum Lapide Bezoar virib. ſuis convenire dicitur. *Crato Epiſtol.* 160. *Encel. de lap.* *l.* 3. *c.* 49. *C. Bauh. de lap. Buz. c.* 11. Inprimis vero lapis è vulva erutus phylacterium eſſe fertur prægnanti & perficere ut partum perferat.

N. 1. *Optima omnia è cervo cenſentur, collecta ex cervo turgeſcente, quod ſit circiter Ægidij Feſtum initio Septembris.*

N. 2. *Cauda cervi venenata eſt.*

XVIII. Cochlea.

Κοχλός, κοχλία, Limax Schnecken

Cochleæ { Teſtaceæ
Nudæ (*ſine teſtis,*
Fluviatiles.

Præferuntur quæ in locis apricis & vinetis degunt, herbiſque vivunt odoratis, collectæ ante ortum ſolis vid. *Foreſt. l.* 16. 58.

N. *Fluviatiles eaſdem quidem vires obtinent, ſed rarioris uſus ſunt. Generantur ex terræ limo, vivunt rore plantisq; variis. Inimicantur coturnici ac ardeæ quibus in prædam & cibum veniunt. Antipathicæ ſunt maximè Lacertis ac Simiis: Nimirum, hæ cochlearum vel & teſtarum ſolarum præſentiam adeo formidant, ut ſeſe contrahant, formidineq; excrementa egerant.*

OFFICIN.

1. *Cochleæ integra,* 2. *Teſtæ.* 3. *Pinguedo,* 4. *Mucus,*

Vires. 1. *Cochleæ* refrigerant, incraſſant, conſolidant, leniunt, nervis conveniunt ac pulmonib. Hinc uſus præcipui interne ad tuſſim, phthiſin ſcreationem ſanguinolẽtam, alioſq; pulmonum affectus; hinc ad Epatis calorem, & colicum dolorem.

Extrinſecus maturant ac rumpunt anthraces. (*impoſitæ tùm ſolæ, tùm cum felle tauri,*) conſolidant vulnera præcipuè nervorum, ulcera ſanant, (*inprimis tibiar.*) inflammationes (*podagricas*) mitigant, ventrem hydropicor. hydrocelemque hernioſorum detumeſcere faciunt (*cum teſtis tritæ & impoſitæ,*) hæmorrhagiam cohibent (*fronti applicatæ.*) Spuma ex cochleis ſine ▽ igni appoſita fiſtulas domare dicitur.

2. *Teſtæ* tritæ exhibentur calculoſis, rimas manuum ſiccant & conſolidant.

3. *Pinguedo* (*in elixato brodio, ubi id refrixerit ſupernatans,*) oculorum rubedini doloribusque medetur, defluxiones ad oculos intercipit (*fronti cum album. ovi impoſita.*

4. *Mucus ſalivoſus* (*qui compunctis cochleis redditur,*) emplaſticus eſt, ideoque glutinans defluxioneſque ad oculos intercipiens (*in anacollematis.*

PRÆPARAT.

1. ▽ *ſtillat.* è carne menſe Majo vel Octobr. per MB prolecta convenire dicitur atrophia laborantibus. Epar nimirum corroborare ſtatuitur.

Extrinſecus faciem fucat.

2. *Cinis cochlear.* Exiccat, incraſſat, cutis rimas ac ſcabritiem exiccat, Synoviam, (das Gliedtwaſſer/) ſiſtit.

XIX. *Cuniculus.*

Κούνικλος, Küngle/ Küniglen.

Animalculum eſt leporini generis, timidum, fœcundum admodum & prolificum.

OFFICIN.

1. *Integer uſtus.* 2. *Axungia.* 3. *Cerebrum.*

Vires. *Cuniculus totus exuſtus* medetur Anginæ ſ. faucium inflammationib. *cum coſto & folio illitus.*

2. *Axungia* articulis & nervis induratis utilis.

3. *Cerebrum* venenis reſiſtere creditur, alioquin leporino correſpondens.

XX. *Elephas.*

Ἐλέφας, Elephantus, Elefandt/ Helffant.

Animal eſt rariſſimum, vivaciſſimum, placidum ac docile.

OFFICIN. NAT.

Soli dentes, Ebur vulgo dicti.

Vires. *Ebur* refrigerat & ſiccat, moderatè, adſtringit, incidit, viſcera roborat, albas mulierum fluxiones ſiſtit. Ictero convenit, lumbricos fugit, diuturnis obſtructionib. confert, ſtomachi dolores abigit. Adhibetur ejus Limatura in infuſionibus quin & pulvis in ſubſtantia exhibetur.

Doſis ʒß.

PRÆPARAT.

1. *Ebur uſtum* (*ſpodium vocant, & ad differentiam ſpodii mineralis, ſpodium ex Ebore.*

2. *Trochiſci de ſpodio, vide Diſpenſ.*

N. *Sunt qui Ebur ad fœcunditatem commendant, verum cum ſit animal paucæ prolis, tardè pariens, (biennium ſcil. gravidum,) potius ad ſterilitatem fœtusq; retentionem facere conjecturatur, quam ad conceptionem promovendam.*

XXI. *Equus.*

Ἵππος, Equus Mas, Equa Fœmina, Pferdt.

OFFICIN. NAT.

1. *Sanguis.* 2. *Coagulum.* 3. *Lac.* 4. *Stercus.* 5. *Lichenes.* 6. *Teſtes.* 7. *Pinguedo jubar.* 8. *Vngulæ.* 9. *Pili.* 10. *Saliva.* 11. *Dens.* 12. *Lapis.*

Vires. 1. *Sanguis* (*malunt nonnulli equarum admiſſuram expertarum*) admiſcetur ſepticis ac cauſticis.

2. *Coagulum,* (*Hippacen vocat,*) privatim cæliacis Dyſentericisq; cōvenit.

3. *Lac* utile cenſetur Epilepticis, Phthiſicis, Tuſſientib. Aſthmaticis.

4. *Stercus* extrinſecus ſanguinis eruptiones cohibet, (*tam crudum, quàm uſtum,*) fœtum mortuum, ac ſecundinas expellit (*in ſuffitu.*

Internè propinatur in dolore colico, ac ſtrangulatu uteri, & ſimiliter in fœtu mortuo & ſecundinis expellendis.

N. *Præſtat ex equo avena nutrito, & non caſtrato.*

5. Lichenes

5. *Lichenes* (*calloſa excrementa in equorum cruribus naſcentia,*) laudantur peculiariter ad uterinas ſuffocationes, (*ſuffitu ſubtus facto,*) ut & ad morbum comitialem, (*pulvis cum aceto propinatus.*

P RÆPARAT.

Extractum Lichenum fit ex lichenib. ſiccatis cum 🜄, *vel alio appropriato ſpiritu.*

Doſis à gr. v. ad ℈ß.

N. *Hartman. Menſtruum parat ex Meliſ. & Vini ana* ℔. *ij. quæ per* ♉*m ex cinerib. deſtillat ſuper Succini & Gagatis* ℥*ij.* ▽*e in fine forti, hinc* ▽*m ab* ℴℴℴ *ſeparatam adhibet.*

6. *Teſtes caſtrati* ad ſecundinas pellendas remediũ præſentisſimum (*pulveriſati.*

7. *Pinguedo jubati colli*, Kamſchmalz illinitur commodè articulis luxatis.

8. *Ungula* partus mortuos exturbat (*ſuffitu*) pediculos fugat, (*ſuffitu.*

9. *Pili* ſanguinis fluxum reprimunt.

10. *Saliva* ſpuma oris triduo pota tusſim ſanat, fervorem faucium contundit.

N. *Aqua frigida ex ore equi non caſtrati in præterfluente potantis elapſa, & ſubito vaſculo collecta prodeſt ad ſterilitatem emundandam,* (*ſemel ac iterum pota*) *Hartm. in pr.*

11. *Dentes* primũ naſcentes, dentitionẽ facilitare dicuntur, (appenſi.) Dentes dealbant, (cinis affricatus,

12. *Lapis* (*Hippolithus*) in ventriculo aut inteſtinis equorum nonnullorum repertus, uti Lapidi Bezoar, (Occidentali,) figura & laminea ſtructura non abſimilis eſt, ita & virib. eundem æmulari ſtatuitur.

N. *Hiſtorias lapidis hujusmodi, ovi magnitudine reperti, habet Iordanus tr. de peſte, Phœnom. tr. 3. c. 9. Schvvenckfeldius in Theriotroph. vide &c. Bauh. tr. de Lap. Bez. c. 25. His ſubjungi meretur lapis ejuſdem ferè magnitudinis, quem noſtro hoc tempore præbuit mortuus equus, (ut audio Hiſpanicus.) non procul ab Urbe hac noſtra Francofurtenſi diſſectus; quem apud Henric. Wolrath Comitem de Stolberg. videre contigit. Cujus vires eaſdem cum lap. Bez. occidentali experientia docuit.*

XXII. *Erinaceus.*

Ἐχῖνος, ein Igell/ Hochel. { caninus. ſuillus.

Animal eſt terreſtre, echinatum, Hyeme in cavernis arborum occultatur, veſcens murib. juglandib. malis, pyris, & ſimil.

O FFICIN.

1. *Echinus ipſe.* 2. *Iecur.* 3. *Axungia.* 4. *Ventriculus.*

Vires. 1. *Subvenit* (*coctus vel incineratus & potus*) involuntariè mingentibus, ſtomacho gratus eſt, alvumque & urinam movet. *Foreſt. l. 21. 15.*

Extrinſecus illitus alopeciæ ſubvenit.

2. *Iecur* vel & corpus exiccatum atque cum Oxymelite ſumptum, renum vitiis auxilio eſt, medetur Cachexiæ, Hydropi convulſionib. & Elephantiæ; viſcerum fluxiones exiccat. *Dioſcorid.*

3. *Axungia* feliciſſimè herniis medetur. *Harim*

4. *Ventriculi* tunicam interiorem commendant ad dolores colicos (*aſſumpt.*

XXIII. Homo,

Ἄνθρωπ☉-, Menſch/ { Mas. Fœmina.

OFFICINALIA.

Sumuntur vel ex partibus corporis viventis.

Quales ſunt.

1. *Capilli* 2. *Ungues.* 3. *Saliva.* 4. *Aurium ſordes* 5 *Sudor*, 6. *Lac*. 7. *Menſes*. 8. *Secundinæ*. 9. *Vrina*. 10. *Stercus*. 11. *Semen.* 12. *Sanguis.* 13. *Calculi.* 14. *Membrana caput fœtus cingens.*

Vel ex partibus corporis demortui ſeu Cadaveris.

Tales ſunt.

1. *Integrum cadaver ſ. caro* 2. *Cutis.* 3. *Pinguedo*. 4. *Oſſa*, 5. *Cranium*, 6. *Uſnea cranii.* 7. *Cerebrum*. 8. *Fel.* 9. *Cor.*

I. Capilli, commendantur ad capillorum productionem, (*liquor inde deſtillatus & cum melle illitus*) ad Ictericiam, (*pulvis propinatus*) ad membra luxata (*cum adipe ovillo illitus cinis*) ad hæmorrhagiam vulnerum.

N. *Sunt qui ad quartanam capillos patientis, cum alijs in corpore diſperſis pilis permixtos ovo imponunt, duriter coquunt, & avib9 deglutiẽda objiciant, qua ratione quartana curatum iri volunt.*

PRÆPARAT.

Deſtillatum fit per ſe ex 🝭 igne arenæ non admodum valido.

II. Ungues cient vomitum, (*intus aſſumpti, tùm in pulv. tùm in infuſ.*) aquas Hydropicor. ducere dicuntur (*reſecti à pedibus & manibus atque umbilico alligati.*

N. 1. *Sunt qui ad curandam febrim ſegmenta è manibus & pedibus ovo includunt avibuſque deportanda objiciunt, alii eadem ceræ involunt matutinoque tempore ante Solis ortum januæ affigunt, alij dorſo cancri vivi alligant, cancrumque fluenti committunt.*

N. 2. *Ad recuperandas vires abſciſſos ungues & capillos ceraſi radici ad corticem uſque inciſæ imponunt, vulnuſque fimo cooperiunt.*

PRÆPARAT.

℞. Raſur. vel reſegment. pulveriſ. ʒj. Vini generoſi ℔. 1. macera, donec in mucilaginem abierint. Hinc filtra & addita 🜅 ℥j. reſerva.

Doſis à ʒj. ad ʒvj. vel ℥j.

III. Saliva jejuni hominis commendatur ad venenatos morſus ſerpentis, canis rabidi & ſimil.

IV. Aurium ſordes (*cerimen*) colica laborantib. præſentiſſimũ perhibentur Remed. (*in potu ſi aſſumantur*,

Extrinſecus medentur ictib. Scorpionum, conglutinant vulnera, fiſſuras & ſciſſuras cutis,

V. Sudor

V. Sudor uſus proficui dicitur, contra ſcrophulas, ſi cum herba radiceq; verbaſci mixtus folio involvatur, inque cinerib. calefactus imponatur.

VI. Lac refrigerat, lenit, maturat oculorum rubedini ſubvenit.

PRÆPARAT.

1. ▽ *lactis* ⊖-*ta.*

℞. Lactis & ⊖-i alb. añ. deſtilletur ut phlegma ſaltem prodeat, relictis acriorib. ſpiritib.

Vires. *Oculorum rubedini alijsque inflammationib. mirè confert.*

2. *Butyrum: Inſigne eſt ophthalmicum.*

VII. Sanguis menſtruus, (Zenith juvenculæ) exiccatus commendatur intrinſecus ad calculum & Epilepſiam. Extrinſecus ſopit dolores podagricos, (*cum adipe bovina inunctus.*) Conducere item dicitur in Peſte, apoſtematib. carbunculisque (*impoſitum linteum quod fuerit humectatum in* ✛. *vel* ▽ *roſar. menſtruo illo ſanguine impregnatis,*) Eryſipelata extinguit, puſtulas faciei abſtergit.

N. 1. *Commendatur qui prima vice erumpit.*

N. 2. *Ad immodicum menſtruorum fluxum cohibendum, ſunt qui pannum menſtruo ſanguine imbutum certo tempore Ceraſi radici in cortice apertæ indunt, inciſuramque iterum operiunt.*

VIII. Secundina (vel ejus loco Umbilicus infantis) magni fit ad ſtrumas gutturis tollendas, (*calcinata & in* ▽ *abrotani quotidie exhibita pondere* ʒß. *idque (☾ decreſcente,)* ad Epilepſiam & philtra compeſcenda; ad molā & fœtum exterminandum, nec non ad animalia enecanda, tùm quæ caſu, tùm & quæ maleficio in homine extiterint. *Hart. ad nævos maternos commendat, alii ad dolorem colicum (geſtatum loco amuleti.*

IX. Urina, calf. exiccat, reſolvit, abſtergit, diſcutit, mundificat, putredini reſiſtit, ideoque uſus eſt præcipui intrinſecus, in obſtructione Epatis, Lienis, Veſicæ biliariæ, Peſtis præſervatione, Hydrope, Ictero. Quin & Mariti urina hauſta partum difficilem facilitare dicitur.

Extrinſecus ſiccat ſcabiem, reſolvit tumores, mundificat vulnera etjam venenata, arcet gangrænam, ſolvit alvum, (*in clyſmate*) abſtergit furfures capitis, (*cum* ⦶ *mixta,*) compeſcit febriles inſultus, (*pulſui applicata,*) exulceratas aures ſanat, (*inſtillata pueri urina*) oculorum rubedini ſubvenit, (*inſtillata*) artuum tremorem tollit, (*lotione*) uvulæ tumorem diſcutit, (*gargariſ.*) Lienis dolores ſedat (*cum cinere cataplaſmata.*) *vide Hieronym. Reuſnerum Synopſ. de Remedijs ab urina deſumptis, Tabernamont.* Waſſerſchatz.

PRÆPARAT.

1. *Spiritus volatilis.*

℞. ⊡æ pueri, (*ann. 12.*) Vinum bibentis recentis, deſtilla per ✕ in ferventi MB. Hinc cohoba ſuper fe-

ces,

ces, prodibit ∽ ⊡æ cum ſuo phlegmate mixtus, quem ſi libet dephlegma.

Vires. *Auxilii nobiliſſimi cenſetur in pellendis lapillis, (potus cum conveniente liquore.*

N. 1. *Celeberrimus eſt, ob tincturam cæruleam Smaragdi, cujus præparationi menſtruum præbet.*

N. 2. *Libavius rectificat donec inflammabilis evadat, imponitq; podagricis, aſthmaticis, calculoſis, per ſyringam in veſicam immittit, (impregnatum tamen antea eſſentia ſaxifragor. v. gr. Cryſtall, lap. Lync. & ſimil.*

2. ∽ ⊡ *igneus.*

℞. ⊡ pueri V. bibent. q.ſ.) menſ. 30.) evaporet leni admodum △ ad conſiſtentiam uſque Syrupi. Reſiduum hoc reconde in phiola longiſſimi colli, & deſtilla aëre frigidiore, (*ut ſcil. in* ⚗ *condenſetur,*) ex ferventi MB, vel in ⊣Eib. & prodibit ∽ in ⚗ inſtar nivis ſeſe elevans, frigore coagulabilis, ſed leni calore fuſibilis. *Oſvvald.*

N. 1. *Hunc Spiritum ſi purificato ſuo* ⊖ *ex fecib. ſcil. elixiviato conjunxeris cohobiiſque aliquot volatiliſaveris, menſtruum habes inſigne ad elicienda vitriola è metallis & præcipuè è* ☾ *a.*

N. 2. *Eundem ſpiritum (*⊖*) optimè ſolutionibus & coagulationibus purificatum ſi aliquandiu (♂ ⚲ 8.) in* VB *digeris ſolvetur: Solutionē ergo ſi denuo cum* ∇ *rectificatiſ. maceraveris, (♂ ⚲ 8. menſtrui particeps es ſolvēdo* ⊙ *idoneum:*

3. *Spiritus per putrefactionem.*

℞. ⊡ hominis juvenis (añor. 12.) vinũ bibentis quantitatem magnam (menſ. 30.) pone in fimum equinum vel MB, ♂ ⚲ 40. ad putreſcendum. Hinc decanta à fecib. ac deſtilla per ⚗ (vel per veſicam,) ex ∴, idque donec omnis humiditas deſtillando abſtracta ſit. Humiditatem hanc cohoba aliquoties (3.) à capite ſuo mortuo. Tandem deſtillatum in cucurbita oblongi colli, committe calori, ut alembicus ſemper frigidus maneat. Sic aſcendit Spiritus inſtar Cryſtalli, nulla comitata humiditate. Cryſtallos rectifica ſolvendo in ▽ pluviali Ꝓcoagulat. & ex phiola, ut [illegible] prius coagulando, idque ſexies, ſemper novam ▽. pluv. ſtillatit. adhibendo. Hinc digere Cryſtallos in phiola Herm. cl. ♂ ⚲ 15. lento △e, donec in liquorem limpidisſimum abeant.

N. 1. *Sennertius ab* ⊡ *dicto modo defecata, deſtillando elicit, ſaltem quartam aut ſextam partem, eamque leni calore ex phiola oblongioris colli dicto modo ſublimat. vide Inſtit.*

N. 2. *Alii* ⊡*m putrefactam deſtillant ex cucurbita, cujus orificium obturant charta triplici oleo imbuta, vel ſpongia ſimiliter imbuta, qua* ∽ ⊡ *igneus tantum tranſeat.*

N. 3. ⊡ *quia facilè deſtillando exæſtuat, cautè ignem adhibere oportet.*

N. 4. *Sunt qui fœtoris corrigendi gratia (qui tamen & dicto modo aliqua-*

tenus

tenus correctus) 🜈 *affundunt, eumque rurſus lento calore abſtrahunt, idque aliquoties, novum ſemper* 🜈 *affundendo. Verum* ⊖ *urinæ hac ratione correctum non* ⊖ *urinæ ſimplex, ſed Magiſterium potius, i. e.* ⊖ *urinæ ſale vini impragnatum dici meretur. Vide de his deſtillationibus Hartm. in pract. & in Croll. Sennert. in Inſtit. Gluckr. in Beguin. l. 3. c. 2. Kesl. l. 1. c. 2. 4. c. 42. Becker. in Spagyria Microcoſmica, &c. Tentzel. in Exegeſi.*

Vires. *Inſigne anodynum eſt in dolorib. (ſi cum liquore conveniente affricetur,) reſerat quoque tartareas obſtructiones Viſcerum ac Meſenterii, unde magnus ejus uſus eſſe poterit in Scorbuto, Hypochondriaco, Cachexia, Icteritia flava ac nigra: atterit calculum renum & veſicæ, doloresq; inde ortos ſopit, &c. Idem Sal ſi in Sp.* 🜖*i ſolutus, ac iterum in* ∴ *deſtillatus fuerit, liquor prodit in Epilepſia efficaciſſimus. Idem ſpiritus optimè purificatus, (ſcil. aliquoties in* 🜄 *pluvia ſolvendo & deſtillando,) cumque* 🜈 *anatice unitus ſolvit* ☉, *unde* ☉ *potabilis, vide* 🜈 *microcoſmicum.*

4. ∽ ⊡ *Antepilepticus*, ex ⊡ & 🜖i duplo digeſtis & deſtillatis. vide *libr. 2. de* 🜖*o.*

N. *Quercetanus deſignat. Rer. pluribus eundem deſcribit eademque opera elicit* MB.

1. *Phlegma Ophthalmicum (primum egrediens.*

2. *Antipodagricum (acrius 2. deſtillans.*

3. *Per Retortam ſpiritum glacialem i. e. coagulabilem, quem maximopere deprædicat ad reſerandas obſtructiones Epatis, Lienis, ad promovendas urinas, & diſſolvendum calculum, tùm quoque ad extinguendas inflammationes & gangrænas.*

5. *Magiſterium* ⊡.

℞. ⊡ putrefactam, (ut dictum,) & defecatam, deſtilla l. 🜂 ex veſica donec phlegma prodire incipiat, tunc ſubſiſte & rectifica ſpiritum ex phiola, phlegmate rejecto: 🝎 in veſica reſiduum, coagula ad ſiccitatem, atque cum triplo argillæ mixtum, inq; globulos redactum, (poſtquam globuli exiccati fuerint,) deſtilla per 🝭m, (ut deſtillatur ∽ ⊖.) Spiritui huic affunde ſtillatim priorem illum ⊡ ∽m, donec ceſſet ſtrepitus. Hinc abſtrahe lentiſſimo MB. calore phlegma, eoque abſtracto, da 🜂m ſublimationis in ∴ & ſublimabitur Sal ⊡ elegantiſſimum viſuque jucundum.

Vires. *Efficacius agit hoc ſublimatum quam præcedens,* ♀*mque totius corporis incidendo, per ſudorem, urinam, imò vel per alvum expellendo. plurimos inde ortos affectus curat, vel ſaltem levat, quales ſunt, Atrophia, &c. Præſervat itidem à dolorib. calculi. (ſi ſingulis Menſibus ante novilunium aſſumatur.*

Doſis gr. vij. viij. ix. x. in liquore convenienti.

Uſus ejus quotidianus aliquandiu continuari poterit.

6. *Oleum Ludi*, i. e. ♀ex materiæ quæ matulæ inhæreſcit, fit calcinando, per deliquium ſolvendo.

Vires. *Inſigne eſt ad reſolvendum calculum.*

Doſis ℈j.

X. *Stercus* (*carbon humanum Paracelſo alijs* 🜍 *Occidentale*,) emollit maturat, anodynum eſt. Ea propter magni uſus ad mitigandos dolores incantatione introductos, (*impoſitum*) ad anthraces peſtilentiales maturandos, ad phlegmonem, v. g. gutturis ſ. anginam curandam, (*ſiccatum*, *tritum & cum melle illitum*,) ad inflammationes vulnerum arcendas. Quin & intrinſecus à nonnullis adhibetur, in Angina, (*crematum & potui datum*,) in febrib. ad paroxyſmos profligandos, (*eodem modo propinatum*, *Doſ.* ʒij.) in Epilepſia, (*quam ſtercus primum Infantuli ſiccatum & pulveriſatum, & ad complures dies exhibitum, radicitus evellere ajunt.*

PRÆPAR.

1. ▽ *ſtillatitia* fit una & eadem opera cum oleo.

Vires. *Mederi dicitur oculorum unguib. reliquiſque paſſionib. tunicæ annatæ*, (*guttula una vel altera inſtillata*,) *faciei conciliare colorem, pilos producere, ulcera corroſiva & fiſtulas curare, cicatriceſque manuum removere.*

Internè prodeſſe ajunt comitialibus & hydropicis, lapidemque renum & veſicæ pellere, morſibuſque canis rabidi, venenatorumque animalium ſubvenire.

2. *Oleum*.

℞. Stercor. Juvenis, (non pueri) q. p. exiccetur in △ vel furno lento △e, poſtea per X deſtilla, △e primum lento, ſic prodibit phlegma, tandem cum allis Spiritib. oleum Utrumque per MB rectificetur.

Poterius Andegav. parat hoc modo.

℞. Sterc. human. quant. magn, corrumpatur per ſe, ac convertatur in exigua quædam animalia, & hinc ferè in ‡erem abeat. Stercus hoc ita præparatum deſtilla ex ☊, 1° △ blando, mox validiori, ſic prodibit oo & ▽.

N. *Graveolentia utriuſque tollitur rectificationibus & cohobationibus repetitis.*

Vires. *Valet ad tineas capitis, eryſipelas exulceratum, lichenes impetigines* (*illitum*) *podagricis doloribus ſubvenit, cancrum curat & mortificat.*

Internè Icterum ſolvit, *Libav. l. 2. Alchym. Poter. in Pharmacop.*

3. *Zibetta occidentalis nihil eſt aliud quam ſtercus mediante digeſtione ad ſuaveolentiam redactum, qua Zibettam mentitur vid. Agricol.*

XI. *Semen ſ. Sperma*, non modo comperimus per ſe à nonnullis ad Veneris ſcil. ligaturam maleficam diſſolvendam adhiberi, ſed & Mumiam magneticam inde fieri, qua amoris

moris concilietur fervor. Quin & homunculum ſuum inde meditatur Paracelſus.

XII. Sanguis,(recens adhuc & calide potus,) conferre dicitur ad Epilepſiam, ſi ſc. potum motus excipiat vehementior, curſuſque celerior ad ſudoris uſque proruptionem, hæmorrhagiam quamcunque ſedat, *(epotus recens vel incineratus.)* Quin & extrinſecus ſanguinis eruptioni medetur, & præcipuè narium hæmorrhagiæ, *(cinis inditus vel & recens fonti illitus ut inibi exiccetur.*

N. 1. *Potio ſanguinis ſumma cautione opus habet, quippe aſſumentibus non modo truculentiam inducit, ſed & Epilepſiam quandoque generaſſe compertum eſt.*

N. 2. *Sanguis puerperij ſanat ſcabiem volaticam, (recens cum ſecundina ſemel ac iterum illitus) Hartm.*

PRÆPARAR.

1. ▽ *deſtillat.* fit eodem labore cum 🝆.

Vires. *Valet in Phthiſicis & aridis (epota ad ℥j. vel membris affricta,) fiſtulis purificandis & ſanandis, ambuſtis refrigerandis.*

N. *Deſtillatur & ▽ è ſang. & lactis human. ā. commendaturque ad maculas cutis extirpandas. Hartm.*

2. 🝆 *deſtillatum.*

℞. Sangu. Juvenum (verno extracti,) quant. magn. Alcohol. Vini $\frac{1}{3}$. cucurbitis probè munitis, digere in F.E. ♂ ℘ 40. dein deſtilla per ⚹, è cinere, & prodit una cum ▽. 🝆. Utrumque rectifica ▽ per MB 🝆 per ♋. è cinerib. aliquoties (9. 10. ♋ando.

Vires. *Maximè commendatur ad Epilepſiam radicitus tollendam, (ſi ſingulis diebus per menſem integrum ſumatur ℈ß. à Novilunio incipiendo & poſtmodum ſingulis noviluniis ſemel per annum ℈j) ad paralyſin, apoplexiam, pulmonem exulceratum, pleureſin. Beguin.*

N. *Deſtillatio S. H. non uniuſmodi inſtituta reperitur.*

Nimirum:

Deſtillant alii S. Hm. recentem & adhuc calentem, idque modo duplici, per ſe ſcil. & ſine additione, tum quoque admixta aliquota parte 🜈 rectificati.

Alii S. Hm. non recentem, ſed vel exiccatum, vel digeſtum aliquandiu deſtillationi ſubjiciunt. Digeſtionem autem peragunt alii ſolius ſanguinis (addito tantillo 🜔is,) alii ſangu. cum 🜈 rectific. confuſi.

Exhibet autem Anatomia Sanguinis 1. ▽m & 2. ∼m, i. e. ▽m rectificatam. 3. 🝆, i. e. Liquorem craſſiorem. 4. Sal volatile. 5. Sal fixum. Verum nos uſitatiora damus.

3. *Oleum rectificatum.*

℞. Sanguinem Juvenis ſani, menſe Majo venaſecta extractum, ſuſcipe cucurbita, ut ſolum $\frac{1}{4}$. repleatur. Hinc clauſo vaſe detineatur, in calore mediocri, ut ſanguine intumeſcente tota cucurbita impleatur.

Hinc F.⁀atio, primumque exit ▽ (non magnæ æſtimationis niſi quod amplius elaborata, nonnullis ad extrahendum Sal inſerviat.) Reliquum pellatur in cinerib. per ☊m, juncturis optimè clauſis: Deſtillatum refundatur ſuper feces, fiatq; cohobatio vice nona, ut color ſubſequatur rubinus.

N. *Attendere oportet in deſtillatione, ne nimio △ feces comburas inq; carbonem redigas, ideoque tantum ad ſiccitatem deſtilles.*

Vires. *Maximarum habetur virium ad refocillandos ægrotos. Libav. Syntagm.*

4. *Balſamus Antipodagricus ſ. Oleum ſ. H. alcaliſatum. Fit eodem modo.*

℞. S.H. adhuc calentis, Menſ. 1. putrefac. aliqu. ♂ (9.) dein deſtilla ex ∴ per gradus 1. lento △e, hinc 2. fortiori per ☊, & exibit Ol. rubicundum & fœtens, ſale volatili ad ſpondilia colli adhæreſcente, ⁂ rectifica per colchotar ex cucurbita △ ∴ aliquoties à recenti colchotare ⁀ando: demum ſolve in correcto hoc oleo ſal & ſerva.

Vires. *Mirandarum eſt virtutum in podagra, quotidie bis terve, ſex dieb. continuis inunctum, ſiſtit dolores tumore ſimul & rubedine evaneſcente, &c.*

N. *Similis energiæ eſt balſamus è ſanguine hircino & cervino prolectus, in quibus tamen & viſcera pulmones ſcil. cor & epar addidiſſe expedit. vide ſupra.*

5. *Spiritus Antepilepticus.*

℞. ∽ S.H. dephlegmati & ter rectificati, ℔. ij. infuſi fl. lavendul. (in vino) ℔. ij. M. & deſtilla per B. M. ad medietatem, idque repete tertia vice: dein adde 🜄 rectific. ℥ij. & ſerva.

Vires. *Valet ad curandam Apoplexiam, paralyſin, ut & ad Aſthma, &c.*

N. *Habet & Beguinus inſuper S.H. Qu. Eſſ. Biolychnium, Phyltrum, Balſamum, ▽m ſanitatis, Arcana duo. Verum cum prolixa horum deſcriptio, Authorque alias in omnium manibus verſetur, illorum deſcriptione ſuperſedeo.*

XIII. *Calculus* Tartarum ſ. calculum in omnibus partibus ſolvit, & expelli facit, ideoque omnib. obſtructionib. ſubvenit.

[*Pulv. exhibitus. Doſi* ℈j.]

PRÆPAR.

1. *Sal Cryſtallinum.*

℞. Calcul. optimè calcinatum (ut durities lapidis emolliatur,) coque in ▽, & ſolvetur in ▽m Citrinam. Hinc filtratura evaporata⁀, manet Sal in fundo, quod ſi libet denuo calcina, & in ▽e fervente ſolve, & coagula reponeq; ad cryſtalliſandum.

N. *Calcinatio inſtitui poteſt diverſimode: Alij calcinant cum ⊖ 6. horis: Alij cum ♀ & ⊖: Alij cum duplo carbonum faginorum.*

Sennertus calcinat calculum tritum △e circulari, hinc reverberij, & tandem cum carbonibus faginis (in fornace figulina. Inſt. l. 5. p. 3 ſ. 3. c. 5.

2. *Oleum ſ. Liquor*, fit ſi Sal in aëre humido ſolvatur.

Doſis

Doſis gr. vj. ad x.

N. *Sennertius calcinat cum* ⦶, *hinc* ⊖ *cum* 🜄 *extrahit, & 🜄 ſeparato, Sal reponit ad liqueſcendum.*

3. *Eſſentia ſ. Elixyr.*

℞. Sal calculi Cryſtall. volatiliſa cum 🜄, hinc abſtrahe leni calore 🜄. & remanet °°°. *Sennert. d. l.*

Doſis à gr. v. ad x.

N. *Si ita placuerit calculum iiſdem præparationibus cum aliis lapidibus ſubjicere poteris vide l. 2.*

XIV. *Membrana*, quæ caput nonnullorum fœtuum cingit, maximam vim habere dicitur adverſus colicum dolorem.

EX CADAVERE ſ. HOMINE MORTVO.

I. *Cadaver integrum Carove*, Officinis *Mumiæ* titulo venit.

Hæc reſolvit ſanguinem coagulalatum (aſſumpta ℥ij.) conferreque dicitur, purgationi Capitis, punctioni Lienis, tuſſi, inflationi corporis, & ſimil.

Extrinſecus adhibetur vulnerib. conſolidandis.

N. *Mumia communiter 4. denotat.*

1. *Mumiam Arabum, quæ eſt liquamen ſ. liquor concretus exudans in ſepulchro è cadaveribus Aloë, Myrrha, Balſamoq; conditis.*

2. *Ægyptiorum, quæ eſt liquamen ex cadaveribus piſſaſphalto conditis. Nimirum, hoc condiebantur Cadavera vilioris ſortis, adeoq; & ipſamet cadavera nonnunquam eo modo condita proſtant.*

3. *Piſſaſphaltum factitium, id eſt, mixtum pici bitumen, quod pro Mumia vendiitant.*

4. *Cadaver ſub arena Solis æſtu torrefactum. Fitq; cum in Hammoniorum Regione, quæ eſt inter Cyrenarum Regionem & Alexandriam, ubi arenarum Syrtes Ventor. turbine ſublatar. incautos viatores obruunt, unde horum cadavera flagrante Solis æſtu torrentur & exareſcunt.*

His 5. & Mumia recentiorum addi poterit, quæ fit: Eligatur Cadaver hominis ruffi (quia in hoc ſanguis habetur tenuior, adeoq; & caro præſtatior,) integrum, recens, ſine macula, 24. aut circiter annorum, morte violenta (non morbo) interemptum, per diem & noctem luminarium radiis ſerene tamen tempore irradiatum. Hujus carnes muſculoſas fruſtulatim conſcinde, & conſperge pulvere Myrhæ & tantillo ſaltem Aloës, poſtea imbibe macerando aliquot ♂ in 🜄 ſuſpendatur per ☋. 6. vel 10. ac iterum cum 🜄 imbibatur; tandem in 🜁 ſicciori, locoq; umbroſo fruſta ſuſpenſa ſiccceſcant, tunc aſſimilatur carni fumo duratæ, ſine fœtore. Crollius.

Ex his jam recenſitis Mumiarum generibus etſi prioribus, ſi ſaltem è ſanis corporibus haberi poſſent, ſuas laudes non derogem, præcipue primo quod tamen vix ad nos perferri credo; Attamen iis poſteriora duo præferenda autumo, utpote in quibus metu ſumus ſoluti, quem incutit Renodæus Mumiam Officinarum nihil aliud eſſe perhibens, quam expreſſum putridi cadaveris ſuccum inſpiſſa-

 tum,

tum, ideoque magno mortalium damno divendi.

PRÆPARAT.

Vulgaria quæ Mumia Officinarum ingreditur paſſim occurrunt.

Suntq;

Pulvis ad caſum, Athanaſia magna, Balſam. Petri de Ebano, Unguentum Sympathetic. Emplaſtr. Apoſtol. nigrum, Cerat. pro herniofis Laudan. Opiat. &c.

Inſuper ſunt minus vulgaria:

1. *Tinctura ſ. Extractum Mumiæ Quercetan.*

Fit ex Mumia vulgari, extrahendo cum 🜈 & Therebinth. añ. iterumq; menſtr. ſeparando ad mellis conſiſtentiam.

2. *Tinctura ſ. Extr. M. Crollij.*

Fit ex Mumia recentiorum dicta cum 🜈 aut Sp. Sambuci.

N. *Ex hac facit Crollius Theriacam de Mumia: quæ ℞. Tinctur. Mum. ℔ß. Theriac. Androm. ℥iv. Ol. Olivar. Mumiati ℥ij. ⊖ Perlar. & Corall. ana ʒij. Terræ ſigillat. ℥ij. Moſchi ʒj. Dig. per menſem.*

Vires. *Commendatur ad quævis venena & contagia, ſubvenit peſti præcavēdo, ℈j. & curando, ʒ. 1. vel ʒiß.*

N. *In aſſumptis venenis exhiberi poteſt cum Ol. Amygdal. dul. ad Vomitum.*

3. *Tinctura Alcoliſata. ſ. Elixir Mumiæ.*

℞. Mumiæ, (ſcil. carnis humanæ induratæ,) tenuiter inciſæ, affunde Sp. Terebinth. vaſeque H. clauſo per menſem, ad putreſcendum ſepone. Expreſſioni veſica bubula exceptæ affundantur aliquotæ partes 🜈 rectific. Inde in 🝪 cæco ſuper cucurbitam juncturis optimè munitis adaptentur, ita ut cucurbita in frigidam ▽m poſita, ∴, prunaq; circa 🝪 lento calore officium faciant, cujus beneficio Liquor, ſ. Q. E. in forma perquam ſubtili cum 🜈 per veſicam delabitur. Materia reſidua reverberanda & in ⊖ ſublimatione redigenda, demum cum Q. E. poſteaquam illa à 🜈 per MB fuerit ſeparata, circulationis medio unienda. Quib. peractis Qu. Eſ. Mumiæ cum Theriaca & Moſcho amplius digeri & ita in forma Elixirii reſervari poterit. *Tenz. in Med. Diaſtat.*

Vires. *Remedium eſt præſentaneum cum ipſiuſmet peſtis, tum aliorum deleteriorum.*

N. *Circumfertur & Tinctura Mumiæ ex 4. ſuis Elementis à ſe invicem ſeparatis denuo conjunctis, quam qui voluerit videre poterit apud Tenz. in Med. Diaſtat.*

4. *Ol. Oliv. Mumiat.*

℞. Mm̃. ante paratam, ſcinde per minima, digereque cum Ol. Olivar. vaſe H. C. per menſem. Hinc transfunde in cucurbitam vitr. atque in MB. exhalet Mercurius, donec nullus exeat fœtor, & Mumia tota diſſoluta ſit. Solutionē digere aliquandiu ♂ ♀ 30. cum 🜈, poſtea eundem abſtrahe, & remanet ⁂ rubicundum & odoriferum.

Vires.

Vires. *Omnes Balſami naturalis habet proprietates, venenatis & peſtilentib. affectib. conducit.*

N. *🝆 hoc dicto modo paratum exaltari amplius poteſt, ſi cum 🜈 aliquandiu digeratur, 🜈 iterum abſtrahatur, idque aliquoties repetatur.*

N. *Libavius Carnibus recentibus inciſis addit parum 🜔is & ſp. Terebinth. macerat vaſ. clau ſ. colat & fœtorem aperto vaſe exhalare ſinit, poſt deſtillat per 🝭, vel 🝪 rectum additoque moſcho, & 🜈 digerit.*

5. *Aqua Divina.*

℞. Totum Cadaver cum Oſſib. Carnib. Viſcerib. (perempti ſcil. morte violenta:) ſecetur in fruſtula minutiſſima probeque ſubigantur omnes corporis partes, ne quid maneat incommixtum. Hinc deſtillabis vice ſecunda.

Vires. *Sunt qui Aquam hanc Divinam magnetica ſuâ virtute maximoperè deprædicant.*

Nimirum:

Guttulas aliquot Sanguinis, (ſc. 3. vel 9.) ex Ægro aliquo extracti, miſcent cum aliquota parte, (ʒj) dictæ 🜄æ, 🜂ique apponunt, quod ſi ſanguis & 🜄 invicem miſceantur intra breve tẽporis ſpatium (hor. 24.) ſanitatem promittunt, ſin incom̃ixta manſerint, brevi mortẽ ſubſequuturam autumãt. In defectu ſanguinis ſimiliter procedunt cum excrementis ſc. ⊡ ſtercore, ſudore, ſanie & ſimil. Quæ tamẽ majori Doſi adhibent.

II. Cutis commendatur in difficili partu & affectib. hyſtericis. (*ſi venter ea ligetur,*) in aridura & contractura articulor. (*ſi chirothecæ inde factæ induantur.*

III. Pinguedo, roborat, diſcutit, mulcet dolores, removet contracturas, cicatricum duritiem lenit, foveas poſt morbillos relictas explet.

Præparat.

Linimentum, miſce axungiam cum ſpir. 🜖-i exactione & redactione relinquitur aliquod viſcidum.

Vires. *Penetrans eſt, uſumque habet in aridura.*

IV. Oſſa humana, exiccant, diſcutiunt, aſtringunt, fluxus quoſcunque ſiſtunt, adeoque utilia ſunt in Catarrho, fluxu menſium, Dyſenteria, Lienteria: Inſuper articulor. dolores compeſcunt.

N. 1. *Uſitatum eſt recentiorib. purgantibus ea admiſcere.*

N. 2. *Adhibentur & dentes è maxilla mortui evulſi, commendanturq́, ad morbos maleficio introductos (in ſuffitu,) & ad corroſos dentes evellendos, (ſi ſæpius illis tangatur,) Hartman. in practic.*

Præparat.

1. *Pulvis ſ. Cinis* fit l. c. calcinando in fornace figulina.

2. *Oſſa præparata* fiunt l. c. cum 🜄 conveniente lævigando.

3. *Magiſteriũ* fieri item poteſt l. c.

4. *Oleum* fit deſtillatione per 🝭 v. l. 2.

Vires.

Vires. *Diſcutit anodynum eſt, ideoque inſigne antipodagricum.*

V. Medulla oſſium; commendatur ſumme ad contracturas membrorum. zur Lähme der Glieder.

VI. Cranium ad capitis morbos conferre compertum eſt, & nominatim ad Epilepſiam, unde & varias paſſim compoſitionns Antepilepticas ingreditur.

Laudatur autem præcipuè Os triquetrum temporum ceu peculiare Epilepſiæ ſpecifium.

PRÆPARAT.

1. *Cranium calcinatum* fit l, c. in fornace figulina.

2. *Cran, præparatum* fit è calcinato cum ▽ antepileptica, v. gr. Flor. Tiliæ lævigato.

3. *Magiſterium Cranii* fit l. c. ſolvendo in ſpirit. aliquo acido, v. gr. ſp. ⊕ & præcipitando.

Doſis ad ℈j. vel ʒß.

4. *Magiſterium compoſitum ſeu ſpiritus Cranij Eſſentificatus* fit ſi liquori acido, oleo ac ſali volatili, Sal quoque fixum ex ☉o extractum conjungatur, & poſtea ſimul per menſem philoſoph. in cinere illa digerantur ac uniantur.

Vires. *Antepilepticum eſt, cujus vires vulgarium antepilepticorum facultates longè ſuperant, Brendel.*

5. *Oleum* fit deſtillando crania contuſa per Retortam. Exit Liquor ☍ & ⊖ volatile.

N. *Officinis hoc vulgare eſt incorrectum, præſtaret tamen cum* 🜈 *rectificaſſe.*

Doſis gr. iiij. ad vj.

6. ⊖ *volatile* una opera cum oleo acquiritur.

7. *Extractum ſ. Tinctura Cranii,*

℞. Crania 2. vel 3. groſsè contuſa digere ♂ ℘ aliquot (14) & cohoba cum ſpr. Juniper. vel Salviæ ad eminent, digit. 4. & 5. affuſo, macera in phiola longi colli optimè clauſa VB ♂ ℘ (12. 13. 14.) Hinc exprime per torculare perquàm fortisſimè, & exibit liquor rubicundus oleoſus. Cola & abſtrahe in VB, ad conſiſtentiam ſapæ.

Vires. *Extractum hoc digeſtum & perfectè depuratum tanquam theſaurum preciosiſſimum adverſus Epilepſiam diligenter aſſervare fas eſt,*

Doſis ℈ß. ad ℈j. cum ſua ▽ propria ♋at. *Quercet, Pharmac, reſtit, cap.* 26.

8. *Extractum ſeu Galreda Theophraſto.*

℞. Limatur. Cranii. digere cum 🜈 (ſalviato ℘ 15.) dein deſtilla per ♌m (præmiſſaque maceratione ♂ 15.) cohoba vice tertia; tandem deſtillatum circula, (♂ 5. 6.) & 🜈 MB ſeparato, Eſſentiam inſtar coaguli ſerva.

Doſis g. 5. 6. quotidiè, *Quercet. de Med. Spagyr. præp.*

VII. Uſnea Cranij (i. e. Muſcus naſcens in cranio interempti, aëri expoſito,) aſtringit validè,

Uſuſ-

Uſuſque magni eſt in Hæmorrhagia quacunque, v. gr. narium (inditus.

N. 1. *Sunt qui Uſneam in manibus retentam Hæmorrhagiam quamcunque incantamenti inſtar, ſupprimere tradunt.*

N. 2. *Adnaſcitur & alijs Oſſibus aëri expoſitis Uſnea quædam, quam viliorem quidem reputant, verum & huic magnam vim adſtringendi ineſſe, experientia docuit.*

Ingreditur Uſnea Cranii compoſitionem Unguenti Sympathetici ſ. Magnetici. v. l. 2. c. 87

VIII. Ex Cerebro fiunt.

1. *Spiritus Cerebri humani, Aqua aurea dicta.*

℞. Cerebrum hominis juvenis (infra añ 24) ſani, violenta morte perempti, cum omnib membranis, arteriis, venulis & nervis, cum medulla ſpinali tota, conquaſſa & affunde aquarum Cephalicarum, (*fl. Tiliæ Pæon. Beton. Ceraſ. nigr Lavendul. Lil. Conval. inprimis Diaphoretici in acutis*) q. ſ. ad eminent. dig. 4 vel 5. relinquatur aliquandiu, poſtea per cohobia ⌣gentur. Ex fecib. calcinatis elice Sal, quem deinceps cum ∽u facto conjunge & totum curioſè ſerva.

Vires. *Antepilepticum inſigne reputatur.*

Doſis à ℈j. ad ℈iv. Hart. in pract.

N. *Ex Cerebro Alcis inſigne itidem Antepilepticum ſimili ratione parari poterit.*

2. *Oleum Cerebri.*

Subſtantiæ Cerebri admiſce nonnihil ſalis commun. ac deſtilla per ◯m vitream ex ∴.

Vires. *Inſigne quoque Antepilepticum eſt, caputque ſumme confortat.*

N. *Tota ferè Cerebri ſubſtantia in °oo redigi poterit, hinc parum Salis expectandum.*

3. *Aqua Antepileptica.*

℞. Cerebri humani ℔. iij. Aq. Lil. Conval. Lavendul. primul. Ver. Vin. Malvat. añ. ℔. iij. ſtent infuſa ♂ 5. dein ⌣gentur per MB.

IX. Ex felle humano fit Extractum cum 🜅 quod auri inſtillatum mirè ſurditati ſubvenit.

X. Cor, Epilepſiæ medetur, (*ſiccatum & exhibitum.*

Et hæc ſunt quæ de Medicamentis ex Homine depromptis compendii ratio ſcribere permiſit, ulteriorem farraginem qui cupit, paſſim apud Authores inveniet. Peculiarem quoq; inde conſcripſit Tractatum Clariſſimus Dn. D. Daniel Becker, Profeſſor & Phyſicus Regiomontanus, qui primum in 12° poſtmodum ſuperiorib. añis in 4°. ſufficienter augmentatus prodiit.

Lacertus.

Vid. Inſectorum Claſſem.

XXIV. Lepus.

Λαγὼς. Haſe.

Animalculum eſt timidiſſimum ac fœcundiſſimum quoquo tempore coiens.

OFFICIN.

1. *Cinis Leporinus*. 2. *Caput*. 3. *Oculus*. 4. *Sanguis*. 5. *Pulmo*. 6. *Cerebrum*. 7. *Cor*. 8. *Iecur*. 9. *Fel*. 10. *Renes*. 11. *Teſticuli*. 12. *Uterus*. 13. *Coagulum*. 14. *Talus*. 15. *Axungia*. 16. *Stercus*. 17. *Pili*.

1. *Cinis* fit ex Lepore integro combuſto (præſtat qui Verno tempore captus,) vel ex pelle tota, ad nigredinem cinereumvé colorem incinerata. Præſtantisſimum Medicamentum eſt in calculo.

Doſis ad ℈j. & ʒß. vel ʒj.

Alopeciis item & Pernionib. extrinſecus medetur.

2. *Caput* Alopeciæ ſubvenit, (*cinis cum melle inunctus*,) dentes dealbat, (*cinis in dentifriciis*.

3. *Oculi Leporini* Martio capti, valent ad partum difficilem, ſecundinas & molam propellendam, (*ſiccati ſcilicet cum pipere ſine ulla compreſſione, impoſitique vertici ut pupilla verticem tangat*.

4. *Sanguis illitus* cutis vitia in facie, uti lentigines vitiliginemque ſanat; *aſſatus*, Dyſenterias & Cæliacorum profluvia ſiſtit, calculum comminuit.

5. *Pulmo* ſuſpirioſos juvat, Epilepſiam curare dicitur, (*muria conditus & quotidie cum Myrrha comeſtus per menſem*;) perniones ſanat (*impoſitus*.

6. *Cerebrum* gingivis infantum affrictum dentitionem facilitat, tremores artuum emendat (*inaſſatum & manſum*.

7. *Cor* dicitur itidem Epilepſiam curare (*ſimili modo quo pulmo adhibitus*,) dolores uterinos arcere, (*pulvis aſſumptus*.) Quartanæ peculiariter mederi. (*in partes tres diſſectum & præmiſſis univerſalibus initio 3. Paroxyſmorum, tertia parte ſingulis vicib. propinatum*.

3. *Iecur* fluxum ſedat alvi, Jecineroſiſque opem fert.

9. *Fel* Ophthalmicum & Otalgicum inſigne exhibet.

10. *Renes & Teſticuli* calculoſis propinantur, (*ſiccati*:) conceptum juvant (*à menſib. aſſumpti*:) mictionem involuntariam corrigunt.

11. *Teſticuli* Urinæ incontinentiam tollunt, Veſicæ morbis ſubveniunt ad conceptionem faciunt, (*pulveriſati & aſſumpti*.

12. *Uterus* itidem conceptionem promovet (*ſiccatus & à menſibus propinatus*.

13. *Coagulum* ſanguinem concretum diſcutit, conceptionem promovet (*poſt menſtruas purgationes vulvæ cum butyro impoſitum*,) potum v. partum enecat.

N. *Præſtantiſſimum eſt quod eximitur antequam aliud quid præter Lac maternum deguſtaverint*.

14. *Oſſiculum Tali* (der Haſenſprung commendatur ad arenulas, Colicam, Epilepſiam, partuſq; enixionem (*pulveriſatum & exhibitum*.

N. *Idem de Vertebris caudæ affirmant*.

15. *Axungia* extrinſecus applica-

ta, maximè ſi vetuſta ſit, tanta pollet attrahendi vi, ut vel ſpicula cuti infixa eliciat; inſuper abſceſſus rumpit, dolori dentium medetur, (*pone aures poſita.*

16. *Stercus* calculoſis prodeſſe dicitur, (*cinis exhibitus,*) Dyſenteriæ convenit, (*potum*) ambuſtis medetur (*impoſitum.*

17. *Pili* Linimentis ſanguinem ſiſtentib. miſcentur.

XXV. Lupus.

Λύκος, Lupus, Wolff.

Animal eſt audax, rapax, vorax, cani non abſimile, unde & Canis ſylveſtris noñullis Venatorib. audit.

OFFICIN. NAT.

1. *Dentes.* 2. *Cor.* 3. *Hepar.* 4. *Inteſtina.* 5. *axungia.* 6. *Oſſa.* 7. *Stercus.* 8. *Pellis.*

Vires. 1. *Dentes* argento incluſi infantulis familiares ſunt, quib. gingivas ſc. fricant, dentibuſq; erupturis pateſcere faciunt: alligati pavores eorum prohibent.

2. *Cor* comitialib. prodeſſe fertur (*toſtum & tritum.*

3. *Epar*, Epatis vitiis cõfert, ideoq; & Hydropicis ac Emaciatis, nec non & tuſſientib. (*ſiccatum & exhibitum.*

4. *Inteſtina*, inprimis ad colicos dantur dolores, quos itidem arcere dicunt circumligata: hoc item fertur de corio.

Doſis Inteſtin. arefactor & pulveriſator. ℥j.

5. *Axungia* non vilioris virtutis eſt, quam canina: calf. digerit, articularib. morbis medetur, oculorum lippitudini confert, (*ſi ea fricentur.*

6. *Oſſa* ad morbum intercoſtalem, ut & ad ictus puncturaſq; valent.

7. *Stercus* Colicis confert (*exhibitum.* (ʒ. 1.) *vel brachijs, cruribusvé alligatum vinculo ut nonnulli volunt, confecto ex lana ovis à lupo laniatæ, vel ex corio cervi. vid. Foreſt.*

8. *Pellis* lupi commendatur itidem ad dolores colicos mitigandos (*facta inde ſtragula, vel cingulum cujus pili ventrem tangant.*

PRÆPARAT.

1. *Oleum* fit ſi Lupus in Oleo decoquatur.

Vires. *Podagricos dolores mitigat.*

2. *Eſſentia Sanguinis Lupi*, efficax ad diſſolvendum ſanguinem coagulatum. *Hartm. in pract.*

XXVI. Lynx.

Λύγξ, Lupus cervarius, Lux/ Thieger Wolff.

OFFICIN.

1. *Axungia.* 2. *Unguis.*

Vires. 1. *Axungia* convenit articulis reſolutis, convulſis, luxatis.

2. *Unguis* argento & auro includitur geſtaturque adverſus morbum Comitialem & Spaſmum, (*loco amuleti.*

N *Præfertur qui in dextro pede pro pollice eſt.*

XXVII. Moſchius ſ. Moſchi Capreolus.

Dorcas Moſchi, Gazella Indica, Biſamthier.

Eſt Animal exoticum Capreę non multum abſimile, vulgare in Regno Cathai, Pegu, (Ditionis magno Chã ſubjectæ) & ut alii volunt in Ægypto aliiſque locis: colit alpes, nardis victitat, aliiſque herbis odoriferis.

N. *Tranſvehi quidem cepit in Italiam, verum citra emolumentum, nec enim Moſchum exhibet nec vitale diu ſuperſtes eſt.*

Moſchus Biſam.

Eſt excrementum ſeu ſanies incluſa Vomicæ circa umbilicum dum ♀is æſtro animal id percellitur, enatæ: videlicet Vomicam hanc dum dolet, ad lapides vel arborum truncos tricat, adeoque diſrumpit ſaniem inibi contentam effluere facit, lapidibuſque adhæreſcere, hinc calore Solis ulterius elaborata in moſchum odoris ſuaviſſimi faceſſit.

N. *Sunt qui ex Vomica abſciſſa ſolique aliquantulum expoſita Moſchum colligunt, ſed hic ut priore immaturior eſt, ita & bonitate vilior. Adulteratur variis modis, verum cui ſyncerus & verus non incognitus eſt, eidem ex odore & ſapore, quin & ex pondere fraudem deprahendere non erit difficile. Nonnulli probant, an Moſchus legitimus ſit, hoc modo: Pondus libra examinatum in labellum humore perfuſum immittunt, tum paulo poſt iterum æqualance ponderant, quodſi ſuperferatur, ſyncerũ & legitimũ exiſtimat: ſin cedat, ſpuriũ & adulteratum.*

Vires. *Calfac. 2. ſic. 3. attenuat, diſcutit cordialis eſt, & alexipharmacus, hinc, & cephalicus.*

Uſus præcipui in omnib. affectionib. cordis palpitatione (potus ac illitus) Spiritus nimir. vitales fovet, ſuſcitat, recreat: Hinc in affectionib. capitis & nervor. à frigore & craſſis humorib. oriundis, tùm & in dolore colico, &c.

Externè detergit tenues oculorum albugines, & humidas defluxiones exiccat, ad Venerem concitat, auditum imminutum reſtituit, (aurib. inditus cum cottone.)

Doſis gr. iv. v.

N. *Uterum quia ſuavi ſuo odore allicit, mulieribus uteri aſcenſui obnoxiis minus commode exhibetur, è contra v. majori cum utilitate pudendis ad retrahendum uterum illinitur.*

PRÆPARAT.

1. *Spec. Diamoſch. dulc.* } Vide
2. *amar.* } Diſpenſ.
3. *Confectio Moſchardina, ſ. Trochiſci Moſchardini, v. l. 2.*
4. *Oleum Moſchellinum*, Μοχελήον (*compoſitum*) *v. D.*

XXVIII. Mulus, Mula.

Ημίονος. Mauleſell.

Animal eſt vivaciſſimum genitum ex Equa & Aſino, ideoq; ſterile.

OFFICIN.

1. *Vngula.* 2. *Urina.* 3. *Stercus.* 4. *Cor.* 5. *Epar, &c.*

Vires. 1. *Ungula* ſuffitu menſes nimi-

nimium fluentes ſiſtit. *Cinis potus* ſteriles reddit; *illitus* alopeciæ ſubvenit.

2. *Urina* cum luto ſuo pedum clavos curat.

3. *Stercus* Menſium fluorem ſiſtit & Dyſenteriæ opitulatur(*combuſtum tuſum, cribratum & potum,*) dolori Lienis ſubvenit.

4. *Cor, Epar, Renes, Uterus, Teſtes Spuma oris:* ſingula hæc ſterilitatem inferre dicuntur.

XXIX. *Mus.*

Μῦς
- Domeſticus μῦς χ@ Mauß
- Araneus
- Alpinus
- Major, ſ. Glis

Mus domeſticus eſt animalculum notiſſimum, vitæ breviſſimæ, ſalacitatis maximæ.

OFFICIN.

1. *Mus ipſe.* 2. *Stercus.*

Vires. 1. Mus vivus diſſectus & impoſitus extrahit aculeos, ſpicula, ſagittas, &c. curat ictus ſcorpionum extrahit venenum. Cinis mictioni involuntariæ ſ. nocturnæ medetur, (*potus*) alopeciæ ſuccurrit(*illitus*,)tuſſi refractariæ medetur, (*cinis, vide Foreſt.*

2. *Stercus* movet alvum infantum (*exhibitum gr. 3.4 5 6. vel ſubditum*) inſervit clyſterib, & glandib, alopeciæ ſuccurrit, furfureſque capitis abſtergit (*illitum.*) Calculos renum & veſicæ atterit; Cōdylomata, omniſq; generis verrucas, ficus, mariſcas & mora ani tollit. (*cinis cum Vino coctus & applicatus.*

Mus araneus, μυγάλη, Sorex nonnullis. Spitzmauß.

Vires. *Affectibus ſedis peculiari Experimento eſt, (uſtus & illitus cum axungia anſerina.*

Mus alpinus, Murmelthier / Murmentle.

Eſt animal alpium altiſſimarum incola, magnitudine cuniculos ferè ſuperans, Hyeme integra dormitans.

OFFICIN.

Solus Adeps commendatur ad genus nervoſum & articulos contractos, rigidos, &c.

Mus major, ἄςης, ὕραξ, Rattus, Ratte/ Ratze.

N. *Venenum in cauda geſtare dicitur.*

Vires. *Stercora murium majorum novem numero deglutita mulierculis nonnullis ſingulare habentur experimentum quo menſib. obſtructis ſuccurrere moliuntur*, Plater.

XXX. Ovis.

Οἶς, πρόβατον. Ovis, Schaaff.
- Mas, Aries Hammell
- Vervex, i. e. Ar. caſtratus
- Fœmina, Ovis
- Agnus, vide ſupra.

Ovis animal eſt manſuetum, timidum, lupo inimicum.

N. *Coitus tempus eſt à Majo ad Auguſtum.*

OFFICIN. NAT.

1. *Cerebrum.* 2. *Fel.* 3. *Oeſypus.*

4. *Lana ſuccida.* 5. *Sevum.* 6. *Pulmones.* 7. *Omentum.* 8. *Stercus.* 9. *Urina.* 10. *Veſica.* 11. *Caput. & Pedes.*

Vires. 1. *Cerebrum* arietis prodeſſe ajunt in ſomno im̃oderato arcendo in morbis Epidemiis. (*frixant cerebrum cumq; pinguedine in placentam redigunt, addedo Cinam. Nuciſt. & hinc exhibēt.*) *Conradin. de Morb. Ungar.* Facilitat dentitionem, (*illitum cum melle.*

2. *Fel* (*lana ſuſceptum infantumq; umbilico appoſitum*) ſolvit alvum, carcinoma exterius ſanat (*illitum*) aurib. purulentis auxilio eſt, (*inſtillatum cum lacte muliebri.*

3. *Oeſypus* (ſuccidarum lanarum pinguedo, vulgo Iſopus humida dicta) conficitur hac ratione.

Lanæ ſuccidæ è collo feminibus ac femorib. ovium, macerantur aliquot horas (6.7.8.) in aqua ferventi, hinc ferveſiunt iterum, agitanturq; bacillo, donec totam pinguedinem in aquam depoſuerint. Aqua hæc ſemotis lanis, magno impetu lignea rude agitatur, aut ex alto in aliud vas effunditur, ut ſpumeſcat, ſic ſordes ſpumæ inhæreſcentes ſeparari poterunt. Reiteretur hæc depuratio, donec nihil ſpumæ amplius extet, collecta pinguetudo lavetur aqua pura. (*alij malunt marinam,*) manibuſq; agitetur, donec cãdida evadat, nec aquam amplius inficiat, admotaque linguæ leviter tantum aſtringat. Et hæc omnia ſub fervido Sole fieri convenit. *Matth. & Dioſc.*

Vires. *Emollit, reſolvit, calefacit, dolores ſedat, luxatis contuſis, & ſimil. convenit.*

Lana ſuccida, Ἴξιον, ἔριον, ſchmutzige Schaaffswolle / colligitur Æſtate è collo feminibuſque eaque mollis & ſudore referta.

Vires. *Calfacit, emollit, lenit, convenit optimè contuſis, luxatis, caſis, & ſimil.* (*cum aceto, oleo, vino impoſita.*) *Cremata vim habet calfac. ſiccatem acrem, mordacem, diſcutientem: Ea propter confert humidis, mollib. tumorib. ulcerib. inveteratis; excreſcentias cohibet, ulcera ad cicatrices perducit, fiſtulas aureſq; ſuppuratas ſanat* (*indita.*

5. *Sevum* datum ex vino rubro, ſanguinem ſiſtit, diarrhæam, dyſenteriam, & tormina ventris curat (*in clyſmate.*

6. *Pulmones,* (ut & aliorum animalium carnoſa viſcera) *capiti impoſiti* dolores & *æſtum mitigant,* feroceſque ſpiritus ſopiunt.

Hinc *Uſus* præcipui in phrenitide vigiliis, &c.

7. *Omentum* calidum colico medetur dolori (*impoſitum.*

8. *Stercus* vim habet refrigerandi, exiccandi, aperiendi, diſcutiendi.

Hinc maximi Uſus in aurigine, (*ſumptum cum petroſelino, &c.*

Extrinſecus convenit in tumore ſplenis, in thymis, clavis, verruca, tumorib. cutaneis, &c. Maximi itidem ſolaminis eſt in ambuſtis, (*pulveriſatum & inſperſum.*

9. *Uri-*

9. *Urina* (nigræ vel rubræ ovis) ſumpta, aquam intercutem abigit; (idem facit & deſtillata.

10. *Veſica*, (ut & capræ veſica,) cremata & exhibita, iis qui urinam inviti reddunt ſuccurrit.

11. *Caput & pedes* vervecis in ▽ fluente optimè decocta atrophiæ & contracturæ ſubveniunt, (*in balneo*.

XXXI. *Ranunculus viridis.*

Ranunculus calamites (à calamis in quib. degit.) Dryopetis Laubfroſch.

Eſt genus Ranarum terreſtrium, reliquis minus, colore viridiſſimum, amans dumeta & loca aſpera.

OFFICIN.

1. *Ipſe Ranunculus*. 2. *Sanguis.*

Vires. 1. *Ranunculus ſylveſtris* convenit virib. cum rana aquatica, ejuſque cinis vulnerib. inſperſus mirificè ſanguinem cohibere dicitur. *Clariſſ. Dn. D. Arn. VVeickhard. in Theſauro.*

2. *Sanguis* peculiariter pro Philtro commendatur.

XXXII. *Rhinoceros.*

Ῥινοκερὼς, Rhinocer.

Animal eſt magnitudine Taurum forma aprum æmulans, cornu unicum in proboſcide gerẽs, idq; nigrũ, fiſſile, cubitum longum, pyramidale, bubali cornu forma ſua repræſentans, ſolidum ſine cavitate.

N. 1. *Tale nimir. videre licet apud viros rerum rariorũ curioſos, Cornelii ac Ioannem Petræos Materialiſtas huj9 loci celeberrimos.*

N. 2. *Et cornu alterum puſillum in dorſo gerere dicitur, quod ejusdem cum priore coloris, itidem apud Petræos proſtat.*

Vires. *Commendatur ad venena contagia alioſque affectus ſudore opus habentib. ideoque loco unicornu in hujus defectu eſſe poterit.*

Datur in ſcobe pulveriſata ad ℈ß. vel ℈j.

XXXIII. *Serpens.*

Ὄφις, Schlang.

Animal eſt aſtutiſſimum, exuvias ſuas ſingulis annis bis exuens Vere ſcil. & Autumno, Hyeme ſub terra & præcipuè ſub radicib. arborum, (Betulæ, Coryli,) ſopitum quieſcens homini infenſiſſimum.

N. 1. *Serpentis nomen generale eſt multas ſerpentum ſpecies ſub ſe comprehendens. Hujus a. loci vulgare ſerpentis genus intelligimus à Cæciliis, Viperis, &c. diſtinctum, quas damus infra.*

N. 2. *Præſtant collecti initio Veris cum ſenectam deponunt, attamen non ſtatim ab egreſſu è latebris hybernis.*

OFFICIN.

1. *Integri combuſti, Caro, Cor, Oſſa,* 2. *Pinguedo.* 3. *Exuviæ.* 4. *Fel.*

Vires. 1. *Integri combuſti, (pulvis ſerpentum.) ſcil. caro, cor, oſſa ac epar,* vim habent alexiteriam, ſudoriferam, (non venenatam.

Uſuſque præcipui ſunt intrinſecus in omnib. morbis venenatis ac malignis, quales ſunt peſtis, febris

petechi-

petechialis, lepra & ſimiles: Quinimo & phthiſicos Gallicové morbo laborantes, viperarum præcipuè uſu juvari, ceu ſecretum venditat Cardanus. Si ſcil. caro cocta comedatur, jus bibatur, pinguedoque ſpinæ & juncturis illinatur. Nec eſt, quod uſum ſerpentum internum adeo formides, exnteratam e. ac decoriatam carnem, abjectis tamen felle, cauda & interaneis, loco cibi aſſumere licet.

N. *Caput abjicitur quia maximè venenoſum eſt, adeo ut dentibus ſolis vim ſuam malignam exerant. Cauda negligitur non quod venenata ſit, ſed quia ex oſſibus tantum modo conſtet. Veſica fellea rejicitur, quia proxima eſt lacuna materiæ venenatæ, quæ inde duobus meatibus ad dentium veſicas, ſeu gingivas defertur, in quib9 ſc. ſpirituoſior ac efficacior illa fit, adeo ut ſi quis dentibus viperæ etiam jam dudum interēptæ pungatur, veneno inficiatur, ſecus ac de felle cōſtat, quo recenti canes moriuntur, ſiccato ſine noxa veſcuntur. Interanea non adhibemus ob ſtercora vel ova adhærentia, alias tamen his rejectis ſine noxa uſui eſſe poſſunt.*

N. 2. *Si placuerit Corda ac Epata ſeorſim ſervare, ſecundum nonnullos, Theſaurum Medicum obtines precioſiſſimū. Verum me hercle, ſi quicquam peculiare à carne & oſſibus, quantum vires attinet, tibi inde perſuaſum habeas, falleris, Falleris itidem ſi (quod communis fert opinio,) deglutitione pulveris ſerpentum, (vel & cordium recenter extractorum, atq; adhuc ſeſe movētium) ab ictibus ſerpentum tutum te imagineris. Experto crede.*

2. *Pinguedo* emollit ſtrumas, oculorum rubedini & maculis medetur, viſum acuit, podagricos dolores mitigat.

3. *Exuviæ* partum facilitare creduntur, (*ventri vel lumbis alligatæ,*) odontalgiamque (in gargariſmis) mitigare; impetigines curant, (*pulveriſatæ vel incineratæ & impoſitæ;*) alopeciis medentur, ac pilos naſci faciunt (*illitæ.*

4. *Fel.* Ictib. ſerpentum impoſitum, venenoſitatem in ſe allicit, Ide & de capite impoſito affirmant.

PRÆPARAT.

1. *Pulvis.*

Pulveres ſerpentum tot compoſitionum circumferuntur, ut Agyrta fere quiſque peculiare ſibi quippiam imaginetur. At quid opus eſt compoſitione, nec e. corrigi ſerpentes exenterati opus habent, nec ſtimulari, ſat e. fortis eorum vis, ſat tota carnoſa ac oſſea ſubſtantia, (Cor, Epar, Lingua, Caro, Oſſa, utpote quæ minime venenata,) integer itidem ſi comburatur, venenatam exhalat naturam, (mallem tamē caput rejeciſſe,) nihilominus tamen adſcribam unum atq; alterum.

Bezoarticum Animale ſimplex.

1. ℞. Serpentem excoriatum, (rejectis interaneis cauda ac capite) lava & exicca, hinc pulveriſa, una cum ſpinæ vertebris, pulverem ſerva pro uſu.

Doſis à ʒß. ad ʒj.

N. *Ex-*

N. *Exiccatio vel per ſe in aëre peragi poteſt, vel in* MB.

2. ℞. Serpentes vivos, (non exenteratos aut excoriatos,) conjice in ollam ac tege operculo, torreque ad ignem lentum, ut omnis pinguedo & humiditas conſumatur, (*abſque combuſtione tamen*) poſtea redigantur in pulverem.

N. *Præfero priorem, quippe meius ne venenoſæ partes ſufficienter exhalarint.*

Ex hoc fit.
Bezoarticum Animale compoſitum.

℞. Pulv. ſerpentum, ʒij. Rad. Valerian. Angel. pimpin. Herb. Rutæ añ. ʒj. M. F. pulvis.

Doſis à ℈j. ad ℈ij. vel ultra.

XXXIV. Sus.

ὗς {
Mas, Verres, Porcus, Eber/Borch Barch/ (majalis, i. e. porcus caſtratus
Fæmina, Porca, Scrofa, Saw.
Porcellus, Ferckel.
}

Animal eſt maximè pituitoſum & humidum, multis morbis obnoxium, quales ſunt, raucedo, angina, ſtruma, febris, grando.

N. *Non datur animal quod homini quantum interiora attinet, ſimilius ſit ipſa ſue.*

OFFICIN. NAT.

1. *Fel*, 2. *Pulmo*. 3. *Pinguedo*. 4. *Oſſa*. 5. *Talus*. 6. *Stercus*. 7. *Veſica*.

Vires. 1. *Fel ſuillum* contra aurium ulcera, reliquaque omnia maligno ſucceſſu adhiberi ſcribit Dioſc. pilor. proventum impedit, (*cum lardo ſuillo ana ac* $\frac{1}{3}$. *parte* ✢. *acerrimi & Ol. Amygd. ana digeſtum, & illitum.*

2. *Pulmo* mirificè prodeſt impoſitus attritui à calceamentis contracto.

3. *Pinguedo* (*Adeps abſolutè dictus*) calfacit minus, ideoque in unguenta refrigerantia infertur, inveteratos dolores lumborum & articulorum ſedat, (*inuncta cum cinere ſtraminis fabacei aut calce.*

Lardum coctum & circumligatum oſſium fracturas feliciter conglutinat.

N. 1. *Pinguedo quæ è ſue veteri fuerit, vel quæ ſale condita, calidior ac efficacior eſt illa, quæ tum è porcellis deſumpta, tum inſulſa fuerit. Sic & vetus axungia acrior eſt recenti.*

N. 2. *Sunt qui ſola axungia verris, vice Sympathetici unguenti utuntur.*

4. *Oſſa*; ajunt oſſa de collo ſuſpenſa quartana laborantib. eſſe auxilio, fides ſit, penes expertum.

5. *Talios* (*Aſtragalus*) comendatur ad fracturas oſſium, ut & ad coli capitiſq; dolores (*uſtum & exhibitum.*

6. *Stercus* (*ſuccerda*) emollit, diſcutit, hinc prodeſt in prurigine, exanthematib. clavis pedum, aliiſque tuberculis duris, (*calide impoſitum,*) Ictib. medetur animalium venenator. (*cum* ✢. *coctum*) Hæmorrhagiam narium ſiſtit, (*in* ▽ *tritum & illitum.*

7. *Veſica* juvat eos qui inviti lotium reddunt,) *cocta vel uſta & exhibita.*) Eadem præſtat pubi impoſita. Urinam ciere fertur. *Plin.*

PRÆPARAT.

1. *Unguenta ex pinguedine fiunt varia.*

E gr.

Roſatum, Pomatum, *quæ ſuis locis attigimus.*

2. ▽ *ad Atrophiam.*

Fit è ſanguine à fibris repurgato atque cum herbis bechicis refrigerantib. & humectantib. in MB deſtillato.

XXXV. *Talpa.*

Ἀσπάλαξ, Σπάλαξ, Mus terrenus, Maulwurff / Schärmauß / Moltwurff.

Animal eſt acutiſſimi auditus, hoc peculiare præ cæteris animalib. habens, quod non niſi ſub terra vivere ac ſuperſtes eſſe poſſit.

OFFICIN.

1. *Talpa ipſa.* 2. *Cor.* 3. *Sanguis.*

Vires. 1. Cinis confert lepris, ſtrumis ac fiſtulis, (*illitus cum albumine ovi aut melle.*

Intrinſecus cum Cereviſia aut Vino potus curat Arthritidem vagam dictam, (die lauffende Bahren / die lauffende Gicht /) & Scrophulas.

Doſis ℈ß. quotidie aſſumenda.

2. *Cor*, Herniam ſanat, (*ſiccatum pulveriſatum & exhibitum, per dies 3. aut 4. ſcil. quotidie unum.*

N. *Præſtat menſe Majo collectum.*

3. *Sanguis* recens illitus, capillis calvitiem decorat.

N. *Vulgi opinio eſt, ſi quis talpam manu compreſſerit, ut moriatur, eum à febri eo ipſo anno fore ſecurum, quin & in Paroxyſmo febrili manu retenta, inſultus reprimere cenſetur.*

XXXVI. *Taxus.*

Μῆλις, Meles, Taxus, & Taxo Dachs.

Duorum eſt generum: Caninum quod pedes habet caninis ſimiles, & porcinũ, quod pedib. ſues imitatur.

OFFICIN.

1. *Integer incineratus.* 2. *Sanguis.* 3. *Adeps.*

Vires. 1. *Taxus integer* incineratus cum ſucceſſu exhibetur pulmoniacis, ſanguinem exſcreantib.

2. *Sanguis* pulveriſatus lepræ convenire dicitur, deſtillatuſque peſti ſubvenire.

3. *Adeps* præcipuè Officinalis eſt, qui uti paulò craſſior, ita & paulò calidior ac efficacior eſt ſuillo. Renum dolorib. auxiliatur, à calculo ſubortis, (*inunctus vel in Clyſmate adhibitus,*) febrilem æſtum mitigat, contracturis ac imbecillitatib. artuum ſuccurrit (*cum adipe vulpis cativè ſylveſtris.*

XXXVII. *Vipera.*

Ἔχις vel ἔχιδνα, (Fœmina) Arabicè Alphe, Thirus, ViperNatter / Natter / Otter / Atter / Heckenatter / Brandt-Schlang.

Eſt

Eſt ſpecies ſerpentis viviparæ, ſerpentib. communib. venenoſior, Hyeme in ſcopulis ſopita deliteſcens, vel & terra obtecta.

N. 1. *Viperæ nomen nonnullis generale audit, omnique ſerpentum generi imponitur. In ſpecie tamen hic ſumitur pro eo quod Italis Maraſſi nomine venit, licet adhuc controvertatur, utrum Viperæ Italicæ cum Viperis à Majoribus ad Theriacam expetitis eadem ſint.*

N. 2. *Viperis ſolis peculiare eſſe volunt, vivum fœtum parere, unde & Viperæ, quaſi Vivipara dictæ ſint, attamen & in ſerpente ſat magno, quem in Finlandia ſecui, fœtus vivos deprehendi.*

N. 3. *Non tota Vipera venenata ac lethifera eſt, ſed ſolum caput & fel, reliqua ut caro, epar, oſſa veneno carent, vide ſupra de Serpente.*

Præſtant 1. Fœmellæ, collectæ tempore Verno, poſtquam aliquandiu è cavernis ſuis hybernis fuerint egreſſæ, victuque quadantenus refectæ.

2. Juvenculæ, (non effætæ, nec gravidæ,) quæ ablatis partib. auferendis, diu adhuc moventur, quæque degunt locis aridis & montanis.

Vires. *Vide in Serpentum deſcriptione.*

Nimirum:

Vires ibidem recenſitas præ aliis ſerpentum generib. Viperæ excellenti gradu obtinent. Præter eas ſunt qui Viperæ caput ad anginam notham comendant (*collo appenſum*,

Præpar.

1. *Oleum ex Viperis.*

℞. Viperar. nigrar. ℔. iij Ol. Seſamin. ſextarium. j. ß. in vaſe vitreato anguſti oris probè obturati, (ne vapor inde exhalet,) incoquantur, donec caro ab oſſib. decidat, dein cum refrixerint, reponantur. Andernacus.

N. *Alij per deſcenſum eliciunt ex Viperis ſcil. capite, cauda, &c. orbatis.*

Vires. *Cutim exterget & impetigines aliaq; id genus vitia ſanat.*

2. *Sal Theriacum ſ. Theriacale, vide Diſpenſ. Aug. & ſi placet Querc. in Phar. Reſt. Aëtium & Galenum.*

2. *Trochiſci de Viperis, v. Diſpenſ.*

N. 1. *Sunt qui Theriacam de Cæcula, (Cæcilia* Blindtſchleich*/) confecerunt, ſummoque cum ſucceſſu tempore peſtis ad ſudorem eliciendum ſemel ac iterum propinarunt. Geſn. de Serpent. Schvvenckfeld. ex Platero.*

N. 2. *Fieri poteſt & Vinum Viperinum (i.e. in quo Viperæ interfectæ ſunt,) ad Elephantiaſin celebre (bibitum) Galen.*

XXXVIII. Vitulus.

Μόσχος, ἴταλος, Vaccæ proles Kalb.

Officin. Nat.

1. *Medulla.* 2. *Stercus.*

Vires. 1. *Medulla vitulina* poſt cervinam locum primum bonitatis obtinet, vim habet indurata & ſcirrhoſa corpora emolliendi, ſive muſculis, ſive tendinib. ſive ligamentis, ſive etiam viſcerib. ipſis durities acci-

ciderit. Quin peſſi quoque inde confiunt, uterum emollientes.

2. *Stercus* Eryſipelati convenit, (*recens illitum*.

PRÆPARAT.

▽ deſtill. pectoralis, v. l. 2.

XXXIX. *Unicornis.*

Μονοκερῶς, Remena, Reem, & Reim. Hebr. Alcherchedom. Arab. Unicornis, Einhorn.

Animal eſſe dicitur equo quoad corpus non diſſimile, ungulis fisſis, cornu in fronte gerens procerum.

N. *Cujus regionis incola ſit nondum certum conſtat. Ælianus, montes eſſe ait in intimis Regionibus Indiæ or. aſperrimos & feris refertos, ubi quæ apud nos beſtiæ domeſticæ ſunt, feras ajunt eſſe, ut oves, canes, capras, &c. In iis Monocerotem, quem vocant, Cartazenon, numerant, eamq́; magnitudine ad confirmatæ ætatis equum accedere, jubaque præditum, & pilis fulvis eſſe, &c. Nicolaus Venetus referente Andrea Baccio, inveniri eum ſcribit, in extremis Aſiæ partibus, in Provincia, appellata Macina. Narrat Marcus Paulus Venetus, in quadam Provincia Indiæ occid. ea reperiri Regnumque Baſinæ Provinciam eam appellat. Verum Andreas Baccius illorum Monocerotem nihil aliud eſſe autumat, quam Rhinocerotem. Ludovicus Vartomannus in Itinere ſuo Æthiopico veram Monocerotis ſpeciem deſcripſiſſe videtur. Cujus duo individua in Civitate Arabiæ Mecha ſibi viſa aſſerit, cratibus incluſa, quorum unum fuerit magnitudine equi 30. menſium: alterum magnitudine pulli equini unius anni, unum cornu media fronte geſtantia, primum longitudine 3. cubitorum, alterum v. duorum: colore præditum balio, capite cervino, cervice non admodum procera, nec valde crinita, cruribus macilentis, & tenuib9 unguibus, caprinorum in modum fiſſis, &c. Et hæc animalia ab Æthiopiæ Rege ad Sultanum Mechæ Regem miſſa fuiſſe ſubjungit.*

OFFICIN. NAT.

Cornu, (Unicornu,) quod ab Ebore diſtingui poteſt, fibris quas ſubtiliores exhibet, ſimul & ſolidius ac gravius ferè eſt, in cæteris ebur æmulatur.

Vires. *Sudoriferum eſt Alexipharmacum ac cordiale. Hinc laudatur adverſus venena, morbos contagioſos, &c. Proficuum quoque cenſetur in Epilepſia infantum.*

Doſis à gr. iv. ad ℈ß. etiam integrum & ultra.

N. *Andreas Baccius qui integrum de Unicornu Tractatum conſcripſit, ejus fragmenta annulis includere jubet, digitisq́; circumferre, vel de collo, loco amuleti, ſuſpendere ut cutim tangat.*

XL. *Urſus.*

Ἄρκτος. Bär.

Animal eſt crudele, catarrhoſum, phlegmaticum, capite imbecillo, lumbis robuſtisſimis, laſcivum. Inimicatur equis, aſinis, leonib. dormit ſeptimanas aliquot continuas.

OFFI-

OFFICIN.

1. *Pinguedo.* 2. *Fel.* 3. *Oculus.*

Vires. 1. *Pinguedo* calfacit, reſolvit, emollit, diſcutit &c.

Uſus præcipui in alopecia (*illita cum mure cumbuſto*:) medetur dolorib. arthriticis, parotidib. (Ohrnkele) tumoribuſque aliis (*cum ſevo taurino & cera ana in Empl. redacta*,) ulcera crurum tibiarumq; ſanat.

N. 1. *In Hernia ſ. Enterocele uterique prolapſu, muliercularum vulgare remedium (dorſo ſ. oſſi ſacro illita.*

N. 2. *In uſu externo pinguedinis hujus obſervare expedit, quod pilis albedinem conciliat.*

2. *Fel* commendatur intrinſecus ad morbum comitialem, ad aſthma, & icterum.

Extrinſecus ad ulcera cancroſa ac ſerpentia (*illitum*) ad odontalgiam, oculorum hebetudinem, &c.

N. *In Finlandia ubi Urſorum datur copia, vulgatum ruſticis eſt, fel exiccatum inſtar Panaceæ exhibere, ſudoreque ſupervenientе morbos quamplurimos fuiſſe ſolutos audivi.*

3. *Oculus* dexter effoſſus exiccatus & infantib. appenſus, terrorem quib. in ſomnis vexantur arcere dicitur.

Sunt & qui ajunt Oculum Urſi ſiniſtro brachio alligatum, quartanam fugare.

XLI. *Vulpes.*

Ἀλώπηξ. Fuchs.

Eſt animal aſtutiſſimum naturæ caninæ quodammodo particeps.

N. *Vulpium genera tria in Suecia ac Finlandia vulgaria comperi, nimirum præter vulgares dantur ibidem nigræ & crucigeræ, linea ſcil. nigra, ſecundum longitudinem à capite ad caudam per dorſum decurrente.*

OFFICIN.

1. *Pinguedo.* 2. *Pulmo.* 3. *Iecur.* 4. *Fel.* 5. *Lien.* 6. *Pellis.* 7. *Sanguis.* 8. *Integra Vulpes.* 9. *Stercus.*

Vires. 1. *Pinguedo* auxilio eſt convulſionib. contracturis, tremorib. &c. (*illita*;) aurium dolorib. vulnerib. capitis & alopeciis.

2. *Pulmo* conſolidat, abſtergit, hinc valet ad vitia pulmonum & anguſtiam pectoris, (*exiccatus ſaltem & combuſtus.*

3. *Iecur*, Epaticis & Spleneticis confert, (*ſimili modo ut pulmo adhibitum.*

4. *Fel*, Oculorum Pterygio ſuccurrit (*illitum.*

5. *Lien*, Lienis duritiei ac tumori medetur, (*impoſitus.*

6. *Pellis piloſa* membris refrigeratis ac articulari morbo infeſtatis feliciter imponitur.

7. *Sanguis* arefactus & tritus calculo Renum & Veſicæ medetur: Idem felicius præſtare perhibetur ſanguis recens, (*potus ad cyath. ſcil. vel & abdomini, pubi, inguinibus ac renibus illitus.*

8. *Vulpes integra, vel Caro ejus combuſta*, ad vitia pectoris commendatur.

Vulpes in aqua vel oleo optimè cocta, nervinis affectibus, ideoque contracturis ac dolorib. articulor. medetur (*ſi locus affectus eo lavetur.*

9. *Stercus* Scabritiem cutis ſanat (*cum 🜊 illitum.*

PRÆPARAT.

Ol. Vulpinum, v. Diſpenſ.
Loch. de pulmone Vulpis, v. Diſp.
Pulmo præparatus ſ. lotus & exiccatus.

CLASSIS II.
DE AVIBUS.

XLII. Accipiter.

Ἱέραξ, Habich.

Volucris eſt rapax, vorax & audax, viſu forti prædita.

OFFICIN.

1. *Accipiter integer.* 2. *Adeps & 3. Excrementa.*

Vires. 1. Integer oculorū vitiis ſuccurrit, (*in oleo coctus, oculoq; inunctus.*

Idem ſentiendum & 2. *de Adipe:* Inſuper omnib. vitiis cutis medetur, (*oleum illud illitum,*

3. *Excrementa* calfactoria vi adeò pollent, ut à Galeno ex foro Medico eliminētur, nihilominus tamen ſunt, qui oculorum vitiis arcendis adhibeant, alii ad partum promovendum, (*exhibita vel in ſuffitu adhibita.*) Hippocrates & Plinius ad ſterilitatem emendandam propinant.

XLIII. Alauda.

Κόρυς, Alauda, Caſſita, Galerita, Lerch.

Alauda { criſtata, *hac prævalet.* / non criſtata.

OFFICIN. NAT.

1. *Cor. ſ. integra ales & 2. Sanguis.*

Vires. 1. *Cor* (*Alaudæ criſtatæ*) femori alligatum arcere colicum dolorem ajunt, idem quoq; de *Corde* recēti devorato perhibent, ut & de integra Alauda, (*toſta vel una cum pennis incinerata, quæ Doſi ʒ. ſeu cochl. 1. ac 2. per dies aliquot exhiberi poterit.*

2. *Sanguis recens* ex aceto acri aut vino calido hauſtus, calculoſis efficaciſſimè ſubvenit.

XLIV. Alcedo.

Ἀλκύων, Halcyon, Eißvogel/Eiſengarr.

Avis eſt ſpecioſa, paſſere paulo amplior, roſtro longo, colore tùm cæruleo, tùm viridi, tùm purpureo, juxta glaciem rivulorum degens.

OFFICIN.

Cor, quod ſiccatū & collo infantiū appēſum comitialem arcere volunt.

XLV. Anas.

Νῆττα, Andt/Endtvogel/Endt.

Eſt { Domeſtica. / Sylveſtris.

Culinaris potisſimum eſt, gignit craſſos melancholicos & ſuperfluos humores.

OFFICIN. NAT.

1. *Anas viva,* 2. *Adeps,* 3. *Sanguis,* 4. *Fimus,*

Vires. 1. *Viva* ſedat dolores colicos, *ſi ventri imponatur, parte deplumata,*

2. *Adeps* calf. humect. moll. di-

ger,

ger. reſolvit. Ea propter eo utimur in dolore interno & externo, ſcil. laterum, artuum, in nervorum frigida intemperie, &c.

N. *Adeps hic primas præ reliquis habet, & præcipuè Anatis ſylv.*

2. *Sanguis* alexipharmacus eſt, & hinc in antidota noñunquam aſcitur.

4. *Fimus* morſui venenatorum animalium imponitur.

XLVI. Anſer.

Χὴν, veterib. Ganza, Gans.

Anſer { Domeſticus.
Sylveſtris, *hic in Officinis præfertur.* }

Anſer itidem culinaris maximè eſt alimentum præbens excrementitium & melancholicum.

OFFICIN. NAT.

1. *Pinguedo.* 2. *Sanguis.* 3. *Stercus.* 4. *Cuticula pedum.*

Vires. 1. *Pinguedo* calore ſuillam ſuperat, ſuæque ſubtilitatis ratione promptius penetrat ac reſolvit, ideoque rectè per anum injicitur ad obtundendam eroſionem in alto corporis ſitam, alopecias capillis explet, rimis labiorum medetur, tinnitui aurium ſuccurrit, (*aurib. indita,*) ſpaſmum nervoſq; rigidos ſanat, (*pinguedo ex anſere, farcito carne cati aliiſque nervinis herbis, & aſſato collecta*) alvum laxat, præcipuè infantum, (*umbilico inditum ventrivè impoſitum.*

2. *Sanguis* Alexipharmacus habetur.

Doſis ad ʒij.

3. *Stercus* calfacit & ſiccat vehementer, incidit, aperit, menſes, ſecundinam & urinas potenter movet.

Hinc maximi Uſus in morbo regio, Scorbuto, Hydrope, (*cum cochleari urina Capræ vel Vituli deſtillatæ continuarique poteſt ejus uſus in dies aliquot* (8.) Idem & tuſſi mederi perhibetur.

N. 1. *Adeo calfacit ut & gramina, in quæ deciderit, urat, unde & à Galeno inutile judicatur.*

N. 2. *Præfertur viridiuſculum in pratis tempore Verno collectum, quod ſiccatum calore moderato & pulveriſatum à ʒß. ad ʒj. exhiberi poterit.*

Alij in potu recens exhibent, cum liquore conveniente transfuſum.

Doſis ʒj. *vel* ʒij.

4. *Cuticula pedum* exiccata & pulveriſata ob aſtringendi vim comendatur in profluvio menſiũ ſiſtendo.

Doſis ʒß.

Extrinſecus cum ſucceſſu pernioni imponitur.

N. *Sunt & qui Medicamentis Antictericis admiſcent.*

XLVII. Ardea.

Ερωδιος, Reyer/ Reigl.

OFFICIN. NAT.

Pinguedo ſ. Axungia.

Vires. *Pinguedinis* hujus rarus uſus eſt in Medicina, lenire tamen dicitur podagricos dolores, oculorumque nebulas diſcutere, & viſum clarifica-

rificare(*illita.*) Hinc & ſurdaſtris conferre (*indita auribus.*

N. *Proſtat nihilominus in gratiã piſcatorũ, qui inde faciunt quo piſces alliciant.*

Nimirum.

Piſces quia ardeam odio proſequuntur, hujus odore concurrunt ardeam ceu hoſtem invaſuri.

XLVIII. Ciconia.

Πέλαργος, Storch.

OFFICIN. NAT.

1. *Ciconia ipſa.* 2. *Stercus.* 3. *Ventriculus.* 4. *Axungia.* 5. *Fel.*

Vires. 1 *Ciconia* viva habet alexipharmacam inſignem, adeo ut contra omnis generis venena & inprimis contra peſtem pręſtantisſima cenſeatur, (*comeſta vel cinis ejus aſſumptus,*) inſuper nervoſis & articularib. affectib. ſuccurrit.

2. *Stercus* ſi ex ▽ hauriatur comitialib. aliiſque morbis capitis pordeſſe credunt. *Crato.*

3. *Ventriculus* exiccatus ac pulveriſatus pro maximo ſecreto habetur in venenis.

N. *Alij ſolam tunicam interiorem malunt.*

4. *Axungia* podagricis & tremulis articulis utiliter illinitur.

5. *Fel* ad oculor. vitia commendatur.

PRÆPARAT.

1. ▽ *Antepileptica:*

Fit ex pullo Ciconiæ integro, i. e. & deplumato, & exenterato, atque in fruſta diſſecto, admixtis antepilepticis aliis ex MB ℞ando.

2. *Ol. ſtillatitium quod ſat copioſum fundit.*

3. *Sal volatile quod itidem copioſe inſtillatione exhibet.*

4. *Arcanum Alexipharmacum de Ciconia, vide l. 2. c. 51.*

XLIX. Columba.

Περιστερά, ρὸς, Daube.

Avis eſt fœcunda admodum, calidisſima cerealib. vivens.

Columba eſt { Domeſtica, Haußdaub / Sylveſtris, Turtur, Turteldaub / *v. ſuo loco.*

OFFICIN NAT.

1. *Columba tota.* 2. *Sanguis.* 3. *Tunica ventriculi.* 4. *Fimus.*

Vires. 1. *Columba viva* per medium diſſecta, capitique dùm ſanguine adhuc calet, impoſita feroces humores mitigat, melancholicam triſtitiam diſcutit.

Hinc convenientisſimum Medicamen eſt in *Phrenitide*, Cephalalgia, Melancholia; Podagra.

2. *Sanguis* tepens oculis inſtillatus, dolorem, lippitudinemque ſedat, ſuffuſiones ſanguinemque diſcutit, vulnera recentia curat: Peculiariter cruorem è membranis cerebri erumpentem cohibet, podagricum dolorem mitigat.

N. 1. *Præfertur ſanguis Columbi maris, isque ſub ala dextra elicitus (ob naturam ejus calidiorem.*

N. 2. *Succus ſanguinolentus ex pen-*

narum calamis expreſſus, ſanguini ſubſtitui aptius eſt, præferturque è pullis columbarum.

3. *Tunica ventriculi* exiccata & pulveriſata commendatur in Dyſenteriá.

4. *Fimus* vehementer excalfacit, (*ob nitroſam facultatem qua maximè pollet.*) ideoq; urit, diſcutit, ruborem cutis ſanguinem alliciendo excitat.

Hinc Uſus frequentis in Cataplaſmatis & Emplaſtris rubificantib. Sic tritus & cribratus cumque ſemine naſturcii impoſitus facit ad affectus inveteratos.

Cujusmodi ſunt:

Arthritides, Hemicrania, Vertigo Cephalæa, dolores inveterati in laterib. ſcapulis, cervice ac lumbis, dolores colici, affectus apoplectici, lethargici. & ſimil.

Sic ſtrumas alioſque tumores diſcutit, (*cum hordeacea farina & ♀o mixtus & impoſitus*) alopeciæ ſuccurrit (*illitus.*) Colicis confert, (*in Clyſteribus*) defluxiones ad genua delabentes diſcutit, (*cum* ⊖ & ⁰₀₀.

Internè calculum atterit & urinam pellit.

[*Doſis* ℈j ad ℈ij.

L. *Cornix.*

Κορώνη, Krahe.

Vires. *Fimum in Vino potum, dyſenteriam ſanare tradit Kyranides.*

LI. *Corvus.*

Κόραξ, Raab/ Rappe.

OFFICIN. NAT.

1. *Pulli.* 2. *Cerebrum.* 3. *Pinguedo. & Sanguis.* 4. *Stercus.*

Vires. 1. *Pulli Corvor.* incinerati commendantur ad comitialem morbum.

Doſis ʒj. ſingulis dieb. 2. vel 3. exhibita.

Sic & Cinis Corvorum ad Podagram & Alphos commendatur.

2. *Cerebrum* commendatur itidem ad Epilepſiam.

3. *Pinguedo ac Sanguis* capillos reddit nigros, id quod & de ovis affirmant.

4. *Stercus* Infantum tuſſim doloremque dentium ſedare ajunt, (*de collo ſuſpenſum.*

LII. *Coturnix.*

Ὄρτυξ, Wachtel.

N. *Comeſta Coturnix, noxia eſſe creditur ſpaſmo obnoxiis.*

OFFICIN. NAT.

1. *Pinguedo* & 2. *Excrementa.*

Vires. 1. *Pinguedo* oculis prodeſt maculas abſtergendo.

2. *Excrementa* Coturnicum helleboro veſcentium, (*quod ipſis ut quidam ſcribunt, in alimentum cedit,*) ſingulari proprietete quadam conferre Epilepſiis quidam volunt.

LIII. *Cuculus.*

Κόκκυξ, Gucker/ Guckaug/ Kuckug.

OFFICIN. NAT.

1. *Cuculus ipſe.* 2. *Fimus.*

Vires. 1. *Cuculus* uſtus commendatur ad calculum, ventriculi dolorem & humiditatem. *Rondel.*

Datur & utiliter febricitantibus paroxyſmi tempore, medetur Epilepticis, &c.

2. *Fimus* morſum canis rabidi curat, (*potus.*

LIV. *Ficedula.*

Συκαλὶς, Ficedula, à Ficuum eſu ſic dicta Germ. Schnepffe / Wuſtling.

Vires. *In cibo viſum acuere dicitur.*

LV. *Gallus, Gallina.*

Eſt { Mas, ἀλέκτωρ, Gallus, Han.
Fœmina, ἀλεκτορίς, Gallina, Henne / Hun.

N. *Gallus Caſtratus Capo dici ſolet ſeu Capus.*

OFFICIN NAT.

1 *Gallina* (*ſeu Gallus*) *integra.* 2. *Cerebrum.* 3. *Tunica Ventriculi.* 4. *Teſticuli.* 5. *Fel.* 6. *Pinguedo.* 7. *Guttur.* 8. *Stercus.* 9 *Ova.*

Vires. 1. *Gallina* diſſecta (præferunt nigram) ſanguine adhuc calente imponitur capiti in phrenitide, Cephalalgia &c. Morſib. itidem venenatorum animalium ſimili ratione mederi ajunt: anthracib. impoſita venenum elicit, nec prætereundum, quod ſanguinis eruptionem in vulnerib. recentib. ſiſtat.

1. Viva Gallina (Gallus) circa anum deplumata è bubonib. venenum extrahit, (*impoſita.*

PRÆPAR.

1. *Geluſ. decoctum Gelatinum Gallinæ* (*veteris.*) Fit ex carne Gallinæ in fruſta conciſæ, additiſque pedib. vituli, vervecis, aut carne bovina per ſe in diplomate horas aliquot (ſex, ſept.) vaſe clauſo cocta & expreſſa.

N. *Addi poſſunt Aromata & ▽æ cordiales prout libet.*

Vires. *Inſigne eſt nutritivum & corroborativum.*

2. *Contuſum*, fit itidem ex carne Gallinacea, quæ coquitur, donec caro ab oſſib. decidat, hinc contunditur una cum oſſib. fitque expreſſio cum vino miſcenda, & pro libitu aromatizanda.

N. *Gallinarum caro melior eſt quam Gallorum niſi ſint caſtrati, nigrarum vero quæ non pepererunt melior eſt & levior.*

3 *Ius galli veteris*: Gallus antiquus (annor. 2. 3. 4.) fatigetur optimè, donec laſſitudine cadat: hinc trucidetur, deplumetur, exenteretur, farciaturque medicamentis idoneis coquaturque in aliquot menſuris aquæ, donec caro ab oſſib. ferè decedat: Hinc coletur.

Vires. *Ius illud per ſe vim habet molliendi, & ob nitroſas partes, quibus decrepitum illud animal præditum eſt quæque fatigatione illa exaltatæ ſunt, virtute pollet incidendi abſtergendi alvum ciendi, idque multò magis ſi in eo Medicamenta ſimilium facultatum incoquantur. Hinc celeberrimum eſt in dolore*

colico(coctum cum purgantib. & diſcutientib.) In tuſſi tartaroque pulmonum (cum bechicis elixum,) &c.

2. *Cerebrum* vim habet incraſſandi, fluxuſque compeſcendi.

E. gr.

Fluxum alvi, (*in Vino ſumptum;*) gingivis ad dentitionem à mulierib. illinitur.

3. *Tunica interior* ventriculi extracta, ſiccata, (ad Solem,) & pulveriſata, ſingularem vim habet tùm aſtringendi & corroborandi ventriculum adeoque vomitum, & fluxum alvi compeſcendi, tùm & calculum comminuendi.

4. *Teſticuli* deperditas in morbis vires mirificè reſtituere dicuntur, ſemen prolificum ſuppeditãt, & Venereas vires roborant, (*recẽter uſurpati,*) febribus itidem medentur (*aſſumpti.*

5. *Fel* maculas cutis aufert, (*illitum:*) oculis convenit.

6. *Pinguedo* Gallinarum & Caponum calfac. humect. emoll. lenit, mediaq; inter anſerinam & ſuillam exiſtit, harumq; acrimoniam obtundit, convenit labiorum rimis, aurium dolorib. oculorum puſtulis.

7. *Guttur Galli* uſtum & non conſumptum, ſed toſtum & exiccatum ſub noctem ante cœnam exhibitum proprietate ſanat mictionem involuntariam nocturnam. *Solenand. ſ. 4. conſ. 11.*

8. *Stercus* omnia eadem præſtare ptum eſt, quæ columbinum, ſed inefficacius, privatim tamen colico & uterino dolori convenit. Valet itidem maximè ad Icterum, Calculum & Urinæ ſupreſſionem.

N. *Præſtantius habetur id quod in ſtercore album eſt.*

Doſis ʒß. manè ac veſperi ♂ ♀ continuis 4. vel 5. exhibitum. *Quercetan. Pharm. Reſt. c. 21.*

Extrinſecus exiccat achores capitis, aliamque ſcabiem manantem (cinis inſperſus.

Luteum ſtercoris conſolidat Veſicæ exulcerationem, (*aſſatum in butyro recenti, vel oleo olivarum, atque conjectum in frigidam, ut ſordes ſecedant, & liquor olei ſupernatet, in ductum penis injiciendus. Hartm.*

9. *Ova* Medicinæ exhibent teſtas, membranulas, ovi albumen, vitellumque.

Teſtæ vim habent Lithontripticam, tartareamque mucilaginem incidendi.

Membranulæ vim habent diureticam intrinſecus & extrinſecus adhibitæ, (*preputioque imponuntur infantum.*

Albumen vim habet refrigerandi aſtringendi, agglutinandi.

Uſuſque crebri eſt in oculor. rubedine, in conglutinatione vulnerũ (cum bolo comun.) in fracturis, &c. Inſervit & anacollematis.

N. *Hippocrates exhibet febrientibus albumina N° 3. aut 4. ad refrigerandum & egerendum.*

Vitellum Ovi vim habet anodynam maturandi, digerendi, laxandi, proinde uſu creberrimus Clyſterib. immiſceri, quin & cum ſalis tãtillo mixtum infantũ umbilico (*in teſta juglandis,*) imponi ſolet ad ciendam alvum.

PRÆPARAT.

Paratur inde Oleum quod crebri uſus eſt in conſolidatione vulnerum rimar. in maturatione tumorũ, &c. *Videatur Diſpenſ. Aug. & Norimb.*

N. *Fit inde potus puerperis noſtratibus uſitatiſſimus, vulgo* Seiff *dictus.*

℞. Vitel. ovi N° 2. vel 3. Aquæ, Menſ. 1. Vini M. ½. (plus minus) coquantur optimè pro potu.

LVI. Grus.

Γέρανος, ein Kran/ Kranich.

Vipio, i. e. pullus Gruum.

OFFICIN. NAT.

1. *Grus integer* 2. *Pinguedo.* 3. *Fel.* 4. *Caput, Oculi, Ventriculus.* 5. *Medulla tibiæ.*

Vires. 1. Avis hæc quia nervoſa eſt, nervoſis ac membranoſis partib. peculiariter convenire ſtatuitur.

Hinc Uſus ejus commendatur in dolorib. colicis.

2. *Pinguedo* ſurditati auxilio eſt, (*auribus inſtillata,*) Lienis duritiem alioſque tumores renitentes emollit (*cum* ♃. *ſcyllitico ſubacta*) rigori cervicis velociſſimè ſuccurrit.

N. *Ejuſdem naturæ eſſe dicitur cujus anſerina pinguedo.*

3. *Fel* oculis prodeſt.

4. *Caput, Oculi, Ventriculus*, pulveriſata fiſtulis, cancris, & varicoſis ulcerib. inſperguntur.

5. *Medulla tibiæ* inſervit unguento Ophthalmico inde parando.

LVII. Hirundo.

Χελιδὼν, χελιδώνη Schwalb/Schwalbin	Domeſtica Haußſchwalb	major cum macula rubra ſub gutture
		minor ſine illa macula
	Sylveſtris	Riparia, Waſſerſchwalb.
		Muraria, Spirſchwalb.

Domeſticæ in Ædib. nidificant.

Ripariæ in ripis aquarum inhabitant, unde & aquaticæ dicuntur.

Murariæ nidos ſuos muris templor. ſeu parietib. aut rupib. appendunt.

N. *Prævalent Ripariæ.*

OFFICIN. NAT.

1. *Integra.* 2. *Cor.* 3. *Sanguis.* 4. *Lapilli.* 5. *Nidus.* 6. *Stercus.*

Vires. 1. *Integræ* Epilepſiæ ſpecificè ſubveniunt, oculorum hebetudini, lippitudini, (*cinis cum melle illitus.*) Anginæ ac Uvulæ inflammatæ medentur, (*comeſtæ vel aſſumptus earum cinis.*

2. *Cor*, Epilepſiæ itidem conferre memoriamque roborare ajunt: alii contra quartanam devorant.

3. *Sanguinem* peculiariter oculis conferre volunt, præferunt a, ſub ala dextra extractum.

4. *La-*

4. *Lapillus* in pullor. nonnullorum ventriculo, (raro licet) invenitur. Chelidonius dictus, grani lentis vel piſi magnitudine. Hunc Epilepſiæ puerorum convenire volunt, (*brachio alligatum vel collo ſuſpenſum.*

N. *Ferunt creſcente* ☾ *hunc potiſſimum inveniri, atque in pullo primogenito. Alij menſe Auguſto circiter plenilunium eximunt.*

5. *Nidus* auxilio anginæ eſt (*extrinſecus impoſitus*:) oculorum rubedini medetur: Ictui Viperino convenit, (*impoſitus.*

6. *Stercus* calfacit impenſe, diſcutit, acre eſt.

Uſus præcipui in morſib. canis rabidi, (*intrinſecus & extrinſecus*,) in dolorib. colicis & nephriticis. (*propinatum*;) alvum irritat. (*ſubditum.*

PRÆPARAT.

Aqua hirundinum fit uſitatiùs ex Ripariis, *v. Diſpenſ. Aug.*

LVIII. *Milvus, Milvius.*

Ικτῖνος. Wey/ Weihe/ Wuwe Rüttelweyh/ Hünerdieb.

Animal eſt è genere Accipitrum acuti viſus, articularib. morbis obnoxius.

Eſt { Major { niger, robuſtus, hic uſitatior; rufus propemodum, regalis dictus. } Minor, rubeus, rother Weyh. }

OFFICIN. NAT.

1. *Milvus incineratus*. 2. *Caput*. 3. *Epar*. 4. *Sanguis*. 5. *Fel*. 6. *Sterc9*. 7. *Pinguedo*.

Vires. 1. *Milvus* incineratus Podagræ, Epilepſiæque ſubvenire dicitur, (*exhibitus.*

Doſis ℈ß. ad ℈j.

2. Idem, *de Capite* affirmant, ac *Epate* incineratis.

3. *Epar* inſuper oculorum Medicamentis adhibetur.

4. *Sanguis* podagricos juvat, (*cum Urtica mixtus & impoſitus.*

5. *Fel* Ocularis additur.

6. *Stercus*, articulis cum ſucceſſu imponitur.

7. *Pinguedo*, articulorum dolorib. illinitur.

PRÆPARAT.

Sunt qui Milvum vivum in F. Eq. 40. ♂ macerandum ſepeliunt, & ex vermib. qui ex eo procreantur, unguẽtum ad dolores podagricos conficiunt. *Aldrovand.*

LIX. *Motacilla.*

Paſſer aquaticus Bach-ſtelze/ Queckſtelze/ { alba κοιλλύρος; flava minor }

Avis eſt circa fluentes præcipuè degens, cauda tremula.

OFFICIN.

Ipſamet integra avis. Cujus vis mira prædicatur in atterendo calculo, (*pulvis potus.*

LX. *Noctua.*

Γλαύξ, NachtEule/ SteinEule/ Kautz.

OFFICIN. NAT.

1. *Caro*. 2. *Fel*. 3. *Pinguedo*.

Vires. 1. *Caro* curat Paralyticos, (*Plum-*

(*Plinio*,) Melancholicos, & ſimil. (*Rabbi Moyſ.*) Apoſtema Anginæ mirabiliter aperit & rumpit, (*cuius noctuæ integræ nec deplumatæ in guttur immiſſus.*

2. *Fel*, ad maculas oculorū valet.

3. *Pinguedo*, aciem oculor. acuit.

LXI. Olor.

Κύκνος, Cygnus, Schwan.

Avis eſt ad genus anſerinum forma & victu, ideoque *&* facultatib. accedens.

OFFICIN. NAT.

1. *Pulli*. 2. *Adeps*. 3. *Pellis*.

Vires. 1. *Pulli Cygnor.* in oleo cocti addita medulla cervina, podagricis proſunt.

2. *Adeps*, Emol. lenit, atten. adeoque ùtilis eſt hæmorrhoid. vulvar. duritiei; oculos purgat, cum vino lentigines cutis tollit.

3. *Pellis*, plumis tenerrimis obſita colicos juvat, & ſtomachi vitio laborantes.

LXII. Palumbus.

Φάψ, Φάσσα, Palumbus, a, Holtz-Daube.

Convenit cum columba, exuſtæque plumæ Ictericos reficere, calculoſis, urinæque difficultatib. ſubvenire dicuntur.

LXIII. Parus.

Αἰγίθαλος Parix Meiſe { Carbonarius major, Kohlmeiſe/ Spiegelmeiſe

Caudatus, monticola, Parix Schwartzmeiſe/ Bergmeiſe.

Cæruleus montanus Meelmeiſe

Fuſcus, Paluſtris Cinereus Kohlmeiſe/Aſchmeiſe.

Ater Caninus, Carbonarius minor Hundesmeiſe.

Criſtatus, Straußmeiſe / Kotelmeiſe.

Ex his præfertur reliquis, 1ͦ efficaxque prædicatur adverſus renum calculos & colicos cruciatus, (*in cibo vel cinere exhibitus.*

LXIV. Paſſer.

Paſſer { vulgaris. Sperling. Troglorites.

Zaunſchlipfflein / Thurn König / Schneekönig Zaunkönig/ Neſſelkönig/ Winterkönig/Maußkönig.

N. *Sunt qui à Regulo diſtinguant, eoque paulo majorem eſſe velint, pennisque illis aureis, quas Regulus in capite alit Paſſerem hunc deſtitui: Verum cum utriusque vires conveniant, alter alterius vices ſubire non nequit.*

Vires. *Paſſer troglotites maximopere commendatur ad calculum atterendum & expellendum, ſive integer evulſis pennis ſale conditus crude devoretur, ſive incineratus aſſumatur.*

Paſſer vulgaris, quia avis ſalaciſſima eſt commendatur ad venerem, (comeſtus præcipue cerebella.

Stercoris grana aliquot exhibentur infantulis ad ciendam alvum.

LXV. Pavo.

Ταώς,

Ταὼς. Pavus, Avis medica, Pfaw Pagchin.

Avis eſt omnium reliquarum formoſiſſima, vivaciſſima, (30. *annos vivere poteſt.*) unde & Balſamica vi vigoroſa, adeo, ut caro ejus ſine corruptione per ſe diu conſervari queat.

OFFICIN. NAT.

1. *Integer.* 2. *Adeps.* 3. *Fel.* 4. *Stercus.* 5. *Pennæ.* 6. *Ova.*

Vires. 1. Jus pavonis pleuriticis ſpecificè fertur prodeſſe, præcipuè ſi ſit pingue.

2. *Adeps*, (cum ſucco rutæ & melle, colicos affectus optimè ſanat.

3. *Fel*, oculorum hebetudini fluxionib. aſperis item ſuperciliis medetur.

4. *Stercus*, proprietate Vertiginem & Epilepſiam ſanat, (*in dies multos exhibitum*;) nimirum exiccatum & pulveriſatum (ʒj.) maceratur per noctem in vino: *Hinc* trajectum per linteum, exhibetur continuando à novilunio uſque ad plenilunium aut amplius ſi opus ſit. *Crato miſcet cum Sacchraro & exhibet.*

5. *Pennæ*, adhibentur in ſuffitu, adverſus uteri aſcenſum, *Quere, in Ph. Reſt.*

6. *Ova*, exhibentur ad curandam arthritidem vagam dictam.

LXVI. Perdix.

Πέρδιξ, πέρδικα. Rebhun/ Feldhun.

Avis eſt ſalaciſſima, vivaciſſima, (ad años 16) veſcens gemmis Coryli & betulæ, gramine & ſegete virente.

OFFICIN NAT.

1. *Caro.* 2. *Medulla.* 3. *Sanguis.* 4. *Iecur.* 5 *Fel.* 6. *Pennæ.*

1. *Caro* comeſta ſemen atque lac auget, Venerem excitat.

2. *Medulla ut & Cerebrum* propinatum, Ictericos juvare dicitur.

3. *Fel*, ad affectus oculorum præfertur aliis.

4. *Sanguis* oculis cruore ſuffuſis & recentibus eorum vulneribus illinitur.

5. *Iecur*, ſiccatum ad ignem & pulveriſatum, morbo regio reſiſtit, ſingulariſque fertur antidotus contra febrem, ſi aliquoties in aqua millefolii aſſumatur. *Crato.*

6. *Pennæ* inſerviunt ſuffocationi uterinæ (*ſuffitus naribus admotus*) dolorib. colicis aliiſque mitigandis, diſcutiendis, (*fomentationis formula adbibitæ*,) & hinc cum mentha ac abrotano in forma ſacculi infantib. familiare Remedium exiſtunt ad tormina ventris compeſcenda.

LXVII. Pica.

Κίττα, Aglaſter/ Egeſter oder Agel.

Vires. Avis hæc maximè commendatur ad oculorum obſcuritatem, ruborem, dolorem (*comeſta vel incinerata oculiſque indita, vel quocunque modo appoſita.*

Convenit & Maniacis, Epilepticis, Melancholicis, (*cinis exhibitus.*

PRÆ-

PRÆPARAT.

Aqua Picar. Antepileptica. v. l. 2.

LXVIII. *Struthio.*

Struthiocamelus. Strauß.

Avis eſt maxima, exotica, facultate chylifica celebris.

N. *Duos videre mihi contigit Londini Angliæ, quibus facilè fuit, objectam Chirothecam coriaceam deglutire.*

OFFICIN. NAT.

1. *Tunica Ventriculi.* 2. *Adeps.*

Vires. 1. *Tunica interior Ventriculi* ventriculum corroborat, calculoſq; diſſolvit mirè.

2. *Adeps* nervoſis partib. convenit, duritiem Lienis mollit, dolores Nephriticos mitigat. (*inunctus.*

LXIX. *Turtur.*

Τρυγὼν, Turtel Daub.

OFFICIN. NAT.

1. *Integer Turtur.* 2. *Adeps.*

Vires. 1. Turtur virib. cum columba cõvenit, peculiariter tamen commendatur in ſiſtendo menſium profluvio, *ſive cinis combuſti turturis, ſive exinde extractũ exhibeatur,* (*Doſis gr. iv. vj*) *ſive turtur deplumatus & exenteratus inſuta in ventre Maſtiches* (ʒj. *aceto roſaceo, inter aſſandum aſperſo* (*butyri loco,*) *aſſetur, poſtmodumq; in olla clauſa exiccetur, atq; in pulverem convertatur, & cochl. j. ſingulis mane exhibeatur.*

2. *Pinguedo* inter aſſandum collecta illinitur Renib. ventri, pectori, inguinibus, &c. *vide Foreſt. libr. 28. obſerv. 10.*

LXX. *Upupa.*

Ἔποψ, Widehopff.

Avis eſt melancholica, ſpurciſſima, victitans vermiculis in ſtercore repertis, Erucis, Scarabæis, &c.

OFFICIN. NAT.

1. *Caro.* 2. *Pennæ.*

Vires. 1. *Caro* ejuſque decoctum proprietate ſua colicos juvat, (*aſſumpta*) *Avicen. Fen. 16. tr. 4. c. 11.*

2. *Pennæ,* dolores capitis demulcere dicuntur, (*impoſitæ.*

LXXI. *Vultur.*

Γὺψ, Geyer.

Avis eſt pollens facultatib. animalib. ac præcipuè odoratu.

OFFICIN. NAT.

1. *Caro.* 2. *Pinguedo.* 3. *Cerebrum.* 4. *Fel.* 5. *Pennæ.* 6. *Fimus.*

Vires. 1. *Caro* convenire judicatur affectib. capitis, Epilepſiæ, Hemicraniæ, & ſimil. Decoctum cutis vitia ſanare perhibetur.

2. *Pinguedo,* convenit nervis.

3. *Cerebrum* ſubvenit capitis imbecillitati. (*illitũ vel naribus inditum.*

4. *Fel,* Epilepſiam arcere dicitur (*aſſumptum cum vino.*

5. *Pennæ,* de pennis nugantur, ſi pedibus ſubdantur, quod partum potenter promoveant.

6. *Fimus,* nidore partum excutit.

CLASSIS III.

DE PISCIBUS.

LXXII. *Anguilla.*

Ἔγχελυς. Aal.

OFFICIN. NAT.

1. *Pinguedo.* 2. *Caput.* 3. *Sanguis.*

1. *Pinguedo* vulneraria eſt, capillos generat, (*illita in alopecia*:) auditum reſtituit, (*inſtillata auri*;) hæmorrhoides mitigat.

2. *Caput* anguillæ Verrucis cutis mederi ajunt, ſc. ſi caput ſanguinolentum adhuc, quo Verrucæ tactæ ſint, terra cooperiatur, ut putreſcat.

3. *Sanguis* adhuc tepidus colicos domare dolores dicitur, (*cum Vino aſſumptus.*

N. *Sunt, qui dicunt Vinum, in quo Anguillæ ſuffocatæ fuerint, abſtemios reddere, (bibitum.*

LXXIII. *Barbo.*

Τρίγλη, Barbo, Barbe/ Barine.

Piſcis eſt culinis ſ..tis laudabilis.

Officinis a. in uſu ñ eſt, Ova tamen à ruricolis nonnullis aſſumuntur, ad ciendum vomitum & alvum quod ſat violenter perficiunt.

LXXIV. *Blatta Bizantia.*

Ὄνυξ. Unguis odoratus.

Teſta ſeu tegumentum eſt Conchylii odore caſtoreum æmulans.

N. 1. *Conchylium* (*Conchyla Indica*) *eſt ſpecies Conchar. oblongarum, quæ in lacubus nardiferis naſcens, nardis vivit., unde & teſta odorem caſtorei æmulum ſpirat.*

N. 2. *Sunt qui Conchylium & purpuram ſeu buccinum inter ſe confundunt, ſed malè: Illud enim eſt ex genere conchar. oblongar. hoc ex genere rotundarum.*

Vires. *Unguis odoratus internè laxat alvum, ſplenem mollit, vitioſoſque humores diſcutit.*

Externè excitat ſuffitu fœminas ſtrangulatu uteri oppreſſas, comitialeſque. In reliquis idem præſtare poterit, quod aliæ concharum teſtæ, *V. de Concha.*

N. *Blattæ Dioſcoridis ſunt è genere Vermium, nobisq; incognitæ.*

LXXV. Cancer.

Καρκῖνος. Κάμμαρος. Aſtacus Krebß.

OFFICIN. NAT.

1. *Cancer integer. i. e. ſubſtantia edulis.* 2. *Oculi.* 3. *Putamen.*

Vires. 1. Refrigerant Cancri, humectant, dolorem ſedant, ferocientes ſpiritus figunt.

Hinc Uſus præcipui in Æſtu, ac dolore Capitis & Renum, (*contuſi ac cataplaſmati,*) in Angina, (*fit gargariſmus ex ſucco cancrorum, imò & internè ſuccus exhiberi poteſt.*) In Atrophia (*exhibetur internè ſuccus cum* ▽, *vel ſucco Chelidoniæ, externè fieri poteſt Emplaſt. ex cancris tuſis, Epate Vitulino atq; Ol. Olivar. laurinoque.*) Tela ac Spicula è corporibus extrahunt, (*triti & impoſiti.*

2. *Oculi Cancri* (lapides Cancri) refrigerant, ſiccant, abſtergunt, diſcutiunt, calculum atterunt, tartarum & ſanguinem coagulatum reſolvunt.

Hinc Uſus magni in Nephritide, Pleuritide, Aſthmate, dolore Colico, &c ſive crudi, tritique aſſumantur, ſive uſti & præparati, inſerviunt itidem dentib. abſtergendis.

3. *Putamen* (teſta) eaſdem cum oculis dictis vires obtinet. Inſuper ſcabiem puerorum ex ſalſis humorib. ſanat, (*oleo roſaceo permixtum & illitum*,) febrium intermittentium paroxyſmos arcet.

N. *Præſtat putamen novellum tenuiꝰ quo induuntur poſtquam craſſius depoſuerint annuatim.*

PRÆPARAT.

1. Cinis cancrorum (*i.e. Cancri combuſti*,) exiccatorius eſt, proprietate pollet adverſus morbum canis rabidi, (*aſſumptus cum radic. Gentian.*) Rimas pedum ac ſedis verruculas & carcinomata cum melle lenit.

N. *Galenus hoc Medicamenti genus quod ab Æſchrione Empirico didiciſſe cõſitetur, maximoperè ad morſum rabidi canis commẽdat, Æſchrionemq́ cancros vivos in patella area uſſiſſe ait, donec in lævorem facilè redigi poterant, idque per ortum Canis ☉le tranſeunte in ♌.*

Doſis Cochlear parvum ad ♂ 40. continuatum.

2. *Oculi cancri præparati* F. l. c. lævigando, cum 🜄 v. gr. fœniculi.

3. *Mag. oculor.* ♋. *v. l.* 2.

4. 🜄 *cancror.* fit è cancris MB vel ⊶E e deſtillatis.

Vires. *Urinam pellit, calculum atterit, ſitim extinguit.*

N. *Quercetanus macerat cancros cum 🜄 ſempervivi majoris per ♂ m, hinc ∾at, ter cohobando, adhibetque inflammationibus, combuſtis, carcinomatis, quibus maximè prodeſſe ait, inprimis ſi ſale ex remanentia elixiviato imbuatur. Pharm. Reſt. c.* 7.

5. *Oleum ſeu Liquor Ocul.* ♋ fit l. com. per deliq.

N. *Aliter*:

℞. Pulv. oc. ♋. ℥ v. °°♀ p. d. ℥ vj. dig. in F. Eq. (♂ 15.) hinc coagula & extrahe 🜅. Tandem abſtrahe 🜅 & remanet °°°.

Doſis g. 4. ad 6. *Hartm. in pr.*

LXXVI. Carpio vel Carpo.

Κύπριν☉, Carpus, Carpa, Karp/ Karpff.

Piſcis eſt notus limo & muco vivens

OFFICIN. NAT.

1. *Fel*, 2. *Axungia*. 3. *Lapis triangularis*. 4. *Lapilli oblongi*.

Vires. 1. *Fel* oculor. hebetudini & nubeculæ ſubvenit.

2. *Axungia* nervorum affectibus calidis auxilio eſt.

3. *Lapillus Carpionis* (triangularis in capite repertus, Karpffenſtein/) colicis dolorib. calculoſis, comitialibuſq; conferre ſtatuitur.

4. *Lapilli duo* ſupra oculos exiſtentes

tes itidem ad Epilepſiam commendantur.

LXXVII. Cetus.

Κῆτος, Cete, Wallfiſch.

Cete nomen generaliter piſces vaſtos viviparos denotat; ſpecialiter tamen pro maxima eorundem ſpecie ſumitur, quæ ob vaſtam ſuam magnitudinē ac conformationem quadrupedes æmulatur.

OFFICIN. NAT.

Axungia, quæ medetur ſcabiei, (*illita*.

N. *Ex hoc animali ſunt qui ſperma Ceti Officinarum deſumi volunt, ſed male, v. l. 3. c. 31.*

Alij Ambram ipſi acceptam referunt, ſed itidem falſo.

LXXVIII. Concha.

Κόγχη Muſcheln.

Eſt genus piſcium capite deſtitutum, teſtis (quas eodem nomine Conchas vocant,) circumvallatum ſive duplex teſta illa ſit & complicatilis, ſive ſimplex.

Ex harum genere ſunt & Margaritiferæ, quas vide infra & l. 3. c. 7.

Varias ſub ſe ſpecies complectitur, ſecundum figuram coloremque ut plurimum nomina nactas, vel & peculiari nomine inſignitas.

Sic ſunt:

Conchæ longæ Rhomboides, ſquammoſæ, ſtriatæ, echinatæ, corallinæ, leves, &c. Huc oſtreæ, mater perlar. blatta bizantia, Chamæ generum varior. &c. Umbilicus marinus, dentalium, antalium, purpura, conchylium.

N. 1. *Creſcit Concha ac decreſcit cum cremento & decremento Lunæ.*

N. 2. *Inter aquatilia nullum animal eſſe perhibetur, quod majori deſiderio teneatur, veſcendi carne humana quam hoc ipſum.*

OFFICIN. NAT.

1. *Teſtæ.* 2. *Caro.* 3. *Margaritæ, de quibus l. 3.*

Vires. 1. Teſtæ conchar. vim habent exiccandi, ſudorem movendi, abſtergendi, &c.

Hinc Uſus earum internus præcipuè eſt in febrib. quib. interveniente ſudore medentur.

Externè conveniunt in dentifriciis abſterſoriis, in mariſcis & condylomatis ani reprimendis (*calx applicata.*

PRÆPARAT.

Adhibentur autem conchæ, tùm pulveriſatæ ſolummodo, tùm calcinatæ & pulveriſatæ, vel & ſimul lege communi, cum ▽ card. bened. & ſim. lævigando præparatæ.

N. *Noſtratibus hoc nomen ſibi communiter vendicat, genus conchar. oblongum quod hiſce in locis vulgarius reliquis invenitur.*

Ex horum teſtis fit famoſum illud Antifebrile Crollianum.

Hoc modo:

Teſtis dictis affunde ✢, ſtet per noctem, tunc extrahit mucorem

quo abraſo, calcina teſtas ad albedinem uſq; pulveremque ſerva.

Vires. *Ciet ſudorem ſat largiter, adeoque inſtante paroxyſmo (præcipuè tertiano,) exhibitus febres ſolvit, maximè ſi vice ſecunda vel tertia iteretur.*

Doſis ℈ ß. *ad* ʒj.

N. *Crollius exhibet in hauſtu Cereviſiæ calidæ cum tantillo butyri.*

2. Caro concharum, id eſt, ſubſtantia edulis, culinaris potiſſimum eſt, & in cibo quartanis convenire dicitur.

LXXIX. Dentalium & Entalium.

Dentalium eſt conchula parva oblonga, exterius aſperula, intus leviſſima, tubuli modo concava, alteraque parte rimam habens canini dentis inſtar acuminatam, unde & dentalium nominatur,

N. *Non piſcis, ſed vermis oblongus, ac tenuis dentalij incola eſt; adnaſcitur ſaxis marinis, conchiſvé vetuſtis.*

Entalium itidem teſtaceum quoddam eſt marinum, inſtar parvi cornu longiuſculum, rectum & cavum, foris ſtriatum, intus læve, rarò longitudinem digiti ſuperans.

N. *Videtur eſſe Dactylus Plinij.*

Vires. *Utrumque etſi in Medicina hactenus parum, & non niſi in unguento Citrino uſitatum ſit, attamen cum aliis teſtar. generib. ad ſimiles affectus adhiberi poſſe veriſimile eſt.*

LXXX. Halec.

Μαινίς, Halecus, Harengus, Hārig/ Härinq.

Piſcis eſt Marinus Oceano Baltico, aliiſque Germaniæ Oceanis familiaris.

OFFICIN. NAT.

1. *Veſiculæ*, (*Halecis animæ dictæ*,)
2. *Ipſum Halec & 3. Muria.*

Vires. 1. *Animæ dictæ* N° IX. exhibitæ urinam ciere dicuntur.

2. *Integrum Halec* ſalitum imponitur plantis pedum ad humores à capite derivandos, æſtumque febrilem domandum. Cinis exhibetur ad calculū atterēdum, (*fit ut cancrorum*,

3. *Muria*, (Garum) eſt brodium quo Halec vel alius piſcis fuerit conditum. Inſervit Clyſterib. in coxendicum dolore & Hydrope, mundificat ulcera fœtida, Gangrænam cohibet, ſtrumas diſſipat, ad anginas valet, (*cum melle illitus*,

LXXXI. Huſo Ichthiocolla.

Exoſſis, Hauſen.

Genus piſcis eſt è maximis (longit. 24. pedum pondere nonnunquam ad ℔. 400) Cartilagineum, oſſib. expers, (exceptis quæ in capite ſunt, abſque ſquammis, &c.

Familiaris piſcis eſt Danubio, nimirum ex Mari in Danubium deſiderio aquar. dulcium aſcendit.

OFFICIN.

Exhibet Officinis *Ichthyocollam* (*Arab. Alkanna* Haußblaſen/) quæ glutinis genus eſt, colore album, ex illius

ſius corio, inteſtinis, ventriculo, pinnis & caudâ confectum.

Idque hoc modo:

Partes dictæ in fruſtula tenuiſſima ſectæ macerantur, in ▽ calidæ q. ſ. hinc coquuntur lento △e ad conſiſtentiam pultis, malaxanturq; antequam refrixerint in maſſam.

Vires. *Siccat, explet, quadantenus mollit.*

Hinc Uſus ejus eſt in Emplaſtris glutinantibus.

N. *Adhibetur & ad gelanda jura,* (Galrey zu machen/) *ex eiſdem addito Sacchero cand. excoquitur etiam tranſlucidum & flavum glutinum genus,* (Fiſchleim & Mundleim *appellatum,*) *quod in ore liquefactum ad chartas glutinandas adhibetur.*

LXXXII. *Lucius.*

Λάβραξ, aliis λύκος, Lupus, Hecht.

N. *Sunt qui Lucium ac Lupum confundant, quod etſi nominetenus concedi poſſit, cum utrumque piſcis ſit rapax ut Lupus terreſtris, attamen re ipſa diſtinguuntur.*

Lupus ſiquidem veterum, marinus piſcis eſt, figuraq; à Lucio aliena.

OFFICIN. NAT.

1. *Fel.* 2. *Cor.* 3. *Mandibula.* 4. *Oſſiculum cruciforme.* 5. *Axungia.* 6. *Ova.*

Vires. 1. *Fel,* Febrim arcere volunt, (*ſi aſſumantur* No. 3.

Extrinſecus inſervit oculorum maculis, hebetudini aliiſque eorum affectibus.

2. *Cor*, adverſus Febrium paroxyſmos devoratur.

N. *Sunt qui Cor vivo Lucio exemptum devorare, luciumque corde orbum denuo in fluentem ▽m conjicere jubeant.*

3. *Mandibula,* exiccat, abſtergit. Hinc datur in pleuritide ceu ſpecificum; confert itidem ut & reliqua capitis oſſicula in calculo, fluore albo mulierum, partuq; difficili.

Extrinſecus ſiſtit (cinis) ſynoviam, vulnera inveterata mundificat, hæmorrhoides exiccat.

4. *Oſſiculum cruciforme ex capite Lucij,* commendatur quibuſdam ad Epilepſiam (aſſumptum.

N. *Periapton ſingulare quibuſdam habetur adverſus incantamenta.*

5. *Axungia* vulgare Medicamentum eſt, illiniturque plantis pedum & pectuſculis infantulorum ad revellendos catarrhos & demulcendam tuſſim.

6. *Ova,* vomitum ac alvum ciere apta ſunt, unde & hujus gratia medicamenti loco à plebeis exhibentur.

PRÆPARAT.

▽*fellis* deſtillata oculis ſubvenit.

LXXXIII. *Mater Perlarum.*

Macra Perlarum ſeu Margaritarum Perlen-Mutter.

Species eſt Concharum, à Margaritis nomen ducentium, quæ inibi frequentius, quam in reliquis inveniuntur.

Vires. *Præter vires concharum communes (vide ſupra) ſunt qui vim cordialem huic attribuunt, verum quo ſucceſſu, videant ipſimet.*

Alii Antifebrile ex eadem conficiunt, ad modum, quem ſupra ex conchis oblongis dedimus.

LXXXIV. Muſtela.

Σαῦρος Gobius fluviatilis, Muſtela fluv. Geſner. Aalraup / Aalrup / Truſche / Quapp.

Officin. Nat.

1. *Epar.* 2. *Ventriculus.* 3. *Spina.*

Vires. 1. *Hepar* in vitro ſuſpenſum calorique expoſitum, in liquorem liqueſcit flavum, admodum utilem oculorum hebetudini ac nubeculis.

2. *Ventriculus* commendatur ſummè ad affectus uterinos, præcipuè autem fertur ſecundinas pellere, colicosq; dolores abigere, (*potus*.

3. *Spina* pulveriſata caducum expugnare fertur.

LXXXV. Oſtrea.

Oſtrea. Oſter Muſcheln.

Sunt conchæ marinæ, ex genere rotundarum.

Vires. Oſtrea peſtiferos bubones loco transferunt, & virus omne ad ſe trahunt; Sunt autem agglutinanda brachii parti, qua axillaris decurrit, videlicet ſi bubo in alis ſit, ſin vero inguen obſederit, lineamentis femoris quæ vena cruris deſcribit. *Hollerius.*

N. *Teſtæ concharum vicaria eſſe poſſunt.*

LXXXVI. Perca.

Percus, perca, Berſich.

Perca fluviat. (ad differentiam Percæ marinæ, quæ piſcis ab hoc differens eſt.

Officin. Nat.

Lapides in capite reperti, juxta ſpinæ dorſi initium: Hi virib. conveniunt cum reliquis lapidib. teſtaceis, adhibenturque in calculo atterendo, renib. abſtergendis.

Extrinſecus in dentifriciis, vulnerib. exiccandis.

LXXXVII. Rana aquatica.

Βάτραχος, Rana Froſch { aquatica, *hæc uſualis*, terreſtris, amphibia.

Præfertur ex aquaticis, quæ in fluviis puris ac fontib. reperitur, eaque viridis.

Rubeta nimirum, & quæ in lacub. habitat, damnatur ceu pernitioſa.

Terreſtris itidem cedit aquaticis, imo quæ maculatæ ex his ſunt, venenatæ habentur.

N. *De Ranunculo viridi, vide Claſſ.* 1.

Officin. Nat.

1. *Ipſa Rana.* 2. *Cor.* 3. *Epar.* 4. *Fel.* 5. *Pinguedo.* 6. *Sperma Ranarum.*

Vires. 1. *Dioſcoridi Rana ipſa* contra omnium ſerpentium venena pro Antidoto ſunt, ſi ex ſale & oleo, vel butyro edantur, juſque earum itidem

dem ſorbeatur. Valent & adverſus in veteratos tendinum rigores.

Inducit etiam vini faſtidium, ſi vinum in quo viva rana viridis ſuffocata eſt, propinetur: Viva Anthraci peſtilenti impoſita, donec moriatur, venenum elicit. Viva integra alligatur ad cauſonum æſtus: articulor. & juncturar. dolores mitigat, igneſque ſacros reſtinguit, (*viva ſcil. vel contuſa impoſita*) Odontalgiam ſedat, (*cocta & in gargariſmo adhibita.*

N. *Si ventri torminoſo adhibeatur in ipſam vitium tranſire confeſtim fertur.*

2. *Cor Ranarum* (maximè fluviatilium) febricitantium Spinæ alligatum, febriles algores minuit. Sunt qui cordis regioni admoveant ad mitigandos cauſonum æſtus & incendia. Mizald.

3. *Epar* exiccatum & pulveriſatum in febrium quartanar. (& aliar.) acceſſione cum ſucceſſu aſſumi, ajunt. *Crato exhibet in ▽ millefolij.*

N. *Epata ranar. viridium in paludibus degentium ceu peculiare ſpecificum ad Epilepſiam commendant.*

Exhibere jubent ſub conjunctione Luminarium ☾ in ♋ exiſtente. Petraus Noſolog.

4. *Fel*, peculiariter oculis convenit.

5. *Pinguedo* aurib, indita dolorib. medetur.

6. *Sperma* ranarum, (ſperniola) Froſchleich/ refrigerat, conſtipat, incraſſat, dolores mitigat, manuum ſcabiem curat, (*ſi menſe Martio in eo laventur*;) paronychia & herpetes interficit, eriſypelati & ambuſtis aliiſque inflammationib. ſuccurrit, (*impoſitum*.

N. *Linteum hoc ſpermate aliquoties madefactum & exiccatum pro uſu ſervant. Alij idem ſperma in fictili, recondunt in terram loco ſcil. aprico, quo in ▽ cum tempore convertitur.*

PRÆPARAT.

1. Cinis inſperſus ſanguinem profluentem, (e. grat. vulnerum, nariumque) ſiſtit. Uteri hæmorrhagias ſuffitu reprimit, alopeciis ex liquida pice illinitur.

Internè gonorrhæam cohibet (aſſumptus ʒj.)

2. *Aqua ſtillatitia è Ranis.*

Fit è Ranis vivis ſub finem Martii, vel initio Aprilis captis per XX.

3. ▽. *ſtillat. ex ſpermate.*

℞. Fit per XX. è ſpermate collecto Martio.

N. *Sal addere ſolent.*

Vires. *Ex præcedentibus patent vires, præter quas Veſicæ ab humorum acrimonia exulceratæ egregia medela eſt.*

4. *Oleum.*

Fit coquendo ranas cum 🝆 communi vel Roſac.

5. *Pulvis ſperniolæ compoſitus.*

Vide libr. 2. in Pulveribus.

Sepia.

LXXXVIII. Sepia.

Σηπία, Blackfiſch / Blackküttel

OFFICIN. NAT.

1. *Os Sepiæ.* 2. *Humor ater.* 3. *Ova.*

Vires. 1. *Os Sepiæ,* (σηπίον) exiccat, abſtergit, (*pulveriſatum vel incineratum,*) maculis, nævis, ſcabiei humidæ medetur, oculis convenit, (*cum melle cinis inditus,*) gingivis tumidis ſubvenit, (*in dentifriciis*) aſthmaticis auxilio eſt, (*aſſumptus.*) Gonorrhæam ſiſtit. (*pulvis aſſumpt.* ℈j *Doſi.*

2. *Humor ater* (Dinte) intra veſiculam in corpore repertus, alvum movere dicitur, (*aſſumptus.*

3. *Ova* renes & ureteres abſtergunt, menſes & urinam cient.

LXXXIX. Sturio.

Ἀκιπένσερ, Γαλαζίας, Gal. Aquipenſer, Stora, ein Stör / Stür / Stürlein.

Piſcis eſt dorſo ac ventre echinatus, dulceſque ſalſaſq; aquas colens, magnitudinis proceræ.

Vires. *Oſſa Sturionis, dicti piſcis commendantur in Arthritide vaga,* (*exhibita*) *Foreſt, libr.* 20. *obſerv.* 12. *in Epiſtola D. D. de Brahe.*

Ut & in Colicis doloribus diſcutiendis.

XC. Teſtudo.

Χελώνη λιμναία, Schildtkrote.

Animal eſt ἀμφίβιον, è genere Teſtaceorum, ſcutum teſtaceum in dorſo gerens.

OFFICIN. NAT.

1. *Crura.* 2. *Sanguis.* 3. *Fel.*

Vires. 1. *Crura* pro Periapto antipodagrico experientisſimo adhibentur.

Videlicet:

Accipiatur Teſtudo maſculina (cognoſcitur inter cætera ex caudæ diſcrimine, & leni ſub interiore teſta inciſura,) ubi Luna maximè fuerit diminuta, priuſquam cum Sole conjungatur, amputentur vivæ crura omnia, ea conſuta in ſacculos ex pelle hœdina anguſtos, alligentur membris patientibus ita ut dextrum crus teſtudinis dextro cruri ægrotantis reſpondeat, ſiniſtrum ſiniſtro. Item anterius crus dextrum brachio dextro applicetur, ſiniſtrum ſiniſtro. *Solenand. ſect.* 1. *conſil. medic.* 20. *Schenckius in obſerv. Idem refert Bapt. Porta ex Rhaſi & Conſtantino, libr.* 4. *Phytogn. cap.* 4.

2. *Sanguis* Teſtudinis marinæ & terreſtris in remediis internis pro antidoto datur ad ʒij.

Sanguis Teſtudinis terreſtris ad Hecticam imperatur (*recens & crudus ad* ℥j.) exiccatus ad Epilepſiam commendatur.

3. *Fel,* Oculis confert.

XCI. Thymallus.

Θύμαλλος, Aſchia, Aſche.

OFFICIN. NAT.

Axungia.

Vires. Oculorum maculas, ungu-

eique

eſque abſtergit, (Sole liquata & melle permixta.) maculas cutis tollit, foveas poſt variolas relictas explet, (illita.

XCII. *Tinca.*

Σκάρπιος. Tencha, Schleye.

Piſcis eſt mucoſus excrementitius amans aquas paluſtres, cænoſas, lutoſas, vivens cæno, generatur tùm ex traduce, tùm ſponte. Familiaritate lucio conjuncta eſt.

Officin.

1. *Integer piſcis* 2. *Fel*. 3. *Lapillus*.

Vires. 1. *Integer piſcis* diſſectus imponitur pulſib. manuum pedumque plantis ad mitigandum æſtum febrilem, vel & ad divertendum venenum peſtilentiale. Simili etiam modo adhiberi ſolet in dolore capitis ac articulor. Vivæ tincæ (*una poſt alteram*) umbilico ac epati impoſitæ, donec moriantur, Icterum curare dicuntur, luteum nimirum contrahunt colorem. Incineratam tineam, (præcipuè tegumentum) in fluore albo mulierum exhiberi vidi cum ſucceſſu.

2. *Fel*, commendatur ad aurium affectus.

3. In Capite gerit *Lapidem* ut Carpio, qui ad ſimiles affectus exhiberi poterit, quo dictus Carpionis lapis.

XCIII. *Truta.*

Χρύσοφρυς, Aurata, Variolus, Variola, Trutta, Fohre/ Forelle.

Piſcis eſt culinis creberrimus & laudabilis.

Officin.

Pinguedo. Hæc illinitur utiliter mariſcis & ani fiſſuris.

Classis IV.
DE INSECTIS.

XCIV. *Apes.*

Μέλιττα, Apis, Immen/ Bienen/ { Domeſtica hujus loci. Sylveſtris fera, Hummel.

Apis inſectum eſt mellificans, vivens, tùm florum melligine, tùm melle ex illa melligine confecto.

Officin. Nat.

1. *Apis*. 2. *Mel*. 3. *Cera*. 4. *Propolis*.

1. *Apes* ſiccæ & contritæ inunctis alopeciis capillum reſtituunt.

II. Mel, eligendum eſt flavum pellucidum, odore ac ſapore jucundum, conſiſtentia, neque craſſum, ac concretum, neq; dilutum nimis, omni ex parte unitum ſeu continuum. Flavo ſuccedit album, quod itidem modo reliqua bonitatis ſigna ne defuerint, non contemnendum. Vitetur autem in mellis electione fa-

favus aranearum texturis refertus.
Omnib. porro præfertur Mel Virgineum dictum, id eſt, quod novellæ apes conficiunt, colore ex flavo albicans.

Vires. *Mel calidum ac ſiccum ſtatuitur grad. 2. (albicans tamen minus calidum cenſetur,) nutrit, abſtergit, aperit, pulmonib. convenit, urinam ciet; tuſſi medetur, putredini reſiſtit.*

Extrinſecus oculorum caliginem diſcutit, aliiſque eorum affectib. ſuccurrit.

Cautio.

1. Mel quia facilè bileſcit, Epati calidioribuſque corporib. non adeo proficuum eſt.

2. Mel crudum alvum inflat, tuſſim laceſſit; faſtidium creat.

N. *Mel Galeno ſuccus eſt roris cœleſtis, ab Apibus collectus. Paracelſo reſinoſa pars terræ eſt, in vegetabile genus virtute plantarum ac influentiarum cœleſtium tranſplantatum, & hinc ab apibus collectum atque ulterius digeſtum. Vide Paracelſ. de Naturalibus.*

Hinc variat quoq; 1. pro varietate plantarum: qua ratione optimum cenſetur apum in roſetis, vel lilietis, &c. degentium 2. diverſum quoque Mel exiſtit pro diverſitate influentiarum. Sic Mel præſtantiſſimum habetur, quod anno ſereno ac ſalubri Vere ac Æſtate confectum. Quercetano dicitur Ros vel Manna cœleſtis, atque inde ſua acetaPhiloſophica præparat.

PRÆPARAT.

I. Mel depuratum.

℞. Mellis, q. v. affunde ▽ portionem, (æqualem vel duplam triplamvé, ſi valdè impurum fuerit, vel ſi alienæ rei expers ſit, ſine additione,) coque & deſpuma cochleari pertuſo.

N. *Quod ſi hac ratione non ſatis depuratum foret clarificari poterit cum albuminibus ovorum ſingulis ad ſingulas libras adhibitis, v. l. 1. c. 14.*

N. 2. *Conrad. Kunrath dictam mellis depurationem improbat, quippe quæ potiores ac meliores ſpiritus, quibus maxime impragnatum eſt, in auram evaneſcant. Itaque hanc ſubſtituit.*

℞. Mel Virgineum nondum △i commiſſum una cum favis, inde Manicæ Hippocraticæ, ſuſpendeque in loco tepido Solis vel in hipocauſto vaporib. aqueis, (ut Balnearorum balnea calfieri ſolent,) calfacto, ut perfluat Mel.

II. Mel deſtillatum.

Unde:

1. ▽ *Mellis, Spiritus, atq; Oleum.*

℞. Mellis ℔. 1. adde ⊖, vel ſilicum mundor. contuſor. arenævé ℥iij. ℥vj. (*alij etiam addunt ſegmenta Ligni Iuniperini,*) deſtilla per o∽m gradatim, & exit ▽ alba, dein flava, cum ∘°∘ ut & Spiritus, quæ aliquoties rectificentur.

Alii eliciunt primo ▽m in cucurbita ex MB. Remanenti in cucurbita melli addunt ⁘m, vel ſilices calci-

calcinatos contuſos, ⸙antque per 🝭m ▽m flavam cum 🝆. Hæc digerunt aliquoties, ♂ ☉ aliquot (5. 6.) dein ⸙ant. tandem 🝆 ſupernatans ab ▽ ſeparant. *Sennert. Quercetan. Med. deſtillat.*

Alij:

℞. Mel cum cera & favo, ponunt in fimum ac putrefactionem per ⊠m, fimumque ſæpius (dieb. ternis) mutant: Hinc ⸙ant. 1. Exit ▽ alba (faciei abſterſioni dicata. 2. ▽ flava, Oſwald.

N. 1. *▽m hanc flavam eſſe menſtruum Franc. Anton. ſunt qui putent.*

N. 2. *Adduntur* ∴*æ, vel ſilices, vel vitrum, ut ferveſcentia ad quam Mel maximè proclive eſt, præcaveatur, id quod alij meditantur ſacculos parvos* ∴ *refertos imponendo.*

N. 3. *Sunt qui ▽m primo elicitam ſuper novum Mel fundunt & rectificant.*

Vires. *Utraque ▽ alba ſcil. & flava, ſuffuſiones & albugines oculorum ſanat, capillis producendis confert. Inſervit Tincturæ Corallorum extrahendæ.*

Intrinſecus reſerat obſtructiones, pellit urinam, atterit calculum.

Oleum quod inſtar ▽ vitæ ardet vires habet admirandas, præſertim ſi per ♂ aliquot circuletur cum 🜅. Etenim ſeparato iterum illo 🜅, remanet 🝆 dulce & gratiſſimi ſaporis vulnerib. ſclopetariis & phagedænicis ulcerib. plurimum conducens.

Singulare quoque eſt ad podagricos dolores ſedandos. Diſcutit maculas faciei cum 🝆 Camphoræ.

2. *Oleum Mellis compoſitum.*

℞. Mell. ℔. ij. ⊖-i calcinati, ℔. 1. 🜅 rectif. ℔. ß. ♀, ℔. 1. deſtilla per 🝭m, primo extillat phlegma, dein ♌, urge ☿ 20.

Vires. *Lenit dolores podagricos, ſi locus affectus eo illinatur.*

3. *Acetum mellis.*

℞. Mellis opt. p. 1. ▽ fluv. p. viij. coq. ad medietatem, poſtea ſuſpende in eodem ſemen Erucæ in petia, atque repone in loco calido vel Sole, donec deferbuerint. Fit paulatim 🜊 acerrimum, quod ⸙etur.

Vires. *Præter alios Uſus ſolvit & ſilices reliquoſque lapides, etiam ſine ulla præcedente calcinatione. Hartman. in Croll. Senn. Inſtit.*

4. *Tinctura mellis.*

Tincturam mellis *Beguinus* extrahit ex melle crudo cum arenis impaſtato, eamque exhibet Phthiſicis pro nutrimento.

5. *Qu. Eſſentia mellis.*

1. ℞. Mel cum favis, q. v. (℔. xv.) elice ▽ per MB, qua profecta relinquatur adhuc remanens materia in MB ferventi, ♂ ☉ (5.

Dein 2. affunde ▽ atque extrahe ſ. a. tincturam, eamque decantatam purifica optimè per digeſtio-

 nem

nem ac ſubſidentiam. Tandem deſtilla Tincturam per MB ad ſiccitatem, (deſtillatum dicitur Elementum aëris, Eſſentia illa remanens ♂, Ignis ♂.

3. Ex fecib. incineratis (prolecto prius o°o per deſcenſum ♉mvé ſi ita viſum fuerit.)extrahe Sal cum ▽ comun. more ſolito, idque purifica optimè,(dicitur Elem. Terræ.

4. Conjunge jam omnia atque deſtilla ex —£ib. per ⚹ toties cohobando, donec omnia volatilia ſint, ac ⚹ tranſcenderint.

Sic habes Qu. E. Mellis.

Vires *Inſtar Panaceæ eſſe poterit.*

Doſis gr. iij.iv.v.&c. *Med. deſtil.*

6. *Elixyr Mellis.* Clyſſus.

℞. Mel per Manicam Hipp. depuratum. Elice ▽m, o°o ac ⊖: Sal elicitum potato per vices aquâ ſuâ, dein o°o donec omnia imbiberit & coagulum inde factum fuerit.

Vires. Eaſdem vires cum Qu. Eſ. mellis poſſidet, *Med. deſtil.*

7. *Sunt & varia Officinalia uſualia,* quæ mel tùm baſin agnoſcunt, ut Hydromelitum genera, tùm aſſervationis medium, ut Syrupi quam plurimi, &c.

III. Cera, Κηρὸς, Arabic. Hamaha **Wachs**. Medium quodammodo tenet calfacientium, refrigerantium, humectantium & deſiccantium, ita tamen ut ad caliditatem inclinet, partium quadantenus eſt craſſarum & emplaſticarum, ideoque digerit, maturat, &c.

N. *Adeo uſitata Officinis eſt, ut vix Emplaſtrum reperias, cujus non exhibeat conſiſtentiam.*

PRÆPAR.

Oleum Ceræ, v. l. 2. c. 70.

Vires. *Diureticum eſt, daturque intrinſecus, gut. doſ. iij. iv. v.*

IV. Propolis. Πρόπολις, σμήνιον. Dioſcor. Cera Virginea, Vorſtoß/ Stop-Wachs/ Bienhartz/ rudis eſt, & ceroſa craſſaque materia ſeu gluten in alveorum forib. repertum.

Eligenda flava, odorata, Styracem vel galbanum referens, in vehementi ariditate mellis, & Maſtichis in modum ductilis.

Vires. *Calf. 2. aut princip. 3. leviter abſtergit, attrahit, evocat aculeos & omnia infixa corporis extrahit, dura concoquit, dolores mulcet, ulcera deſperata cicatrice obducit. In veteri tuſſi ſuffitu juvat, lichenas tollit.*

XCV. Araneus.

Ἀράχνης, Ἀράχνη. Spin:

Inſectum eſt venenatum puncturis ſuis nocivum. Variorum eſt generum promiſcuè uſualium.

Eſt e. Araneus major coloris ſcil. varii, vel minor coloris nigri, &c. Diſtinguitur ſexu, coitque Vere ac initio Æſtatis, & aliquando Autumno & initio Hyemis, unde & eo temporis puncto magis noxius habetur.

Vivit

Vivit muſcis quibus capiendis retia ſua pandit.

Officin Nat.

1. *Aranei.* 2. *Tela Araneor.* (*Aranea dicta.*

Vires. 1. *Araneus* febriles paroxyſmos arcere dicitur, (*pulſib. metacarpi temporibusve impoſitus,*) peculiariter tamen ad quartanam commendatur, (*putamine avellanæ incluſus colloque ſuſpenſus vel lacerto appenſus.*

2. *Tela*, conſtringit, conglutinat ideoque vulneraria eſt, ſanguinem cohibens, inflammationem præcavens. Ad arcendos febriles motus non ſolum externè, ſed & (*ſatis audacter*) internè à nonnullis adhibetur.

XCVI. *Aſelli.*

Ὄνισκ@, *Gal.* Ὄνοι, *Dioſc.* Τίλοι, *Plin.* Procelliones millepedæ, multipedes. Eſelgen/ Schäffelein.

Naſcuntur in locis humidis, cellis, & ſimil. ſub lapidib. vaſisque ▽ repletis, ad tactum ſeſe contrahunt ac rotundant.

Vires. *Tenuium partium ſunt, digerunt, extenuant, abſtergunt, aperiunt.*

Hinc utilitatis peculiaris ſunt in mucilagine tartarea reſolvenda calculoque ad mucilaginem reducendo, in obſtructionib. viſcerum aperiendis, adeoque in morbo regio, in dolore nephritico, difficultate urinæ, in colica, appetituque ob ventriculi mucilaginem imminuto, in Aſthmate, &c.

Extrinſecus commendatur pulvis ad affectus oculorum, ad aurium dolores & anginam (*cum melle illitus.*)

Vivus impoſitus phagedænam perimit.

Doſis à ℈j. ad ʒj. in pulvere cum vino vel ▽ aliqua nephritica.

Præparat.

Alii lavant in vino ac exiccant, iterumque lavant ac ſiccant, hinc pulveriſant ac imbibunt in ♏u 🜨.

Doſis gut. iv. v. vj. exhibent.

Alii contundunt cum vino, colant & exhibent. Nonnulli macerant ſolum in Vino, colantq;.

N. 1. *Non facilè* ℈j. *tranſcendo, nec uſum continuo, nimia quippe reſolvendi vis incommoda non parva inferre poſſunt.*

N. 2. *Ut locus natalis ſaxoſus indicat, ad calculum aſellos facere: Ita indicante aptitudine & propenſione ſeſe contrahendi ad convulſiones forſan non eſſent inutiles.*

XCVII. *Bombyx.*

Bombyx { Domeſticus, *hujus loci.* / Sylveſtris.

Βέμβυξ, βομβύλι@, Vermis lanificus, *Albert. Magn.* Seidenwurm.

Vermis eſt texturam ſericeam texens, oriturque tùm ſponte, tùm ex ovis.

N. *Miram ſubit metamorphoſin. Ex ovis puſillis producitur animalculum Erucæ non abſimile. Eruca hæc mororum Vlmi educata foliys augeſcit indies, donec tumiditate reſplendeat: hinc indita Thecæ, textura ſe cingit ſericea uſque dum moriatur. Poſtmodum reviviſcit papilionis inſtar pennas producens, coituque interveniente triduano, (à quo maſculus ſtatim moritur,) ova parit fœmina, quam plurima, ac deficit.*

OFFICIN. NAT.

1. *Bombyces integri.* 2. *Sericum, i. e. textura bombycina.* 3. *Folliculi ſericei.*

Vires. 1. *Bombyces* exiccati & pulveriſati inſperguntur vertici capitis ad arcendam vertiginem & convulſionem.

2. *Bombycina textura*, eſt caliditate & frigiditate temperata, (al. cal. 1.) ſicca 1. corroborat, ſpiritus vitales, animales & naturales reficit.

PRÆPARAT.

Uritur quandoque, quo ſiccior reddita lævigetur, quandoque decoctis admiſcetur. Verum præſtat crudam & ſolumodo inciſam adhibere.

Sunt & uſualia quorum compoſitionem ſubit: ut Confect. Alkerm. Diamoſch. &c.

N. *Infertur & in uſum Medicum Sericum filum Kermeſinum, i. e. Cocco ſeu granis Kermes tinctum, adhibeturque ſanguini ſiſtendo, vulneribusque obligandis, exiccandis, conſuendis. Quin & à Plebeis ad Eryſipelas adhibetur (circumligatum.*

3. *Folliculi ſericei*, (Bombycia, Seidenbälglein/) iisdem virib. cum textura præditi ſunt.

N. *Caveatur à folliculis alvi ſpurcitie fœdatis, vel in quibus adhuc Necydalus latitat mortuus, & vermibus exeſus.*

Bombyx Sylveſtris, eſt genus quoddam Erucarum Viridium, ſimili metamorphoſi ut de Bombyce domeſtico dixi mutabilium.

N. *Hujus generis videre mihi contigit apud Celſiſſimum Principem Philippum Haſſiæ Landgravium, doctrina multaria, linguis exoticis, ut & Hebraa, Aſtronomicisque obſervationibus propriys celeberrimum, qui papilionem variegatum lepidum viſu ex Eruca viridi in capſula productum monſtravit.*

XCVIII. *Cantharides.*

OFFICIN.

Cantharis Goldwürmlein.
- Muſca Hiſpanica, *hujus loci.*
- Formicaria latior, Goldtkäfer Meißhanſſen.
- prolixior / brevior — Cornuta gehörnte Goldtkäfer.
- Amethyſtina violacea Veielbraung.
- Miniata, Frieſenwürmle.
- Viridis — longiuſcula. / aurum lucens.
- Nigricans, Schwartzkäfer.
- Caſtanei coloris.
- Rotunda, Oſterkälblein.

Dicitur Κανθαρὶς, i. e. parvus Scarabæolus, Spaniſche Mucke oder Fliege Goldtwürmlein.

Produ-

Producuntur ex genere quodam Vermiculorum Erucis non abſimilium, qui naſcuntur ex humore foliis fraxini, populi, liguſtri, triticique inhærente.

Præſtantiores cenſentur, quæ in frumento ſeu pratis inveniuntur, verſicolores, & quæ luteas in alis tranſverſas lineas habent, corpore oblongo, craſſæ, recentes.

Perimuntur aceti acerrimi vapore, qui dum fervet, exhalat. Hinc ſiccantur & ſervantur per biennium.

Vires. *Calidæ ſunt & ſiccæ ſat valide, adeoque corroſivæ ſeu veſicatoriæ, diureticæ, emmenagogæ. Hinc uſus creberrimi in veſicatoriis Internus earum uſus rariſſimus eſt, quippe inter venena vulgo recenſentur: Veſicæ nimirum Urinariæ adeo infenſæ ſunt, ut vel extrinſecus cuti alligatæ eam exulcerent. Sunt nihilominus audaculi qui diureticis eas admiſcent. Sunt & improba ſcorta quæ fœtum tenellum iis periment & exturbant.*

N. *Recentiores alas pedes & capita reſecant, ſolo corpore ſervato.*

XCIX. Cicada.

Τέττιξ, Hewſchrecke.

Inſectum eſt Gryllis ſimile, valde ſtridulum rore vivens.

N. *Unum hoc animal, ex iis quæ vivunt, eſt ſine ore. Pro eo n. quiddam aculeatum habet, & hoc in pectore, quo rorem lambit. In Italia vulgaris notitiæ eſt noſtratibus incognita.*

OFFICIN. NAT.

Cicadæ ſiccatæ.

Vires. *Utimur cicadis ſiccis ad colicos affectus (cum parib. numero piperis granis ſcil. iij. v. vij.*

Alii aſſas edendas iis offerunt quibus affecta veſica eſt. Cinis inſigniter calculum conterit.

C. Cicindela.

Λαμπυρὶς, Plin. Λαμπυρὶς, πυγόλαμπις, Ariſt. Lampyris alata, *Aldrovand.* Cantharis noctiluca, Nitedula, Noctiluca, Johannisfliege.

Inſectum eſt pennatum in tenebris ignis modo lucens.

Officinis ignotum eſt, niſi quod Cardanus vim anodynam ei tribuere videatur, lib. 9. ſubtilit.

CI. Cimex.

Cimices { Lectularii, *hujus loci.* / Hortenſes, ſ. Sylveſtres.

Κόρεις, κλινικόι, Dioſc. Cimices, *Matthiol.* Wantzen/Wandtleuſe/Bettwanteln.

Vermiculi ſunt latiuſculi compreſſi, rubentes, fœtore abominabiles, morſib. quib. ſanguinem nobis exugunt admodum moleſti.

Vires. Utuntur recentiores quidam ad ciendam urinam vivis in penis organum immiſſis, (*Dioſcorid. mortuos & tritos imponit*,) ad fœtum & ſecundinam expellendam

tritos

tritos (N° 3.) & cum ſucceſſu exhibitos vidi. Septenos cavis fabarum incluſos ante febrium acceſſiones devoratos, quartanis auxilio eſſe Author eſt Dioſcor. Vulvarum exanimationes olfactu abigit.

N. *Sylveſtres qui ex herbis victum habent, lectularijs majores colore viridi, æquè ac illi fœtidi, officinis adhuc incogniti ſunt.*

CII. *Eruca.*

Κάμπη, *Dioſcor.* Bruchus, Eruca vulgaris, *Aldrov.* Raupe.

Inſectum eſt vulgaris notitiæ originem trahens, vel ex ſtirpium excrementis, vel ex ovis papilionis. Species totidem ferè ſunt quot plantarum.

N. *Similem Metamorphoſin ſubit quam Bombyx, tandemque in Papilionem degenerat.*

CIII. *Formica.*

Μύρμηξ. Formica. Ameiß { Minor { rubeus. nigricans. Major, Equina Roßameiß.

Inſectum eſt mira providentia dotatum, qua penu in annum ſufficiens æſtivis pleniluniis (noviluniis e. quieſcit,) ſedulo colligit, collectum ſi opus ſit, ſiccat, ſiccata ſemina ne regerminent, arrodit, adeoque durationi adaptata recondit. Congreſſæ Hyberno tempore vermiculos pariunt, ſubinde in Ova & hinc verno tempore, in formicas mutari aptos. Senium alatas facit, ſed brevi ſuperſtites.

Præſtantiores habentur, quæ ſub arborib. reſiniferis habitant, acidumque olent. Collectio præfertur ☾ decreſcente vel Novilunio.

OFFICIN. NAT.

1. *Formicæ.* 2 *Ova.* 3. *Acervus.*

Vires. 1. Formicæ calfac. & ſiccant, venerem proritant. Odor acidis mire ſpiritus vitales reficit. Formicæ majores (Herculaneæ) pſoram lepram & lentiginem ſanare dicuntur. (adjecto ſale exiguo tritæ & illitæ.

2. *Ova* ad aurium gravitatem faciunt, malas hirſutas pueris infricata corrigunt.

3. *Acervus,* (*Myrmecium*) calf. & ſiccat, nervoſum genus roborat. Hinc uſus celebris in paralyſi, arthritide, hyſtericis affectib. cachexia & ſimil. (*lotione* ... *itus.*

PRÆPARAT.

1. *Oleum* ex infuſione formicarum (præſtant alatæ) in ∴ com. σ ρ 40.

Vires. *Valet ad coitum.*

2. ▽ *ſtillat. Magnanimitatis dicta, v. l. 2. c. 37.*

3. *Liquor* fit in clybano ad modum quo liquor lumbricorum.

Vires. *Inſigne eſt Ophthalmicum ſuffuſionis oculor. auxilium.*

CIV. *Gryllus.*

Γρύλλος.

Γρύλλος { Domeſticus.
Achera { Agreſtis, arvenſis.

Inſectum eſt alatum è genere locuſtar. cicadis ſimile, focorum terrarumvé aridar. incola, ſtridulo ſuo cantu ſedulum. Heimichen / Heimling.

Vires. *Commendatur ad diureſin, (cinis exhibitus) ad viſus imbecillitatem, (ſuccus expreſſus inſtillatus) tonſillas lenit, (affricatus.*

CV. Hirudo.

Βδέλλα, Sanguiſuga { Major equina.
Minor { ſubfuſca. ſubviridis. nigra. variegata.

Inſectum eſt paluſtre, inſtar Lumbrici oblongum, generatur ex putredine. Germ. SaugIgel.

Majorib. præferuntur minores, utpote quæ minus nocivæ & ex his, quæ lineis in dorſo diſtinctæ. Majores novem equum ſugendo interimere valent, unde equinæ dictæ.

Uſus. Sanguinis exuctioni inſerviunt, adeoque cum cucurbitulis conveniunt.

N. Antequam applicentur, ſervandæ ſunt, in ▽ pura, ut probè purgentur, hinc loco applicationis ſalenitri fricato ſanguineque vel argilla inuncto applicandæ. Cum amoveri vis inſperge parum ſalis, aut cineris, aut lini combuſti.

CVI. Lacertus.

Σαῦρος, σαῦρα, Lacertus, Lacerta. Egochs / Adex / Ichtächs / Moll.

Inſectum eſt quoad figuram notum, colore varians, bufonib. ac araneis inimicum.

N. Lacertus ſi diſſectus fuerit, pars utraque movetur aliquamdiu, & ſi concurrerint, coaleſcunt rurſum. Sunt qui oculos, ſi effoſſi ſint, renaſci ajunt, id quod & de cauda ſi amputetur, Plinius affirmat. Degunt in cavernis terræ, ruderibus murorum aliiſque locis aſperis, veſcuntur Cicadis, Cochleis, Gryllis, Apibus.

Lacertus eſt { Terreſtris, *de quo hic & minus Venenatus.*
Aquatilis, *qui venenoſius habetur, & rarioris uſus.*

N. *Commendatur præ reliquis genus lacerti viride & magnum, verum cum in hiſce regionibus minus uſitatum id ſit, lacertum communem hic deſcribimus.*

Vires. Elicit è corporib. ſpicula, vitra, &c. (*ſectus vel cum ⊖ tuſus & impoſitus, inprimis v. caput,*) capillos renaſci facit. (*cum adipe illita caro,*) Ictui ſcorpionum ſuccurrit. Commendatur itidem ad herniam infantum, (*ſi decocto lacerti laventur,*) ad facilem evulſionem dentium, (*pulvis aquatici lac. affricatus.*

N. *Sunt qui ajunt Lacerti exiccati pulverem gingivis illitum facere ut ſine difficultate, ſine dolore, atq; ſine inſtrumento dentes extrahi queant.*

PRÆPARAT.

Oleum infuſum.

Fit ex infuſione Lacertorum vivorum N°. vij. in Ol. commun. ℔iß.

Vires. *Commendatur ad faciei rubedinem emendandam illitum.*

CVII. Locuſta.

Ἀκρίς, *Dioſc.* Κόρνωψ, πάρνωψ, Hewſchreck.

Inſectum eſt ex pernicie quam infert, (herbas ſc. & ſegetes mordendo, terram tactu & ſaliva adurendo,) nulli fermè regioni incognitum. Generantur Æſtate ineunte ex fœtura anni ſuperioris, favo non abſimili, ſcil. exin oriuntur vermiculi, ſpeciem ovi gerentes, incluſi prætenui terra ceu membranula, qua diſiecta emergunt locuſtæ & evolant.

Sunt porro variæ, videlicet: Sunt magnæ, parvæ & minimæ, (pennis carentes,) ſunt virides, flavæ, nigricantes, variævè, &c.

Vires. *Odoris ſuffitu urinæ difficultates adjuvant, præſertim quæ fœminas malè habent. Dioſcorid. Sunt qui appenſas collo quartanam ſanare ajunt.*

CVIII Lumbrici terreni.

Γῆς ἔντερα, *Dioſcor.* Vermes terreni, Melloes, *Paracelſo*, Regenwurm/ Erdwurm/ Pyren.

Inſectum eſt vulgaris notitiæ ex terra, tùm generatum, tùm ſuſtentatum.

Præſtant reliquis ii quorum collum rubris annulis ceu cingulis cingitur.

Vires. *Sunt inſigniter diuretici, diaphoretici, anodyni; diſcutiunt, emolliunt, obſtructiones reſerant, lac augent, vulnera nervoſque præciſos glutinant.*

Uſus præcipui ſunt in apoplexia, ſpaſmo ex ſignatura aliiſq; affectib. nervor. ac muſculor. in Ictero, (utroque) hydrope, vermiculatione infantum dolore colico. Inprimis a. ſpecificè proſunt in arthritide illa ſcorbutica quam vagam appellant, (die lauffende Gifft/ die Bahren.) Adhiberi poſſunt intus & extus.

Intus exhibentur vel conquaſſati recenterque trajecti per linteum vel ſiccati & pulveriſati.

Extus applicantur vivi & mortui. Vivi impoſiti donec moriantur proſunt panaritio, mortui in cataplaſmatis ferè adhibentur. Odontalgiæ convenire dicitur cinis, (cavitati dentium inditus.

PRÆPARAT.

1. *Aqua*, fit in MB.

Hydropicis maximè proficua eſt.

2. *Oleum coctum, vide Diſpenſ.*

N. *Ex o°o hoc ~atur cum ▽ raphani, Ol. quod urinam & ſudores potenter pellit.*

3. *Li-*

3. *Liquor*, fit in clibano.

Nimirum:

Lumbrici loti & per ſtupam purgati induntur vitro anguſti orificii. Hinc obturatur vitrum maſſâque panis incluſum committitur, ut & reliqua maſſa clibano, donec cum panib. eximatur. Poſt Liquor filtratur & ſervatur pro uſu interno & externo.

4. *Pulvis*, fit ex lumbricis in furno exiccatis.

Doſis ℈j. ad ℈iß.

CXI. Lumbrici inteſtinorum.

Ἕλμινθις, ϛρογγύλαι, Lumbrici ſ. Vermes inteſtinorum, Würm/ Spulwürm.

Generantur ex cruditate inteſtinorum.

Vires. *Sunt qui pulveriſatos exhibent ad lumbricos expellendos.*

CX. Muſca.

Μυῖα, *Ariſt.* Δάϊϛη, Fliege.

Muſcarum genera varia quidem ſunt, uſuale tamen ſolum vulgare eſt.

OFFICIN. NAT.

Muſcæ ſeu potius capita earum.

Vires. *Alopeciis ſubveniunt.*

PRÆPARAT.

1. ▽ *ſtillatitia*, fit per ſe, vel cum melle.

Vires. *Præterquam quod capillorum proventum promovet, prædicatur quoque ad oculorum affectus, (inſtillata.*

CXI. Pediculus.

Φθεὶρ, Σάθεραξ, Pedunculus, Lauß.

Variarum itidem eſt ſpecierum. E quib. hujus loci humanus ille vulgaris pediculus.

Vires. *Devorantur à ruſticis contra Icterum, ſimili modo adhibiti ad Atrophiam nonnullis probantur. Urinam cient foramini penis impoſiti, quippe proritant expultricem ad mingendum.*

CXII. Ricinus.

Κρότων, κυνοραίϛης, Reduvius. Holtzbock/ Hundtsfloh/ Hundtswurm.

Animalculum eſt lividum & fœdum, bobus, ſuibus, capris, ovibus, atque canib. infeſtiſſimum.

Vires. *Ricini canini ſanguis Plinio teſte pſilothrum eſt, & igues ſacros reſtinguit; admirandus quoque eſt ad impetigines contumaces & feras, ac curatu difficiles, (illitus.) Amat. Luſitan. cur. 20. cent. 7.*

CXIII. Salamandra.

Σαλάμανδρα, μόλγη, Melch/ Moll/ Olm.

Animal eſt quadrupes ex lacertorum genere nigrum, luteis maculis reſperſum, incola locorum frigidorum & humidorum, fonticulorumque limpidorum admodum amans, adeoque nonnullis in terreſtrem & aquaticam deſtribuitur.

N. *Venenatum eſt animal una cum morſu lacteam ſpumam virulentam conferens.*

Vires. *Salamandra erodit, exulcerat; inveterata medetur feliciſſimè ſcrophulis exulceratis* (*cinis inſperſus.*

N. *Caveas à fumo venenato.*

CXIV. *Scarabæus.*

Κανθαρὸς, Cantharus:
- Cornutus Schröter/ *hic uſualis*
- Pilularius Roßkäfer / *etiam hic Medicinalis.*
- Unctuoſus, cantarellus, Kadden / Schmaltzkäfer / Meywurm / *nec hic idoneus.*
- Rutilus:
  - major, Meyenkäfer / Creutzkäfer.
  - minor Brachkäferlein/
- Bufonius viridis Krottenkäfer/ *hic venenatus.*
- Piſtrinarius, Meelkäfer.
- Cadaverum, Aaßkäferlein.

Scarabæus cornutus, (bicornis, Lucanus, cervus, cervus volans, Scarabelaphus *Cardan.* Græc. Κάραβος,) Gignitur partim ex lignis aridis maximè quercus aut roboris, partim ex coitu. Reperitur Majo & Æſtate in ſylvis.

OFFICIN. NAT.

Cornua.

Vires. *Suſpenſa de collo infantum urinam cohibere dicuntur.*

PRÆPARAT.

Ol. ex infuſione Scarabæi.

Vires. *Dolorem aurium diſcutit,* (*inſtillatum.*

Scarabæus pilularius, (pilularis, Solaris, ſtercorum, Κοπριών, *Hippoc.* Pferdtkäfer/ Miſtkäfer/) nomen id habet, quod è fimo (maximè equino) ingentes pilas pedib. volutet, in quibus parvos vermiculos fœturæ ſemina recondere dicitur.

Vires. *Commendatur maximoperè in procidentia oculi & ani, (pulvis aſperſus,) in hæmorrhoidib. cæcis dolorificis leniendis,* (decoctus ſcil. in oleo lini ad conſumptionem animalculi, & calidè impoſitus cum bombace.

N. *Pulveris conficiendi modus optimus eſt.*

Mortificati in vitro clauſo ad Solem benè exiccentur, & F. pulvis, *Hartm. in pract.*

Scarabæus unctuoſus (quod manib. impoſitus, pingui ſubflavoque liquore inficiat,) Majo & Junio ſecus vias & paſſim in ſylvis obrepit.

Vires. *Cantharidum naturam imitatur, urinam pellit & ſanguinem, canis rabidi morſum egregiè expugnat, varos dictos, i.e. Arthritidem vagam, Authore VVjero, curat,* (exhibitus ejus pulvis vel conditura.

Extrinſecus expetitur à quibuſdam ejus liquor ad vulnera. Additur & Emplaſtris in bubone & carbunculo peſtilentiali (ex ſignatura deſumpto indicio) permiſcetur & antidotis, fitque inde Oleum ex infuſ. anim. vivorum in ol. comm. quod loco olei ſcorpionum nonnulli adhibent.

Scru.

CXV. *Scincus.*

Σκίγκος, Stincus Marinus, Officinis.

Animal eſt aquatile, ſquamis luteis veſtitum, cæſia à capite ad caudam decurrente linea inſignitum, herbis odoriferis victitans.

OFFICIN. NAT.

1. *Integri exiccati.* 2. (*rarò*) *pinguedo.*

Vires. *Alexipharmacus eſt Scincus, Veneremque accendit.*

Pinguedo, ſimili virtute pollet.

N. *Præfert Dioſcor. carnes circa renes.*

Doſis ℨj. *Matthiolus commendat, Roſtrum & pedes eoſque cum vino propinat, hinc & carnes laterum commendat.*

PRÆP.

Ingreditur antidota & præcipuè Theriacam Andr. & Antidotum Matthioli.

CXVI. *Scorpio.*

Σκόρπιος Scorpius Scorpion.

Animal eſt forma cancros æmulans, iis tamen minus.

Vires. *Vrinam cient, calculo renum aut veſicæ impeditam,* (*vivi incinerati & exhibiti.*

Ictibus propriis ſubveniunt, (trivi & impoſiti.

PRÆP.

1. *Oleum Scorpion. ſimplex*, ex infuſione Scorpion. in Ol. Amygdal. amar. *vid. Auguſt.*

2. *Ol. Scorpion. compoſ. Meſ.* quod recipit inſuper Ariſtoloch. Gentian. Cyper. & rad. capp. *vid. Auguſt.*

Vires. *Uſitatiſſimum eſt in Renum doloribus, urinaque obſtructa* (*illinitur dorſo vel pubi,*) *medetur ictibus venenatorum animalium, febrium paroxyſmos arcet,* (*pulſibus vel dorſo inunctum,*) *aurium dolores mulcet.*

3. *Ol. Scorpionum magnum, Matthiol. vid. Auguſt.*

Vires. *Majorum eſt virium quam præcedentia, Uſuſque eximii in morbis contagioſis præſervandis & curandis, in venenatis morſibus & ſimil.* (*inunctum cordi arteriiſque temporum, manuum, pedum,*) *dolores demulcet colicos & uteri, &c.*

CXVII. *Teredo.*

Τερηδὼν, Holtzwurm.

OFFICIN. NAT.

Caries ſeu farina Teredinum.

Vires. *Exiccat, unde ulceribus humidis & fluidis feliciter inſpergitur, & hoc eodem titulo mulierculis noſtratibus admodum familiaris eſt in excoriationibus Infantum exiccandis.*

Et hæc ſunt quę de Animalibus Medicamentoſis adducere compendii lex permiſit, adeoque Pharmacopœiam noſtram Medico-Chymicam divino auxilio ad finem perduximus: Huic ſit Laus, Honor, & Gloria, in ſempiterna Secula Seculorum: Amen.